

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL., 15. DUBNA 1913.

ČÍSLO 4.

F. K. Šnepp:

BRATRSKÉ POSLÁNÍ.

(Pod praporem sokolským.)

Bratrství a volnost, rovnost chceme,
lásku vzájemnou a pevný ruky stisk,
jednu touhu, kterou v zápol vřeme,
jednu mysl, vespolečný jen zisk:
pro vlast všechno, kterou milujeme!

Jeden za všechny, všichni za jednoho!
Různé cesty, společný však cíl!
Stejné právo, stejné blaho z toho
pro národ, jenž všechněm stejně mil,
pro nějž všechno není ještě mnoho!

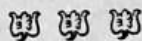
Ruku v ruce, s duší svěží, zdravou —
srdeci vezdy budiž cizím stesk!
s naší tuhou, s tváří usměvavou
pilme v boje za národa lesk,
za spasení vlasti s neúnavou!

Nežistnost nám budiž v pouti drahou,
neochvějnost přední korouhvi —
českého čest' jména stálou snahou!
V umu vždycky at' nám příměst tkví,
rovně ctíme spravedlivost nahou!

Ve štítu své křepost', jarost' vryjme,
za prapory vztyčme barev žeh
světlych, žhavých, pod nímž neunyjme
nikde nikdy na mžik ani! V dnech
smutku ústup poctivosti kryjme!

V mužné radosti a bolu společném
poj nás jeden vzpruhy cit:
Bratrstvo jsme ve zřízení volném
(tím však tužší — z ocele kruh slit —)
svorností a družbou neodolným.

Bratrství a volnost, rovnost chceme,
lásku vzájemnou a pevný ruky stisk,
jednu touhu, kterou v zápol vřeme,
jednu mysl, vespolečný jen zisk:
Národu vše — vlasti, které milujeme.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Naši v Čechách, soudíce podle posudků posledního čísla "Sokola" pražského pod ohlazením "Amerika", jsou toho náhledu, že tím naším upřímným a poctivým prohlášením zásad svobodomyšlných jsme si v N. J. S. jen uškodili a výchovné práci se prý tak jen vyhýbáme, jednak katolíku zakazující přístup k nám podle znění našich stanov, jednak podnět tak dávající jim i Lassalovcům k zakládání vlastních jednot. Měli prý bychom spíše s klerikály a jinými škůdci pokroku a volnosti zacházeti v rukavičkách asi tak jako oni doma dělají dle rozhodnutí sjezdu Č. O. S. Jen čtete:

"V minulém reliéfu jsme načrtli hlavně zevnější poměry, jaké vládou v americkém Sokolstvu po návratu z vlasti. Vysvitlo z nich patrně, že slet rozechvěl hladinu česko-amerického života vlnou velmi prudkou a dlouhou a že zanechal nejen upomínky, nýbrž i popudy a chut' ku práci a jistotu českého bytí v Americe vzpružil měrou neočekávanou. Mluví však pro toto tvrzení nejen slova, líčící daleký už a krásný slet, nýbrž i všechn duch, kterým dýše dnes americké Sokolstvo. Zdá se, jakoby z požáru nadše-

ní, píle a vůle, který vzplanul minulého roku na Letné, byla zalétla teplá jiskra i do zámoří a tam nehasla. Cítíme tam nový pohyb, zájem o ideu, ujasňující se chápání významu Sokolstva a hlavně dobrou vůli a oddanost ku práci. Jsou dnes mnohé jednoty, kde se evičí a v duchu sokolském působí stejně čile, jako doma. Bohužel ovšem mnohé osady mají opět jednoty jen na papíře a pro zábavy. Jedni cítí do-
bře rozdíl mezi společky a Sokolstvem, druzí ho neznají a jiným nestačí snad ani času, aby ve chvíli oddechu mezi honbou za dolarem vzpomněli si vůbec na cosi podobného, přivolali si živou vzpomínku na domov i v pustách a samotách a ji ztělesnili v typickou a zdravou představu sokolské jednoty. Americký život poskytuje ovšem pro naše hnutí mnohem více překážek než předností. Kromě toho, že se v Americe skutečně opravdově řeší péče o tělesnou výchovu a dbá se, aby se dostalo každému příležitosti ku pohybu na zdravém a čerstvém vzduchu dle libosti, není veřejné pohnutky, která by české obyvatelstvo v Americe sváděla do společného sokolského tábora. Sokol není v Americe všennárodní insti-

tucí; jest i mezi českými tělocvičnými spolky jen prvním a největším co do stáří a počtu, musí všude počítati s konkurencí a tím nutno proto více oceniti obětavost členstva tam, kde se skutečně objevuje. Projevuje se činy opravdu pro nás nepochopitelnými, kterých si ani řádně neuvědomíme, neznajíce roztržitého života českých osad a jednotlivců a představy vzdáleností, které je dělí. Američtí Sokolové si odhlasovali za podmínku přijetí do členstva naprostou svobodomyšlnost. Žádný člen jejich nemá býti zapsán v obci náboženské. Jednání poctivé, ale myslíme, že rychlé, předbíhající příliš pomalý vývoj myšlenkový. Nám se zdá kromě toho, že jest upřímným, také nevhodným a obtížným. Kdyby toho nebylo, nebylo by dnes v Americe Orlů a Lassalů českých a rozhodně také více zájmu pro sokolskou myšlenku. Členem dnes může býti jen člověk vychovaný, který má už své boje duševní a tápání za sebou. Proč se však vyhýbá Sokol americký i této výchovné práci? Víme určitě, že tohoto bodu stanov ani přijatí a starí členové neplní a že se musí oči zamhuřovati obě, chce-li se aspoň v tichosti žít. Proč by nemohlo americké Sokolstvo rozumně zaujmouti totéž stanovisko jako my doma, když by z toho kynul všeobecný prospěch? Dnes je tím vznik aspoň všech protisokolských jednot v Americe zcela odůvodněn. Příslušníkům katolického náboženství opravdu nezbývá než vlastní život. V Americe byli jako katolíci vyloučeni ze Sokola a o to jest postavení českého živlu a Sokolstva v Americe stíženo. K této výluce nemělo dojíti a dokud nebude nalezen prostředek ke smíru, nebudou její výsledky nikdy tak zdařilé a všestranné, jako jest úkolem do vínku vloženým a cílem sokolské výchovy. Vědomé osamostatnění jest tedy hlavní překážkou rozvoje sokolské myšlenky naší představy. Kromě toho anebo ještě snad spíše následkem toho hubí úsilí vedoucích jednak nedostatek cvičenců a vysilující život všední, jednak marné sestavování sborů cvičitelských, malá agitace, nedostatek dorostu a žactva. Také volná hřiště jsou nepřítelem sokolských tělocvičen, jichž dusno ovšem snadno a zcela správně přemáhají."

Pochybujeme, že někomu kdy upřímnost a přímá poctivost přesvědčení i zásad provádění, zejména jednání se o pokrok a postup skutečný škoditi by mohlo, jako organizaci sokolské ("jež žádnému zpátečnictví vzniku dáti nemá", dle Tyršee) mohlo by být na ujmu! Naopak, kdyby svobodomyšlnou N. J. S. se byla neprohlásila na sjezdů v St. Louisu, Mo. byli by tu "Orlíci" vznikali zrovna tak i dělnické jednoty jako v Čechách, protože kněžstvo všude jesti stejným stejně po penízu lakotným a po svých oveček stříhání, totéž platí o třídních organizacích z ohledů politických i jiných všelijak zakládaných. Ostatně, jestli si máme zaříditi tak neupřímně a podle vzoru českého — pak museli bychom se dříve našich dotazovati, proč napsána musela být skvostná brožurka "Vari" a proč jsou tam u nich "Orlíci" a Lassalovci. Či zakládání těchto jednot měli bychom snad rovněž MY na svědomí? Pochybujeme velice, jako ujišťujeme naše bratry a sestry v Čechách, že ta naše svobodomy-

slnost dává se skoro již od padesáti let prvé jednoty v St. Louisu založené — viz zápisky z doby tehdejší — a co hlavního, že si rozhodně pletou pojmy, pakli nám v N. J. S. vyčítají, že v našich stanovách jest napsáno jediného slůvka o tom, že žádného věrce toho či onoho druhu a člena náboženské obce a shromáždění nějakého do středu svého nepřijímáme. A kdyby tam bylo za nynějších poměrů, za nynějšího postupu veškerého zpátečnictví a balamucení lidu našeho s všelijakou tou "snášelností" byli bychom tomu dnes jen povděční, ba byli bychom hrdí na **takový pokrok a vyspělost** našich šiků.

Bývaly doby, že slovenské vyšívání, moravské a jiné práce slovanské vůbec, když dostaly se k nám do trhu amerického označeny byly "Made in Germany" a nyní po vítězstvích bratří našich na Jihu slovanském jaký báječný tu převrat. Paříž a po ní Vídeň i Berlín diktuji dnes jen modu slovanského rázu a tak všude vidíte bulharské čapky, šaty pro dámy a velice pěkné obleky pro mládež obého pohlaví vzorů jihoslovanských. Není žádnou maličkostí povážíme-li na kolik tu nese se známost o národech kdys jen posmívaných, o národech, jež činy svými vynutily si však pozornost celého vzdělaného světa a nyní konečně i moda před nimi kapitulovala. Ve Vídni, která vždy měla jen posměch pro vše slovanské, která snažila se stále poškoditi zájmy vítězů balkánských, brzy vůči Srbsku a hned zase proti Černé Hoře vystupující, nedávno živé ukazovali modní modely, jen aby strhli na sebe pozornost vzory slovanského druhu. Jaká to chytrost, na jedné straně se Slovanům škodí, hanobí se a vyličují před tváří Evropy jako barbaři a na druhé straně se z práce jejich hodlá kořistiti již nyní.

Když tak pročítáme dopisy v našem orgánu uveřejňované, málo kdy nalezneme v nich zprávy potěšitelné, zprávy povzbuzující. Většinou samý nářek, samý stesk buď na zanedbávání tělocviku — nevšímavost vůči listu — nepochopení ryzíh zásad sokolských — a jen tam, kde píše se o nějaké zábavě, shledáme se s nějakým projevem uspokojení, že ta neb ona zábava vydařila se znamenitě, jinými slovy, že se vytěžilo. Proto tím více potěšila nás slova br. F. Paula, náčelníka Plz. Sokola, když psal, "že návštěva cvičení v tělocvičně jmenované jednoty jest takovou, jakou za dobu jeho působení ještě neviděl." Odkud zavzní zprávy podobné — odkud budeme ještě slyšeti o vzpružené činnosti v tělocvičně? Odkud budeme v budoucím orgánu čísti zdělení, že tam návštěva tělocvičny dostoupila nebývalé výše? — Ale radostný pocit, jaký s hora citované zdělení v každém Sokolu vyvolati musí, zkaliti jest s to v zápětí opět stesk české Sokolky ze Západu, která veřejně stěžuje, že "klepy vyhánějí Sokolky z tělocviku — klepy a závist"! Jak šeredný mají zvuk slova tato, vycházející ze středu tak ušlechtilých bytostí, jakými býti mají české Sokolky! Klepy a závist! Něco takového mělo by býti v kruhu Sokolek úplně neznámým! Chlubíme se stále, že

chceme šlechtiti tělesně — chceme šlechtiti duševně — chceme povznášeti — jak možno nám bude takovému nad jiné důležitému úkolu dostáti, když v našem vlastním středu jsme nuceni stěžovati si na neetnosti, jakým hoví jen nízké, zlomyslné povahy? Naučte se, sestry, odbýti každý tak zvaný klep důstojným mlčením — odbud'te každého kdo vám "klep" zdělovati bude, řekněte ochotnému zpravodaji, že donášeč není lepší toho, kdo pohanu na vás z úst první vypustil — a když ti "vyrabitelé" i "donášeči" "klepů" shledají, že nenalezají na své zboží odbytu, že nejsou s to vývolati jim tak milé sváry, sami z vašeho okolí zmizí a budou si hledati pole své blahodárné činnosti jinde. č.

Zdalo by se, že přednášky o všesokolském sluhu, jakž odbyl se minulého roku v Praze a kde byli jsme tak znamenitě representováni téměř v každém oboru práce sokolské, měly by dojíti všude náležitěho ocenění, v každé jednotě a v každém sboru Sokolek naší N. J. S. A zatím žel br. Szalatnay, člen pořádatelského výboru sletového, jenž právě po české Americe s obrázkem těmi cestuje a přednáší velice si stěžuje, že snahy jeho spíše u cizinců, nežli u našich dozrávají pochopení. Tak v Clevelandě nebylo na přednášce jeho téměř nikoho a přec tolik tam jednot sokolských, kdežto v Dayton a jinde přednášky před americkou veřejností tělocvičnou pořádané, tedy anglické, dozraly jen vřelého přijetí. V tom ohledu koná br. Szalatnay jen dílo záslužné seznamuje i jiné kruhy s výsledky práce sokolské a našim dlužno připomenouti, aby přednášky ty si zajistili. Byli jsme s br. Szalatnayem naproti našim, když z Ameriky do Podmoklí došli, uvítali jsme je spolu s ním první i sledovali jsme pak činnost jeho na prospěch hostů českého národa i tvrdíme, že by se mu mělo dostati u nás vřelého přijetí.

Sokolské šiky na Jihu ve státu Texasu postihla pohroma veliká. Župa Jižní ztratila stánek svůj a středisko, kdežto místní jednot v Ennis ztratila chloubu svou, Sokolnu nedávno zbudovanou. Shořela v noci ze dne 19. na 20. března do základů. A soudí se, že bylo založeno..... Nepřátelství vůči tomu Sokolstvu, zášť proti všemu co jen poněkud jest volnější byly snad pohnůtky k činu hanebnému a kdo vedl ruku zločinnou dalo by se souditi snadno z toho všeho štvání, hanobení a pomluv vůči svobodomyšlnému Sokolu. Mělo se odbývati zrovna divadlo v pondělí a také na ten den "Orlíci" oznámili zábavu svou. Sokolna shořela a s ní pohřbeno jest tolik nadějí, tolik plánů do budoucna a tolik práce sokolské, jež po nedávném kursu župním tu odbývaném měla se rozvinouti. Zprávy o této pohromě nemalého dosahu, jakž docházely nás od činovníků, členů našich a účastníků kursu i posluchaček jsou přímo srdcervoucí, povážíme-li s jakou námahou, jakými obětmi osobními těch kterých činovníků a jednotlivých členů a za přispění i některých jednot N. J. S. stánek tento vybudován byl a teprve nedávno veřejnosti odevzdán jest. Byli jsme s těmi hochy našimi v lednu t. r., libovali jsme sobě jaké

ovoce v budoucnosti přinéstí může kurs nejen místní jednotě, ale i celé Župě, již z toho ohledu, že v Ennis jest jediná, prostorná a krásná tělocvična, odkud i záhy sbor Sokolek měl vejíti v činnost, jediná Sokolna v Texasu, a dnes naděje tyto jsou zrceny. Mohlo by však být, aby Sokol pod tíhou jakékoli pohromy sklonil šíj? Nikoliv, víme, že bude třeba znovu napnouti síly veškerý, jako doufáme, že bratři a sestry druhých jednot pochopí co vše to znamená a na kolik jest naší povinností všech pomoci.... Na Jihu čeká Sokolstvo tolik práce, tolik jest pole úrodného, jen třeba nasaditi všechny páky, aby se ukázalo nepřítelům našim a tělesné výchovy, že potírají a ničí vše velkolepou na posilu a utužení českého člověka, lidu vůbec. Ti krteč černí, ti nepřátelé tajní a z řad zpátečnických pochodivší musí zalézt před práci a činem! Tož k činům a na pomoc našim v Texasu!

Český otec — česká máti, oba řádní, spořádaní lidé. Přijeli sem před dávnými lety — pracovali — spořili — domohli se zámožnosti. Otec jinak muž řádný — ale má jednu vadu, kterou si přivezl s sebou ještě "z domova". Rád se napije a konečně, říká se, proč by se nenapil — když si na to dovede vydělat? Kdo mu na to přidá? nikdo! a když tak často "přebere" — co je komu do toho? Je to takto dobrá duše — jen když se "napije" — tu s ním není k vydržení. Žena — ta ubohá žena — ta už tomu přivykla. Mnohé ženy musejí po boku svých mužů ležemus přivykati — kdyby ale bylo jenom toho napítí! Ale děti — ty děti — ty na to podivně pohlížejí. Jako hodný otec, dal své děti studovati. A čím více ty děti duševně se vyvíjejí, tím cizějšími otcí svému se stávají. Ve vyšších ústavech vzdělávacích naváží jiné styky — oetnou se v prostředí, kde o opilství mluví se s tím největším opovržením, s hnusem; ty děti přicházejí domů a patřiti musí na otce potácejícího se, hrubě — někdy i neslušně mluvícího. Při pohledu tom počne mizeti povinná úcta, ony před svými soudruhy počnou se za otce hanbiti a v krátké době začne se zmáhati v dětech touha opustiti domov — aby nemusily viděti ty hrozné zjevy, aby nemusily naslouchati těm drsným slovům. Tu touhu svoji uvedou v skutek při první příležitosti a jsou za to nazývány dětmi nevděčnými, dětmi nehodnými. A při tom vždy neopomínají se naříkati na "tu Ameriku", kde děti nemají takové úcty k rodičům, jako mají v Evropě. Kéž bychom mohli každý případ "dětského nevděku" podrobně prozkoumati — jak mnoho příkladů našli bychom, kde símě k tomu "nevděku" zaseto bylo právě těmi, kteří na ten nevděk nejtrpčeji si stěžují. č.

Již v minulém čísle dotkli jsme se toho, že o nápravu svodomyslného školství v té české Americe staralo se Sokolstvo a byla hlavně Národní Jednota Sokolská, jež po leta usilovala a na sjezdu svobodomyšlných úst svých zástupců a zástupců bratří a sester jiných sdružení své doby v Chicagu i prakticky doložila, ba celý pořad jednotného postupu volně

školy jsme tehdy vytýčili. A na sjezdu Seculární Unie a Federace Amerických Svobodomyslníků rovněž v Chicagu byla napotom práce svobodomyslných Čechů amerických dávana za příklad druhým! Také veliký řečník a svobodomyslník Mangasarian u příležitosti slavnosti sdružení svobodomyslných škol v Chicagu minule pochválil nám naše snahy o svobodomyslné školství a víte proč pochválil? Inu, jednoduše z toho a jediného důvodu, že svobodomyslníci američtí, jednoty volných myslitelů Američanů a sdružení jejich pokroková takové a podobné instituce vlastní a vlastním nákladem vydržované DOSUD nemají. A co hlavního chtěli, DOSUD ani Volná Myšlenka v Praze, tedy v Čechách na školy našeho rázu, školy tak trochu naším duchem vedené, školy volné a vlastním nákladem svobodářů a pokrokovců vydržované se nezmohla a vlivem poměrů asi sotva tak hned zmůže, leda jestli někde v soukromí by se vyučovalo a to hodně tajně, aby c. k. policie zvěděti neráčila a školu takovou jako státu nebezpečnou ihned nezavřela i s učiteli a p. A jestli tu a tam se i ve směru tom pracuje, tož není dlouho a nemůže ani býti, protože sama Volná Myšlenka o hodně let za těmi Čechy americkými, za těmi starými svobodomyslníky pracovati začala. U nás můžeme počítati padesáte let té pravé, ryzé a čisté svobodomyslnosti, jež neznala kompromisů a také hřbetů nikdy neohýbala, jsouc samostatná a cele naše. Že nedostatků na těch našich školách tak zvaných volných jest hodně známe každý, po leta si povídáme, jako litujeme, že podpory se jim nedostává všude jak by mělo. My ale ty školy aspoň máme, máme školy naše třeba hodně primitivní v celém svém rozsahu a dosahu, také měli jsme vždy pro ně své knížečky, ba i katechismy a znajíce i těch knížek nedostatky i těch sil učitelských, měli bychom i znáti cesty k nápravě.

Na mnohé dotazy co by v těch kterých jednotách učiniti měli s losy té či oné loterie k dobročinným jinak účelům českým, jakž se nám sem ob čas zasílají, odpovídáme, že poštou vrátiti je nelze, jako odkouřiti se nemohou, protože by to bylo proti zákonům Spojených Států. Zákonv naše, jak známo, žádné loterie nedovolují a zasílání losů poštou jest trestné. Nejlépe zachovati se můžeme tak, jakž my od dávna v podobných případech jednáme. Losy jednoduše zničme a částku, jež na dobročinný účel český se požaduje zašleme na Českou Obec Sokolskou. Tak věci se prospěje a my na žádné loterii účast' nebereme. Připomínáme hlavně pro případ, že jedná se o zřízení prvního sanatoria pro tuberkulosou stížené na Pleši v Čechách a jiné podobné podpory hodné účele.

V některých větších městech pilně policie na to dbá, aby majitele místností kulečnickových co nejvíce pronásledovala, pakli se tam scházejí páni kluci a hrajou o peníze, ale aby zašla si také někdy do místností a budov "Křesťanských mladíků" a přesvědčila se, zdali tam se nehraje pány kluky, členy spolku tohoto o peníze na kulečnicku, to ji ani nena-

padne, jako ji nenapadne, aby podrobila jednoty ty rovněž nějakému dozoru, jeli podezření, že tu či onde jménem křesťanství a víry provádí se různé nezdravy. Nesmí se totiž zapomenouti, že za časté již pod pláštěm křesťanství děly se různé věci hanebné, jako že v mravech mnohý věřící a kněží a kazatelé spíše dostali by nedostatečnou, nežli ti nenávidění nevěrci. A jako "Orlíci" a jejich "Orelkyně" mají za náčelníky "ctihodné pány pátery", již leckde dopustili se při evičení lečjakého "přehmatu", tak zase v jednotách "Křesťanských mladíků" namnoze zakládali si "skouty" a organizace té používali k účelům, jež zrovna nesvědčily, že by se jednalo o poučení o přírodě, jako spíše o zneužití přírody. A řekneteli něco proti takovému řádění lidí, již s modlitbou na rtech vstávají a "černým svědomím" ulehají, dostanete ihned co proto jako bezbožníci, nepřátelé všeho co svaté a živly nežádoucí, protože přistěhovalé. Když ale soudy začnou mluvit pak snad již i nám se dovolí, abychom upozornili na to co v březnu v Portland, Oregon se stalo. E. S. J. McAllister, vynikající právník, veliký reformátor, církevní pracovník a zakladatel "skoutů" byl totiž z nemravného svádění hochů usvědčen a také odsouzen do káznice na dobu od jednoho do pěti let v Salem, Oregon. Jeho degenerovaní soudruzi, vesměs velicí sloupové církve a členové "Křesťanských mladíků", takto ale lotrasové prvního řádu, vidouce, že jest zle, jednoduše prehli. Přišlo na jevo jak do spodin pervese strhovali tito výtečníci křesťanství hochy péči jejich svěřené a soudec Morow a porota přímo žasli nad řáděním "pánů z vyšší společnosti" a jejich zločiny. Bylo zadáno mnoho žalob, ale nová správa města nechťie, aby bylo ještě více křesťanské ostudy, jednoduše potlačila co se potlačiti dalo a jiným dala na vědomí, že učiní dobře, když se za v čas "odstěhují". Co dovede prováděti tak zvaná "smetana společnosti zbohatlých bařtipánů" v kruzích new-yorských jest všeobecně známo, co ale dovedou takoví a podobní vůdcové "skoutů" a křesťané od Y. M. C. A. přesahuje meze. A jednoty ty jsou vždy v popředí jedná-li se o obmezení osobní svobody přistěhovalce, aneb o nějaký pokrokovější počín na prospěch lidstva a jeho výchovy.

Přiznáme, že jedné příležitosti jsme po sletu všesokolském propásli docela, nebylo sice zrovna naší vinou přímo, ale propásli jsme! Mínilme totiž mezinárodní sjezd Volné Myšlenky, jakž záhy po sletu odbýval se v Mnichově. Kdybychom byli znali datum, kdy svobodomyslníci celého světa a zástupci i české Volné Myšlenky do Mnichova pojedou, mohli jsme z Čech zcela dobře tam rovněž zajeti, třeba neměli jsme zrovna pověření úředního naší N. J. S. Nestalo se žel, propásli jsme jednoduše a nyní již náleží minulosti, však podotýkáme výslovně, že česká sekce Volné Myšlenky tu zastoupena byla i činovníci její znali naše adresy v Praze "U Zlaté Husy" a adresu venkovskou opět znali v hotelu. Američané Seculární Unie tu zastoupeni byli a také letos hotoví se na sjezd svobodomyslníků a Volné Myšlenky, jakž odbývati se bude, dne 6.

října, sedmého a osmého v hlavním městě Portugal v Lisaboně. Sjezd mezinárodní ovšem jest tím většího významu, že bude v zemi, jež před nedávnem provedla znamenitý obrat ve vládě a prohlásila se republikou jest dnes jedním z nejlepších středisek Volné Myšlenky v Evropě a jako soused katolického Španělska postup jeho nemůže zůstat bez náležitého vlivu na poměry tam. Lisabon dle vyjádření nejlepšího přítele národa českého Magalhaese Limy jest nejsvobodomyšlnějším městem na světě a sjezd zde pořádaný jistě setká se s výsledky nejlepšími, protože se bude jednati hlavně o převratu portugalském, zavedení volné školy a svobodomyšlnosti a vlivů téže na společnost lidskou vůbec.

Zbohatlý průmyslník, když byl šťastnými spekulacemi a vykořisťováním lidu svého domohl se statků pozemských, zatouží také po trošce slávy a počne z jmění svého věnovati značnější sumy na různé dobročinné ústavy. Lid tleská mu za jeho štědrost pochvalu, noviny oplývají o něm chválou, staví ho za vzor ostatním — a tím hlavní účel té jeho dobročinnosti je dosažen. Pojednou ale veřejnosti napadne, pátrati po příčinách, proč tolik dospívajících dívek zbloudí s cesty cnosti a oddávají se životu, kde dříve či později očekává je záhuba úplná. Vyslýchání jsou sociologové, správce polepšovacích ústavů, vůbec všichni, kteří jsou s to jen dosti málo přispěti k tomu, by pomocí správné diagnózy mohl nalezen býti lék proti šeredné rakovině, která stále víc a více se šíří — a tu výpovědi všech těch odborníků shodují se v tom, že největší procento dívek vstává v náruč hanby nízké mzdy, za které děvčata v továrnách a jiných závodech pracovati musí. Ale že jsou to hlavně ti páni velebení filantropové, kteří tak žebrácké mzdy děvčatům platí, o tom veřejnost nikdy se nedočte. Připadají nám ti bohatí dobrodějové jako některé naše "národní a vzdělávací" (!) spolky: hlučnými dupandami, které ubíjejí zábavy druhu ušlechtilějšího, vytluče se z lidu hodně peněz, z tučných příjmů těch není skládáno žádných veřejných účtů — ale jednou do roka dá se desítka na nějaký národní nebo dobročinný účel a "vzdělávací spolek vykutálených Vodrbů" dostane za tu desítku národní rozhřešení, odpustky a hojnost kadidla zase na celý budoucí rok. č.

Zákon o čistých potravinách a pravosti a čistotě léků vykonal již mnoho dobra a ještě jistě vykoná, ale zajímavé jest, že lid sám chce stůj co stůj býti klamán a šikovně si za to ještě zaplatí. Tak, když hospodyňka si pošle pro sušené ovoce do obchodu, vždy raději dá přednost onomu, jež krásně do žluta sirnou parou bylo spracováno, nežli hnědému, jakž naši staří ty své křížaly si byli sušili, čistě sušili a se žádnou zdraví nebezpečnou přísadou. Jindy koupí si hořčici uměle obarvenou a obarvení to na láhvi jest označeno, tedy padělek a opět jindy nakládané okurky, olivy a jiné látkami škodnými uchované a zdraví lidskému škodlivé. Více na barvu a vzhled se hledí, nežli na jakost. Stačilo by vždycky napřed si přečíst na obalu co kupujeme!

Drinopol padl! Co stálo to však obětí, krve a statků. Na kolik tu bylo důkazů osobní statečnosti junáků bulharských i spojenců jejich bratří Srbů. Již dnes stanuli před Stambulem, diktující sami podmínky míru a nikoliv ty dobrodějné a starostlivé velmoce. Diplomacie rakouská dostala přes nos a také král Černohorců nezalekl se všelikých výhrůžek z Vídně, jako Němec v Berlíně asi skřípal zuby, vida že v Drinopolu, pevnosti jím zbudované a silnější Port Arthuru zajato bylo i 58 německých důstojníků. Křesťanské Německo spolu s křesťanským Rakouskem a křesťanskou Itálií pomahaly raději Turčinu, mohamedánu, nežli by projevíli trochu toho křesťanského soucitu s lidmi, již po pětistiletém jařmu dokázali světu, že konečně doveďou si sami pomoci, společně s přáteli Řeky. Vítězné šiky jejich na postupu nedaly se zadržeti pleťkami diplomatickými, výhrůžkami, ani plannými sliby a dnes s bratry jihoslovanskými jása veškeré Slovanstvo! I my těšíme se z úspěchů jejich, třeba války zatracující. Avšak kde nebylo jiného vyhnutí, kde spíše s hordami divokých Albánců se souhlasí, nežli s utiskávaným a porobeným Slovanem, tam vše druhé odpadá. Za takových poměrů, bědy a strastí bratří, za jichž osvobození v Macedonii a jinde v zemích tureckých šli spojenci do boje, musí ovšem sympatie platiti našim a těší nás, že ani zde v té dálné zemi, v té nové vlasti naší nezapomělo se i hmotné pomoci. Byla na naše poměry vydatná a Sokolstva našeho jen důstojná! A v tyto dny již přicházely díky vřelé bratří našich z Černé Hory, Bulharska i ze Srbska. "Všichni připomínají si tu všechnu sokolskou obětavost a slovanskou lásku i bratří svých a sester za mořem, jakož i děkují za bratrskou pomoc, která jim byla prokázána v těžkých dobách českým národem vůbec. Nikdy nezapomenou, jsou a vždy budou s námi...." Tak promluvili zástupcové "Červeného Kříže" spojenců, kdežto na bojišti co toto píšeme chýlí se s tureckou mocí ku koncům posledním. Jak před pěti sty lety přišli do Evropy vraždíci, pálie a dobývající země bratří našich slovanských, tak bez jakéhokoli zlepšení úrovně své kultury vrací se sehlípení a poražení do Asie; tam zapadl půl měsíce! Mariica znovu okrvavena, znovu pláče mnohá matka, mnohý sirotek slovanský, řecký i turecký. Hruzy války!

Živelní pohromy v Omaze a v mnohých jiných městech na Západě, kde řádila minulého měsíce děsná vichřice vyžádavší sobě na sta obětí a na tisíce a tisíce ztrát na majetku a na Východě ve státu Ohio, zejména v Dayton a okolí, kde zuřila povodeň a rovněž mnohý život byl utracen a mnoho škod způsobeno, měly za následek, že opět jednou lidskost promluvila. Američan jest ziskuchtivý, ale hnedle, kdy potřeba toho káže, dovede na zmírnění neštěstí a jakékoli katastrofy pomoci vydatně. Na všech místech pohromou postižených pracovaly veřejné orgány okamžitě na ulevění bídy, ochranu zbylého majetku a zdravotní úřady na zamezení nákazy. Lid pak skoro ve všech větších městech Unie zavedl sbírky a pomahal a ve sbírkách těch najdete i mno-

hé české jméno, mnohý český spolek hlavně na Západě, kde naši jsou a Sokolové. A povážíme-li, že teprve nedávno z našich řad, to jest naší N. J. S. na balkánské Jihoslovany v celku vybrán byl obnos \$3,022.35, a stále ještě dobrovolné příspěvky a dary dochází, jakž jinak se vyjímá vedle všeho toho co jiné VELIKÉ organizace podpůrné, pokrokové a svobodomyšlné ve směru tomto — NEVYKONALY. Zde ti omlouvají svou "dohročinnost" pohodlným povídáním, že jsou rozhodně proti válece, jiní poukazují na naše vlastní potřeby, jako svobodomyšlné školství atd. a ještě jiní odbydou jakoukoli úřední i neúřední výzvu svých předáků tvrzením, že organizace jejich podpůrné jsou tu pouze a výhradně k podpoře dotyčného členstva a nikoliv k podpoře jiných. Kdyby jednoduše si zastrčili ruce do kapes a řekli poctivě a přímo nedáme, bylo by věru lépe, nežli plannou výmluvou zakrývati pravý stav věcí.

Slet v Lublani byl z ohledů na panující poměry na Jihu slovanském odložen a tak veškeré úsilí Č. O. S. bude letos obráceno asi ku krajskému sletu Sokolstva severo-východní Moravy a Slezska 6. července 1913 v Mor. Ostravě. Slet tento může se státi velikou manifestací sokolskou a zajímavé je, že v ústředí pilně se pracuje, aby hlavně dorost a žactvo o veřejném vystoupilo. Prostná budou Slovinská, pátý oddíl však odpadne. Ženy budou mít cvičení na kladinách, totiž družstva vzorná a v třetí sestavě s kroužky. Přejeme bratřím a sestrám našim zdar úplný.

Sjezd Národní Jednoty Sokolské bude zahájen dne 25. srpna t. r. v Baltimore, Md. Tamní jednota Blesk již zvolila pracovní výbor a ten ihned se dal do příprav. Soudíce pak dle zpráv tisku anglického bude v Baltimore o vše jak náleží postaráno. Tamní bratři a sestry známe, jako známe jejich snahy a přičinění všude, kde jde o dobré jméno sokolské, o počin sokolský! Zvolení zástupci sjezdoví těch kterých jednot učiní dobře, když ihned vejdou s výbohem ve spojení a dopíší na br. Jar. France, 2000 E. Eager ul., Baltimore, Md., tak aby bylo o pohodlí jejich a vše potřebné za v čas postaráno. Práce sjezdu jen tehdy setká se s výsledky, když všude v jednotách a hlavně Župách již od nynějška prohlížeť se budou stanovy, kde co třeba se opraví a po případě ve způsobě návrhu zašle ihned našemu V. V. k uveřejnění. Ve městech, kde více našich jednot, mohli by se zástupci, bratři a sestry sejítí ku společným poradám a rovněž stanovy nynější projítí a co třeba opravit a zaznamenati, tak abychom na sjezd přišli již jaksi připraveni a mohli s tím větším úsilím pracovati na dobro toho našeho celku. Sjezd Župy Fugner-Tyršovy odbývá se v červenci, pakli se nemýlíme. Průběh téhož nutno ovšem rovněž sledovati a pro nás jistě jen výhodné, že odbyde se před sjezdem našim.

Náboženství necivilisovalo člověka, nýbrž člověk civilisoval náboženství. Bůh zdokonaluje se tudíž s postupem člověka.
Robert Ingersoll.

TY NAŠE ZAČÁTKY — A KONCE?!

Porovnáte-li některé ty články, jakž napsány byly před lety v tom či onom česko-americkém listě s články a redakčními úvahami doby přítomné zarází vás ihned nápadná změna. Druhdy dbalo se přesvědčení, zásady a tendence listu a podle toho se i "novinařilo", třeba scházelo jinak mnohé ve slohu i pravopisu, avšak co scházelo v tom ohledu nahradila vždy poctivá a upřímná rada, tak jako části oznámkové věnovala se pozornost poněkud jiná, nežli v době dnešní. Ty naše bývalé noviny založené mnohdy dosti primitivně a zápasící s mnohým nedostatkem i mnohými nesnázemi v jednom ohledu držely se spíše svého programu, nežli děje se dnes. Byl-li list národním, snažil se dle toho i veškerou látku svou upravovati, jestli zájmům dělnickým se věnoval, věru, že i dle toho byl celý jeho obsah a v politice sotva českému listu v Americe dala se vytknouti úplnost, sotva kdy stalo se, aby za ten dollar přijímalo se bez rozdílu vše šmahem, at' již týkala se oznámka kandidáta strany protivné, aneb chráněnce vlastní strany, třeba nestál v celku za mnoho! V tom ohledu ti staří, ti samorostlí a svérázní vydavatelové, redaktori, tiskaři a expeditoři, v jedné a mnohdy i téže osobě, v těch dobách prvotních našeho tisku rozhodně vynikali nad ty mnohé, již dnes, abychom tak děli "mají na starosti to naše veřejné mínění". A proto také býval ten vliv toho starého "Slovana," starého "Pozoru", "Amerikána" a "Slavie" o trochu jinačejší, nežli nezásadních, neodvislých, nedůsledných a jiných těch papírů nynějších všelikých nových i jiných směrů! A což teprve, když mimoděk přistoupíte ku zkoumání některých našich časopisů, našich denníků, týdeníků, měsíčníků a těch kterých orgánů různých jednot v otázce nejhlavnější, otázce, jež pokrok a postup znamená té naší větve zaoceánské — otázce svobodomyšlnosti

Jak mnohý tu zjeví se divný úkaz oku vašemu, jak podíváte se co za posledních jen několika let škody natropeno bylo právě na tomto poli práce osvětové a co dnes mezi námi vycházeti může, aby kryjíc se pláštíkem národním a ohánějíc se tak zvanou snášenlivostí jako zhoubný červ poznenáhlu ničilo práci a výsledky práce těch průkopníků našich, svobodomyšlníků upřímných a pracovníků, již umlkli dnes, co zatím celá smečka lidiček polovičatých, bezpáteřných, neslaných a nemastných, ramenářských a jen na svou kapsu nezapomínajících mluví a pro lid náš tiskne "noviny" všeliké. Proč si toho zapíráti, proč zavíráti oči před tím co se děje?

Kdyby tak ten Náprstek, ten Klácel, ten Zdrůbek a jiní a jiní mohli se podívatí nyní na chvílenku tak mezi nás, kdyžby prvý četl v časopejsku (jehož jedinou jest snahou vzdělati prý ten náš lid a ničeho více, ba který vydává se pod zvučným titulem osvětového sdružení pouze a jen za tím jediným účelem, jenže příležitostně za pomoci dollarů "patentních vlastenců"), že "Darwinova nauka se přežila, že ji nějaký katolický doktor již roztrhal na cimpreampr", jak by se zaradoval nad tímto postupem našeho rozumování moderního nátěru. A což Zdrůbek, jak

ten by se těšil z toho, že "nová se tu roz-
tahuje u nás svobodomyslnost, jež kompromis
s klerikály a uveřejňování ohlášek spolku sv.
Anny vedle oněch o "Svazu svobodomysl-
ných" považuje za práci zásadní a lidu na-
šemu nejzdravější čtivo. "Nu, a co medle by to-
mu řekl ten stařec ubohý, náš Klácel, vida jak do-
vede dnes psáti zástupce a "vynikající" člen sdru-
žení svobodomyslného kdes na Východě" jménem
Volné Myšlenky do listu, kde "náhodou" pak sejde
se to jeho psaní s "libsbrífkem, aneb básní pana
pátera, jenž veršem doprovází zakládání Orlíků pro-
ti tomu kacířskému Sokolstvu."

Jen málo by našli ti staří a nyní již zesnulí prů-
kopníci naší poctivého přesvědčení, důslednosti, pra-
vé zásady a pravé svobodomyslnosti, vedle vlastní-
ho rozumování a hledání pravd, ba málo i tam, kde
sami zasívali kdys símě nejlepší v osadách největ-
ších a kdys nejvolnějších a nejčestějších!

A kolik medle našli by ryzí a zásadních časopi-
sů svobodomyslných, vedle toho všeho sektářské-
ho bejlí a pravého očunu otravné snášenlivosti vy-
počítané jediné a pouze na výdělek, ne-li z před-
platného čtenářstva, tož ze směsi nejpitomějších o-
známek a ohlášek nejhoršího druhu na zhoubu zdra-
ví lidského vypočtených, aneb takových, že klam a
šalba vyčísti se dá mezi tím každým řádkem vyda-
vateli dollary zaplaceným různými vydřiduchy a
podniky ceny pochybné. Jenže někdy stylisováno
jest tak, aby poctivý čtenář ze "staré školy" hned
nepostřehl.....

Někdy pravda se podiví a úžasem provází vše
to co kolem něho se děje. Součastníci starcovi mizí,
ideály jeho blednou... Jest skoro již sám v tom či
onom okolí a v době, které nechápe on a která ne-
chápe již jeho. V těch omylech i chybách těch sta-
rých novin českých v Americe jest něco co by nás
mělo nutiti k úctě a následování, protože v té práci
prvotní jevila se houževnatost, věrnost k ideálu, tuž-
bám a snahám na uvolnění českého člověka. V té
práci bylo trochu energie opravdové a méně šablono-
vitosti a honění se za sensací, jako pozorovati jste
mohli dnes souhlas s věcí dobrou a zítra odpor, jestli
se někde přehmat stal a v těch někdy i dosti mali-
cherných novinářských půtkách bylo hodně upřím-
nosti, jako třeba opět jindy mnoho americké bezo-
hlednosti. V celku však postupovalo se jinak, než-
li dnes a obrana svobodomyslnosti, třeba i někdy
hodně hrubě vyzněla aspoň tu byla, kdežto dnes o-
brana tato obmezuje se pouze a výhradně jen na ně-
kolik listů zásadních. V mnohém zlepšily se ovšem
listy naše, ba i krvák dnes již není tak silně pěst-
ván, ale místo krváku, místo toho "alkoholu duše"
nasypalo se nám plev a koukole do těch našich vol-
ných brázd, plev rozkolu ve vlastních řadách našich
svobodomyslných své doby a koukole zpátečnictvím
splesnivělého a otravného, jemuž dalo se pohodlné a
velice okřídlené heslo: "Snášenlivost!" Zásady šly
k čertu a ve znamení dollarů se tiskne u nás nyní le-
dascos. A tolik dlužno přiznati, že pokud zásadno-
sti se týče jsou tu listy věrců, jež v tom ohledu nad
některé ty naše "neodvislé" rozhodně vynikají, há-

jíce přesvědčení svá přímo a bezohledně. V tako-
vých listech sotva by jste se dočetli, "že na banketu
na oslavu padesátiletí vynikajícího svobodáře seděl
páter Voškrť a velebě práci a činnost našeho pra-
cevníka, požehnal všem přítomným." A konečně,
kdyby se již stalo, měli by jste vidět co by napsal
pak list druhý a jak by kolegům dovedl vyčiniti za
takovou polovičatost a neupřímnost, již zasévá se
dvojí přesvědčení mezi lid, lid ve víře po případe
ochablý a vzorů svých kněžských, již nedbajících...

Tak jednají věrci a v táboře svobodomyslných
jedná se o založení stavovské jednoty novinářské i
rozesílají se pozvání na listy **všechny bez rozdílu** a
to z New Yorku. Tamní spolek žurnalistů českých
usiluje o svolání sjezdu novinářů, na den 25. srpna
tohoto roku do Chicaga, tedy zrovna v den, kdy náš
sjezd naší veliké jednoty sokolské zahájen bude v
Baltimore, Md. **Na sjezdu se má dojíti k nějaké té
dohodě, což ovšem jen schváliti třeba, jakož i k opa-
třením na zlepšení poměrů novinářů vůbec. Také v
tom jest mnoho.** V otázce ustanovení společného do-
pisovatele v Čechách pro veškeré listy česko-ameri-
cké bez ohledu na jejich tendenci může vše sama ná-
ramně pěkně dopadnout, jen co jest pravda. Také
ustanovení dopisovatele na Západě pro listy východ-
ní a opáčně jest myšlenka přímo báječná. V Če-
chách dopisovatele, jenž jako "služka na všechno"
dovede vyhověti požadavkům jakýmkoli jistě naši
žurnalisti získají, jestli totiž již dnes nemá sdružení
new yorské někoho tam za lubem. A aby jste spíše
poznali, jest taková a podobná "velepotřebná" insti-
tuce, kdy dnes skoro každý větší list má své dopiso-
vatele zásadní a tendence listu dbalé ve staré vlasti i
po celé oblasti naší nové vlasti může působiti, podá-
me tu malý příklad.

Jest šestého července 1915 v Praze.

První kabelogram pořízený dle napřed stanove-
ných šifer a adresovaný na jednotu novinářů če-
ských, jichž ústředí jest v New Yorku:

"Právě odhalen pomník velikému mistru, hla-
sateli pravd a mučedníku Janu Husovi na Staroměst-
ském. Účast Američanů dorazivších ve třech prou-
dech obrovská a svědčící o pokrokovosti jejich. K
pomníku položili za několik set dollarů skvostné
věnce. Na dobročinné účele dojde později."

Druhý kabelogram pro listy katolické od téhož
dopisovatele společného:

"Na důkaz, že vlastně Hus byl ve víře otců na-
šich vychován sloužila se na Strahově slavná mše.
Sám kardinál a opat vzpomněli tu veliké účasti kra-
janů, věrných katolických křesťanů, již až z dálné
Ameriky se k slavnostem naším dostavili. Na sochu
svatého Jana z Nepomuku zakoupili bratři naši a se-
stry nový zlatý nátěr v ceně několika tisíc."

Pro protestantské novinky se již z těchto dvou
třetí kabelogram nějak vyrobí a spáchá po vzoru
těch, kdož u věcech takých se již vyznají.

To snad stačí nemyslíte přátelé draží od pera?

A až bude vám žehnati na sjezdu vašem kollega
od "Národa" a takto Benediktín prosíme vás pro
všechno na světě pošlete nám, již tou dobou budeme
zasedati na sokolském sjezdu N. J. S., abychom ždi-

bec té svobodmýslnosti možno-li a jakž takž uchránili, zvěst' o tom, jak se vám po tom pozhánání udělalo na něco, aneb snad na nic

TĚLOCVIK V LÉKAŘSTVÍ OCHRANNÉM.

(Ukázka z větší práce naší v odborném listu anglickém.)

Nesčetná díla a práce v ochranném lékařství o hygieně, tělocviku, výchově tělesné, práce gymnastů a atletice a p. dokazují důležitost takových a podobných předmětů a náležitý vývin těla a mysle dnes již všeobecně se uznává, jako hlavní nutnost zbudování lepších a zdravějších bytostí lidských a s lepšími a silnějšími jedinci utvoření silnější společnosti a následkem toho silnějšího národa. Příliš zaměstnaný lékař za časté zanedbal cvičení tělesného v poměru téhož k životu vůbec. Hlavně jako předmětu, jenž náleží lékařství ochrannému, protože na koleji lékařské nikdy se neučil pravému ocenění soustavné práce v tom ohledu a s fyziologického stanoviska nikdy nemohl studovati hlouběji užitečnost tělocviku, protože spolehlivé prameny a knihy, aspoň z většiny, založeny byly spíše na potřebách vojenských, aneb na požadavcích těch kterých odborných organisací, jež majíce různé soustavy výchovné na zřeteli i podle toho vyučovaly.

Po třidecet let byl jsem přítelem a pracovníkem v soustavné práci tělocvičné a trochu atletiky i studoval jsem poměr různých soustav co nejlépe jen bylo lze po stránce theoretické a rovněž v otevřeném poli, aneb ve skutečné práci v tělocvičné a od roku 1896 snažil jsem se za pomoci paprsků Roentgenových získati informace vzhledem na působnost a účinky soustavných pohybů na tkáň živého těla, zdravého i chorého. Znalost naše až dosaváde jak v normální tělovědě tak v nemoci lidského těla a lidských ústrojí spočívala zcela na tom co se pytvou, tedy po smrti, zjistiti dalo a tyto nálezy ovšem nebyly úplné, zejména tam, kde chtěli jsme studovati jednotlivé pochody vývoje a úkoly ústrojí, aneb prvotní příčiny chorob a různá celková onemocnění v jich podrobnostech, tedy krok za krokem a za živa! Paprsky Roentgenovy pomohly nám v tom ohledu zejména v dětských nemocech a když tomu tak, tož již lze mluvit o výchově a správnějším postupu. A dojistu pochopíme a porozumíme věci tím spíše, když na příklad skiagraph čili fotografický snímek hrudníku malého chlapce, pořizený za pomoci X paprsků důkladně si prohlédneme. Obraz ukazuje zkřiveninu a jakés prohloubení nahore u lalošků plícních a to jak v obratlích, tak i klíčních kostech a žebrách na obou stranách. Na základě těchto poznatků odporučili jsme ihned vhodné eviky: prostná a hluboké dýchání — i dosáhli jsme průběhem jednoho roku výsledků obdivuhodných a fotografický snímek vnitřku hrudi napotom vzatý zjistil jen a to nad veškeru pochybnost, že poměry se změnily a pokriveniny téměř zcela vyrovnaly. Tot' studie pouze jednoho případu se stanoviska lékařského. Povážíme-li však, že patrně odklidili jsme pole možné náklady, odstranivše nebezpečí vzniklé nápadnou stísněností oně

části hrudníku, jak důležitá to věc! A což teprve uvážíme-li příležitost stálé studie zdravých dětí a jejich vývinu v moderní tělocvičné. Zdaliž tu nenaskytuje se ještě daleko důležitější pole k novým metám za utužením našeho budoucna, budoucna našeho národa všech národností společně jakž nalezájí se v tom z důstatek známém "americkém kotlíku" změna a přetvoření, na jehož povrchu všem těm mnohým složkám tak těžko lze se udržeti. A to hlavně padá na váhu, když uvědomíme sobě ty pravé výsledky a přímé vlivy jistých předepsaných pohybů jistých svalů aneb skupin jejich zaměstnaných podle rozkazů přijatých z jistých ústředí mozkových a poslaných po nervech k dotčeným hybným středům a jiným čivům, jež kontrolují svaly, od nichž vyžadujeme, aby vykonaly jistou práci. Jediné tu byvše rozdílů snad v jich složení tkáně vlastní a do jisté míry vlastní jejich způsob spojení se sestavou nervovou vůbec. Když vyšetřujeme pomocí X paprsků a prosvítíme smrštěný sval vypočujeme nejen změny v tvaru jeho, ale poznáme, že stín zraku našemu se jevíci jest tmavější na destičce k tomu cíly zařízené a to ovšem děje se jediné proto, že v činném svalu nahromadilo se více krve a následkem pohybu došlo k různým lučebním pochodům. Vlákna svalová pak jsou ovšem kratší, a jich št'avy častější a soustavným postupem na jakkosti získávajíce stávají se i silnějšími, jako i jednotlivá vlákna mohutní. Takováto posila, utužení a napínání tkáně do větší zásoby způsobuje obdobné deflekce jehly na galvanometru naproti původnímu proudu a tu můžeme studovati užitečné vlivy soustavného tělocviku jakž prováděn byl v jistém období či nic a pozorovati proud vlastní činnosti čili negativní odchylky svalového proudu se stíny jakž vyvolaly je X paprsky i snáze pak porovnáme. Různá tkáň těla lidského skládá se z různých prvků, a z toho tedy jen usouditi můžeme jaká jest průsvitnost určité tkáně vlivem paprsků, jako tuků, svalů a kostí za stavu normálního a znájece jaké prvky ve složení jejím převládají v poměru jejího vývinu, stáří a jednotlivých zvláštností předmětu zkoumaného, můžeme jen každou změnu a odchylku rozpoznati a o celku usuzovati.

Takováto zkoumání a vyšetřování prováděná pravidelně po leta se všemi druhými methodami vyšetřovacími a za veškeré péče, měřením, vážením a zaznamenáváním rodinné historie každého žáka dokázala jen užitečnost jakou získati lze ze soustavné práce tělocvičné a to v souhlasu se zákonem přírody, který poskytuje (ovšem v jistých mezích) tolik, že částě lidského těla získávají na síle, mohutnosti a rozměru v poměru jakž se cvičení prováděla správně a pravidelně. V tělocviku zákon tento v každém směru se jeví a výsledky postupně vypočítati lze v každé části těla, nervy s tkání mozečnou jako středu povelů danných ovšem v tom ohledu převládají, neboť tu již celá soustava v činnosti vespolečně působí. Pakli únava se nevyvolává do té míry, že by zavinila povšechnou skleslost, jakž Schmidt dovozuje, pak všechny částě těla, ano i vnitřní orgány téhož, soucítí a zlepšují se s tou částí, jejíž zvýšená činnost byla vyvolána. Pravda, jen

do jisté míry, ale přece! Cvičením se zvyšuje oběh krve a krev sama v sobě na jakkosti zlepšená přibírá i na síle a takto obohacená jsou hnána rychleji a úspěšněji do všech částí naší soustavy, pomáhá i ku zvýšení činnosti funkcionální ústrojí, ba celého těla. Zlepšení povšechného stavu zdravotního záhy se ukazuje a mysl jsou zároveň utužována posudkem — mchutní rovněž v uschopnění svém, pokud se týče koordinace vůle, volného rozumování i pohotovosti, vedle znamenité příležitosti k vývoji charakteru a otužilosti v přítomném i budoucím zápase o to bytí životní. Nám nejedná se v tomto článku o léčebný tělocvik pouze, však rádi bychom učinili co nejvíce v zájmu lidu a dítek zvláště, vychovávající nejen jejich mysl, ale i těla, neboť nutno si zapamatovati, že malých dětí stavba a složení kostí ještě podléhá vlivům tlaku zevnějšího. A to spolu s náležitou výchovou tělesnou může mít za následek, že dítě vyroste v silného, zdravého muže hrudníku širokého, zdravou ženu.

Tělocvičné hry jsou tak staré, že zvatí je můžeme směle předhistorickými; mluví se o nich v druhé a dvacáté třetí knize Illiady. Před Hippokratem, tělocvičná cvičení prováděla se v Řecku jako část léčebná a s tím úmyslem, aby se čelilo přílišnému požitkářství. Shledáte se s nimi u Lacedaemonských a najdete nejlepší doklady o souladných výsledcích a vlivu na tělo lidské na těch mnohých překrásných sochách athenských. Římané rovněž přijali soustavu tělocvičnou a v pozdějších letech shledáváte se s činy rytířskými, galatnosti a statečnosti, jakž jen náležitý výevik a utužení působiti mohly. Později — 1483—1704 — tělocvičná věda upadá v zapomenutí ve výchově žactva, podle Rabelaise, Montaigne a Lockeho a Evropa jen cvikům vojenským holduje v tom ohledu občanstvu svému mnoho neposkytovala. Od roku 1770 tělocvičny soustavnému postupu věnované se otvírají i zdůrazňuje se důležitost tělocviku ve vlivu svém na zdraví lidské. Tak soudil Rousseau a 1806 již přichází Basedow a Salzmann v Němečích. Podle základních pravidel "o těla pohybování" a důležitosti tělocviku a hřiště zvláště na venku, jakž stanovil veliký vychovatel Komenský — 1592—1617 — Guths Muths postoupil tímto směrem — 1793 — a maje mnoho lékařských rádců a přátel znamenitý i značný učinil pokrok. Jahn následoval — 1811 — touže cestou i vynesl vědu tuto tak, že stala se populární a záhy vzbudila pozornost mládeže celého Německa. Švédsko napodobilo Němce, vlastně Prušáky, a tělocvik tak stal se význačným zástojem osnovy vyučovací skoro ve všech částech Evropy. Phillips pracoval ve Francii, Aldershot v Anglii, Vieth, Pestalozzi, Simon, Du Toit, Lenz, Jaeger, Spiesz a jiní dokázali lékařskému světu co vlastně tělesná výchova vykonati může na zdraví a pokud působí i tělocvik léčebný. Tyrš, veliký esthetik a student historie národů, hlavně ale staré Hellady, u vlastenecké touze a lásky ku svobodě za pomoci velikého fyziology Purkyně poskytl světu novou soustavu tělocvičnou národního charakteru s tím však varováním, že tělesná cvičení musí prováděti se soustavně a s největší opatrností, bez jakékoli jednotrannosti a stále a pouze

bez přemrštění se zvláštním ohledem na sílu jedince. Celý léčebný, aneb jiný vliv ve vývoji a utužení lze porušiti jdemeli do práce té s výstředností; neboť svaly pak jsou přemoženy. Nebezpečí takových a podobných zlovyků zvláště v atletice snad se líčila příliš silně mnohdy, však tolik faktem zůstává, že srdce v některých případech trpělo nejprve, jestli atlet svou "specialitu" přehnal, aniž by byl mohl spolehati jinak na dřívější a pravidelný tělocvik.

Výchovná idea do tělocviku Jahnem vložená konala divy i jeho "Turnerkunst" v Prusku a německé tělocvičny doma i zde jsou po dnes toho jakž takž dokladem. Však mnohé ty závody různých sdružení tělocvičných mezinárodního i jiného druhu jakž odbývány byly v poslední době v Evropě: v Paříži, Londýně, Turíně atd. a poslední dvě veliké Olympiady, jedna ve Štokholmě a druhá v Praze, v Čechách roku minulého, již jsme se rovněž účastnili, daly českým gymnastům, Sokolům prvé místo a jejich soustava a dobrovolná kázeň na prospěch celku a dobré věci výchovné dávala se za vzor všude a to hlavně proto, že tu fyziologického základu i utužení čivů, čemu Francouz jakž známo říká "entrainment". Jejich práce rozdělena jest podle vlastní ceny různých cviků a druhy liší se ve výkonnosti podle povšechné síly, místní síly, hbitosti, ladnosti, vytrvalosti, pozornosti, pohotovosti a obratnosti, jakož i podle vlivů a účinků na plíce, srdce, oběh krve, výměnu látek a výživu, soustavu čivovou a konečně svalstvo každého jedince s přísným zachováváním osobní hygieny a hygieny celkové.

Víme tedy již o prospěchu tělocviku, víme o vlivech jeho na celou společnost lidskou, víme, co a jak činiti, abychom se uchránili tuberkulóse na příklad a jiným nemocem nakažlivým, víme, že silnější soustava nemocného lépe dovede vzdorovati a bojovati proti jakékoli nemoci, jako nelze ani dosti zdůrazniti ochranu spíše, nežli vlastní léčení té které choroby, pokřiveniny a nákazy zejména v životě dětském. To všechno víme a proto dejte nám lepší a rozumější výchovu dítek, dejte jim více příležitosti ku hře a pchybu na čerstvém vzduchu i vyučování tam spolu s trochu pobavením a osvěžením možnoli i zapamatujte si co dobrého docíliti lze soustavným tělocvikem, gymnastikou na všech našich školách. V článku tomto nelze jíti do podrobností, pokud se týče opatření ochranných a pravidlování výchovy volné dítek našich, však tolik bychom zdůrazniti chtěli, že mnoho se dá vykonati na prospěch slabého dítěte, jako toho, jež spíše náklaze podléhá rodem, aneb za stávajících poměrů a v jeho okolí. Soustavný tělocvik, hry, kroky a tance pro malá děvčátka, pro hochy i třeba trochu atletiky na čistém a volném vzduchu. Vše to může posílit tělesně i v mysli mládež naší a když se správně vede a pravidluje na školách podle stáří, intelligence a síly žáků spolu s náležitým lékařským dozorem, na kolik tu lze učiniti pro dítě.....

Dítě, ta naše budoucnost!

Silný lid a zdravý lidu, tot' největší bohatství národa. Utužiti jej jest naší povinností.....

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Podatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Všecky dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavněmu
podatelci za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné meziměsíční poštovní poukázkou, sdělí tak
rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož
oendmky do listu přijímá jednatele Výkonného Výboru N. J. S., aneb
ustanovení jednatele sdělí.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatele Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do
listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavněho
podatelce do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s vý-
hradou, že práce plnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se
nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přetiskování: oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice
možno-li do posledního toho kterého měsíce, a podotknutím, ku kterému
jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb
účestní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ZODPOVĚDNOST JEDNOT TĚLOCVIČNÝCH.

Od té doby, co k tělesné výchově počalo se po-
hlížeti jako k nezbytné části výchovy vůbec, od té
doby co všeobecně uznáváno jest, že tělesná výcho-
va jest určena k tomu, zachrániti lidstvo před hrozí-
cí degenerací, uvalena byla na organisace tělocvičné
velká zodpovědnost. Na organisacích těch jest, aby
výsledky práce své, výsledky výchovy své potvrzo-
valy vše, co o tělesné výchově dnes jest přednášeno
a psáno — a nedostojí-li tomuto důležitému úkolu
svému, budou to právě tyto organisace, které pokrok
v oboru výchovy tělesné budou zdržovati.

Jest přirozeno, čte-li neb slyší-li veřejnost o
všech těch blahodárných účincích výchovy tělesné,
že obrátí nejdříve zraky své k jednotám tělocvič-
ným, kde hledati bude potvrzení všeho toho, co o
tělesné výchově jest psáno neb mluveno. Stěžováno
bylo až posud, že inteligence zůstává vůči výchově
tělesné vlažnou, nevšímavou. Nenašli bychom pří-
činu smutného zjevu takového v tom, že právě inte-
ligence to jest, která byla s to sledovati posavadní
výsledky práce naší a že výsledky práce té zůstáva-
ly daleko za krásnými slovy? Vyspělost na náradí,
jakou se naši borci honosí před veřejností, ta nepře-
svědčuje člověka myslícího — mimo to svádí ve-
řejnost k nepravému chápání myšlenky výchovy tě-
lesné, neb utvrzuje lid v tom mylném domnění, že
hlavním cílem našim jest vychovávat tělocvičné u-
mělee, jaké lid vidí na jevišti, v cirku, jinými slovy,
že ta tak zvaná výchova tělesná není ničím jiným,
než-li sportem mladého lidu.

Sami v přednáškách a tělocvičných spisech po-
koušíme se lid přesvědčovati o tom, že tělesnými evi-
ky člověka šlechtíme po stránce tělesné. Proto každý
člen jednoty tělocvičné měl by býti živým dokladem
těchto slov. Mluvíme o kráse tělesné, nemáme na
mysli hezkou tvář — máme na mysli pěkné držení
těla, lehkou chůzi, máme na mysli pevné zdraví,
máme na mysli mladistvou svěžest i v pozdním vě-
ku. Že jen velice nepatrné procento našich členů
slova naše potvrzuje, poněvač jen nepatrné procen-
to do pozdějšího věku eviky tělesné pěstuje — jest
truchlivá pravda — a to nepatrné procento, těch ně-
kolik jednotlivců ztratí se ve veliké většině členů,
kteří zevnějškem svým ani dosti málo výsledky tě-
lesné výchovy nevykazují. A nezapomínejme, že ve-
řejnost vždy bude poukazovati na tuto většinu. Chee-
me-li tedy, abychom sami nebyli pokroku tělesné
výchovy na závalu, měli bychom na prvním místě
všemožně o to se zasazovati, aby co největší počet
členů našich tělesné eviky pěstoval a až toho docí-
líme, pak druhou snahou naši musí býti, aby tělesná
výchova v ústavách našich vedena byla tak, bychom
na prvním místě docílili těch výsledků, které by
byly výmluvným dokladem všeho toho, co o tělesné
výchově píšeme, přednášíme.

Lékaři kladou hlavní váhu na to, že dobře vole-
né eviky tělesné mají blahodárný vliv na tak zvaný
"metabolism", t. j. rychlejší přeměnu látek — a že
právě tato zrychlená přeměna má rozhodný vliv na
zdravotní stav každého člověka. A tu povinností
naší jest zkoumati: volíme v každé hodině evičební
eviky druhu takového, které jsou s to přinést v
zdravou činnost každou skupinu svalstva, které roz-
proudí krev do všech částí, aniž bychom při tom
tělo vysilovali, aniž bychom dorostence olupovali o
fond tělesné síly a energie, kterou nevyhnutelně po-
třebuje ku svému vývoji? Nepřepínáme jisté skupi-
ny svalstva jen proto, abychom dospěli ku kýžené-
mu stupni umění a nezanedbáváme při tom ony čá-
sti těla, které při tom umění tělocvičném tak nevy-
hnutelně nepotřebujeme? Máme stále na paměti,
že jak prospěšným jest stimulovati činnost srdce —
tak nebezpečným jest, tento nad jiné důležitý or-
gán přepínati? "Naučíte-li evičence přímé chůzi a
správnému, hlubokému dýchání, učinili jste pro je-
ho budoucí život mnoho," praví vynikající fyziolog.
Bdíme nad tím, aby naši evičenci zvykli si správné-
mu, hlubokému dýchání? Vyhovují naše tělocvičné
ústavy tak všem předpisům zdravotním, aby v nich
s úspěchem hlubokému dýchání evičeno bylo, aniž
by evičenci ssáli do svých plíc zkažený vzduch, pro-
sycený ještě mraky prachu? I starším dobře vole-
né eviky tělesné prospívají — i starší lidé mohou na-
lezt v tělesné činnosti žádoucí obrození. A
přijde-li to slibované obrození někdy starší člověk
mezi nás hledati, nalezne je? Neopustí náš ústav
zklamán? A odejde-li zklamán, nemá myšlenka tě-
lesné výchovy o jednoho nepříznivce více? Neroz-
množí takový armádu těch, kteří zlehčují, sesměš-
ňují tělesnou výchovu a "na základě zkušeností na-
bytých" hlásají: že procházka ve volném ovzduší
prospěje více, nežli všechno to, co my lidstvu odpo-
ručujeme jako všelék proti tělesnému úpadku?

Učíme veřejnost dále, že "v zdravém těle sídlí zdravý duch" — že každý tělesné eviky pěstující, jest též člověkem nejen pevného svalů, ale též pevné vůle — dále, že s ušlechtilostí tělesnou kráčí ruku v ruce ušlechtilost duševní. Na to rádi klademe hlavní důraz, kdykoliv nám někdo namítne, že není třeba chodit do Sokola, chce-li kdo býti zdravým, že (což slyšíme nyní až příliš často) veřejná hřiště nám nahradí české tělocvičny. A poukazujeme-li na tu stránku duševní a mravní, tvrdíme-li že jen sokolskou výchovou tělesnou mladý muž vychováván jest tak, aby byl lepším člověkem nejen po stránce tělesné, ale též po stránce mravní, že výchovou sokolskou stává se lepším, užitečnějším členem společnosti lidské, jsme s to k tvrzení tomuto podati doklady?

Proto tíha zodpovědnosti jednot tělocvičných — jednot sokolských zvláště — spočívá v tom, že na nich jest, aby výsledky své práce potvrzovaly, co se o důležitosti výchovy tělesné lidu dnes píše a mluví. Ony mohou značnou hřívnou přispěti k tomu, aby veřejnost naučila se pohlížeti na tělesnou výchovu jako na nezbytnou část výchovy lidu; zklamou-li ale veřejnost, mohou také myšlenku výchovy tělesné na dráze pokroku značně zdržeti, neb se dočkají, že počnou v jich nejbližším okolí vznikat tělocvičné ústavy jiné a na jednoty sokolské bude ukazováno, že se svoji tělesnou výchovou zůstaly o půl století pozadu. A toho si zajisté žádný, upřímně smýšlející Sokol nepřejde.

RŮZNÉ VZPOMÍNKY.

II.

Při prvním zájezdu amerického Sokolstva do milé vlasti naší, r. 1887 zanechali jsme tamním bratřím tři památky: cvičební kroj — kůžele — a nový způsob cvičení na koni. A se všemi těmi "americkými specialitami" setkali jsme se opět loňského roku — což jest patrným důkazem, že si bratři naší těch památek po nás vážili. Říká se, že kde jsou dva Češi, tam musí býti tři strany — různé, odlišné náhledy — což by ostatně nebylo takovým neštěstím, kdyby ty strany dovedly mezi sebou umírněně o různých náhledech rokovat a společně pak usnésti se na tom nejlepším. Ale kde pak — my Čechové a usjednotit se jednou na něčem! A jelikož nejsme s to býti při žádném podniku jedné mysle, nezmohli jsme se r. 1887 ani na to, abychom objevili se na cvičišti v Českém Brodě v stejných spodkách! Jedněm zamlouvaly se spodky barvy modré — jiným barvy šedivé — a jelikož u nás jest už ustáleným zvykem, který se nám stal druhou přirozeností, když se jednomu líbí to a druhému ono, že oba snaží se provést svoje stůj co stůj, zvolilo si jedno oddělení spodky šedé, druhé modré. "When Greek meets Greek, there is a tug of war . . ." praví anglické přísloví — a o sobě bychom mohli říci: "Když tvrdá česká palice narazí na druhou tvrdou českou palici, musí obě provést svou — a kdyby třeba obě dohromady pak následkem toho nesvedly praničeho." Když tedy nejsme s to býti v ničem jedné mysle, nemohli jsme se zmociti ani na stejné spodky a následkem toho na-

še řada r. 1887 na cvičišti v Českém Brodě krácející vyhlížela, jako by každý oddíl těch boreů byl "od jiných". Bratřím v Čechách zalíbily se spodky modré — a později modré spodky byly tam jako povinná část cvičebního kroje zavedeny. V trikotové látce viděl jsem zlepšení, ale v střihu nikoliv. Pamatuji se, že střih spodků našich lišil se od nynějších tím, že dole byly poněkud širšími, aby zakryly část chodidla. Spodky nynější — jaké zavedeny byly i u nás — jsou v kotníku těsné a je-li borec obdařen od přírody poněkud prodlouženými chodidly, nepůsobí tato kombinace dojmem právě nejesthetičtějšími — jmenovitě, jeví-li se při tom ještě do očí bijící zanedbávání toho nejpřirozenějšího, eviku — eviku základního všem ostatním a sice: pěkné, lehké, pružné, uhlazené chůze! — Druhá naše specialita — eviky na koni — byly zdokonaleny a "propracovány" dokonale — všechna čest — a podařilo-li se bratřím tamním — vlastně tentokrát bude to záležeti na sestřích — přivést k takovému stupni dokonalosti specialitu, kterou jsme tam zanesli roku loňského, budeme muset důkladně přemýšlet, s jakou novinkou bychom měli objeviti se na sletu r. 1917! Ale vy ubohé kůžele! Jak vás tam ti vyrábětelé znetvořili! Americký kůžel v Čechách musil octnouti se v ovzduší jemu velice nepříznivém, neboť jeho vývin vypadl rozhodně v jeho neprospěch! Když před pěti lety br. Fryš napsal, že v Čechách nabyl kůžel podobu měchačky, měl jsem toho starého druhu v podezření, že poněkud přeháněl — ale mně připadaly některé jako dětské řehtačky! Ozdobně vysoustruhované — červenými proužky zdobené — s krčkem tenkým a hlavičí velice nepatrnou — hotové paličky na turecký buben! Sestry a někteří tamní bratři mi tvrdili, že takovými se jim lépe cvičí. Bude to patrně zvyk — neb já také kůžele dobře ovládám, jsou mým oblíbeným nářadím, ale když jsem se pokoušel provést tamními "pakůžely" některé složitější sestavy a neobvyklé eviky, po několika marných pokusech jsem byl nucen ustati. A nedivím se pranic, že kůžely cvičí jen ženy a dorost — Sokolové, že se jimi neradi zabývají; já bych s takovou dětskou hračkou také před veřejností cvičiti se ostýchal.

Jsem zásadním nepřitelem zpropitného. Někdy mi to připadalo, že tím člověka snižují, že dávám mu almužnu — někdy zase, že svádím ho úplatkem k nepoctivosti. — Ale nebylo vyhnutí — zpropitné v Čechách (patrně asi v celé Evropě) jest nutností. Nikde však mi nebylo tak proti mysli, jako na dráze. Zaplatíš si lístek do jisté vzdálenosti — jako každý jiný. Ale chceš býti sám — nechceš býti obtěžován — nedbáš o eizí společnost — nechceš v úmorném vedru seděti v přeplněném kupé. Lehká pomoc — "strčí se" konduktérovi slušné zpropitné a živá duše se k tobě už nedostane. Co na tom, že ostatní kupé jsou přeplněna, že není kam sednout — co na tom, že ti ostatní platili stejnou cenu za lístek, že mají stejné právo na pohodlí — zpropitné v kapse konduktera zde rozhoduje! — Měl jsem stále za to, že úplatnost panuje jenom v Americe — ale v Evropě zdá se, květe ještě hojněji. Úplatkem získáš

si zdvořilost, poklony, vzornou obsluhu, pohodlí. Že na vše to máš nároky, poněvač si za vše řádně zaplatíš jak je žádáno, to nemá žádné váhy — úplatkem teprv musíš si vše to získati! Truchlivé to poměry, které nutí jinak slušné lidi přijímati almužny — přijímati úplatky — truchlivé to poměry, kde člověk, čím větší úplatek mu dáš, tím poníženěji se k tobě chová! Kletá bído! Je těžko pěstovati pevnou páteř při prázdném žaludku!

* * *

Nejsem kuřákem — ale nejsem také nepřitelem kouření. Ano, skoro bych se někdy přiznal, vidím-li známého, jak si po obědě s pravou labužnickou pochoutkou zapálí vonný doutník, že mu závidím. Ale vidím-li dnes krajana pohodlně pokuřujícího z dlouhé dýmky, ještě dnes odvrátím se od něho s nevolí. Ty dlouhé dýmky! Kamkoliv jsem se na cestách obrátil, všude jsem viděl lidi při práci pokuřující z dlouhých dýmek. Nejednou zkazily mi úplně náladu! Nemysli ale, milý čtenáři, že jsem to těm lidem nepřál — nikoliv — ale když viděl jsem dělníka vykonávati kus těžké práce — když viděl jsem, jak mu ta dlouhá dýmka v práci nejen překáží, ale činí mu vykonání úkolu obtížnějším a on ne a ne tu dýmku vyndat z úst — to stačilo, aby se kus toho „američanství“ ve mně začalo bouřit. To jest něco, co v Americe cestovatel neuvidí, aby strojvedu u parostroje kouřil z dlouhé dýmky, aby topič držel v zubech dlouhou dýmku, aby brzdář pokuřoval z dlouhé dýmky — aby dělníci na nádražích všichni při práci kouřili z dlouhých dýmek! Viděl jsem na nádraží na cestě ku Praze velice zajímavý zjev: dva dělníci pokoušeli se zvednouti trámec, jaký jeden člověk zvedl by bez velké námahy snadno. Dali tedy dýmky (ne z úst) ale na ramena a sehnuli se pro ten trám. Dýmky se jim při pokusu tom s ramen svezly a proto vykonání úkolu bylo prozatím na neurčitou dobu odloženo. Oba zkusili, zda-li jim při tom neuhasl — baflí několikráte — pak palcemu přimáčkli tabák, pošinuli dýmky zase na druhé rameno — a poznovu se shýbli pro trám. Ale než-li jen trochu od země jej pozvedli, dýmky zase šup! s ramen dolů! Naši dělníci se zastavili — nevědouce co počít. Položit trám na zem, když se jim podařilo tak těžkou věc už jednou zvednout — to se jim patrně nezdálo. Ale ty dýmky! při každém kroku sebou házely se strany na stranu jako kývadla, až konečně narazily o trám tak, že z nich hořící tabák vytlátl. — „Zatr . . . potvora!“ zvolal jeden, „polož to na zem!“ Dalšího pobízení nebylo zapotřebí. Oba položili zase trám na zem a já čekal, že nyní dýmky jistě odloží a dopraví trámce, kam jej dopravit chtěli. Ale chyba lávky! Odstoupili do stínu, vyklepali dýmky, nacpali, zapálili znova a šli s tím trámem zápolit dál. Jak jej dopravili na místo, zda-li jej dostali s místa vůbec, to jsem se už nedozvěděl — neb vlak náš se zatím hnul z nádraží. „Jsem ráda, že jedem,“ praví žena, „neb by jsi jim šel ten trám odnést sám.“ A věř, milý čtenáři, že mnoho k tomu už nescházelo. — Sklenice piva — nezbytná dýmka — na pohled nevinné dvě věci — ale mnohé by se v té vlasti naší zlepšilo, kdyby na těch dvou

věcech lid tak houževnatě nelpěl, kdyby si dovedl říci, že aspoň někdy bez nich může být! ě.

K LETOŠNÍMU SJEZDU.

IV.

Předpokládáme, že sjezd jednati bude též o obeslání sletu České Obce Sokolské r. 1917. Po našem náhledu nejmoudřejším usnesením bylo by takové, které by budoucí Výkonný Výbor nezavazovalo k vyslání družstva a také mu to nezapovídalo. Přimlouváme se za usnesení v tom smyslu, „aby slet obeslán byl, uzná-li Výk. Výbor, že poměry a okolnosti byly by podniku takovému příznivé.“ Nebot' kdyby sjezd usnesl již nyní slet obeslati — není vyloučena možnost, že doba sletu překvapiti by nás mohla v takových poměrech, že obeslání sletu stalo by se nemožným a V. V. byl by nucen opět žádati jednoty, aby hlasováním usnesení sjezdu zrušily. Usnese-li sjezd slet neobeslati, mohlo by se opět státi, že poměry a okolnosti mohou býti r. 1917 příznivějšími, nežli kdykoliv před tím a V. V. opět musil by žádati o nové hlasování, čímž zmařeno bylo by zbytečně hodně vzácného času, jako se stalo před sletem minulým, že v době, kdy družstvo dle původního usnesení mělo býti sestaveno a pilně cvičiti, my teprv hlasovali, jaké družstvo to býti má — a máme-li zastoupení býti vůbec. Poměry, které by nám obeslání sletu mohly překaziti jsou: a) na prvním místě stav finanční. Budeme-li pořádati řadu cvičitelských kursů a tyto podporovati z pokladny ústřední, nevíme dnes, zda-li za čtyři roky mohli bychom si dovoliti vyslání boreů přes moře. b) Druhou otázkou jest: Budeme za čtyři roky s to sestaviti takové družstvo, aby v tak tuhém zápolu, jaké je očekává, obstálo se etí? — Naše stanovisko vůči dobývání cen na závodištích je známo. Raději bychom viděli Sokolstvo již tak blízko té ideální mety, aby každý, kdo v naše řady vstupuje, veden byl jen touhou po získání toho, co člověku na dráze životní má býti tím nejlepším průvodcem, co činí ho lepším, a to jest: síla, zdraví, a k těmto dvěma vlastnostem družící se pevná vůle a ryzí charakter. Ale posud jsme příliš této mety vzdáleni, posud musíme mládež vábiti, jejím choutkám hovět a proto musíme smířiti se i se závodivostí — třeba tato často sváděla k výstřednosti — a co nejtruchlivějšího — myšlenku výchovy tělesné stavěla před širší veřejností do světla nepravého. Proto, klademe-li důraz na to, bychom na závodišti byli zastoupeni borei vyškolenými, jedná se nám o uspokojení veliké většiny našeho členstva, které ve vítězství na závodišti spatřuje největší úspěch snahy sokolské. Víme, že ta nejkrásnější theorie ustoupiti musí na čas před skutečností — a proto počítáme s poměry panujícími. — c) Třetí okolností, která musila by býti brána v úvahu při vybírání závodního družstva jest, bude-li možno sestaviti družstvo buď z boreů v jednom městě neb aspoň tak blízko sebe žijících, aby bylo možno cvičiti nejméně měsíce společně před sletem. To mělo by býti jednou z nezbytných podmínek. Ti nejvyškolenější borei naši

mají své zvláštnosti, své zvyky, libůstky, vady, jak při přícházení k náradí tak i v odcházení, jak při náskoku tak při seskoku, a pouhé upozornění na četné ty odchylky nestačí, aby družstvo tvořiti mohlo krásný, stejně seevičený celek. Čemu borec přivykne za dlouhou řadu let, co stane se mu téměř druhou přirozeností, tomu nelze odnaučiti v několika hodinách. Vůdce družstva měl by míti úplnou moc svolati družstvo k společným evičením a k nácviku evičení ukázkového, aniž by při každém takovém pokusu narážel na otázku: "Kdo to bude platit?" Jakou rozkoš působí, připravovati k sletu družstvo za poměrů za jakých pracovati usouzeno bylo loňského roku pisateli tohoto, o tom napsati bychom mohli dlouhou, ač ne příliš veselou kapitolu. Bylo třeba evičiti, pilovati — bylo třeba naevičovati prostná, evičení ukázková — a při každém pokusu svolati členy družstva vynořila se nám před očmi ona prozluklá otázka finanční. A i když podařilo se svolati borec, měla většina jich naspěch, aby se mohli opět vrátiti ku svému povolání — a za takových poměrů mělo řádně naevičena býti prostná, za takových poměrů mělo družstvo stejně seevičeno býti na náradí — za takových poměrů měla s družstvem naevičena býti vzorná evičení ukázková! Za poměrů takových jednotlivce musil by býti schopen přímo zázraky činiti, aby všem požadavkům, jaké na vzorné družstvo jsou kladené, mohlo býti vyhověno! Tedv dle finančního stavu at' budoucí Výk. Výbor sám rozhodne, bude-li možno slet obeslati — a rozhodne-li po uvážení všeho pro obeslání, pak dejme mu též úplné právo, aby mohl veškeré vydání spojené jak se zkouškami, tak i pozdějšími nácviky schůzkami krýti, abychom vyhnuli se stále těm otázkám, o tom neblahém "placení." Chceme-li zastoupení býti, počínáme si při tom kavalírsky — a shledáme-li, že na to pokladna nestačí, pak zůstaneme doma a vyhněme se nedůstojnému upomínání, domlouvání a smlouvání, — Tolík co se týče poměrů v našem středu, které budoucí V. V. bude nucen bráti v úvahu — ale nesmí býti též zapomínáno na to, nač upozornili jsme hned po sletu a sice na závodní řád, který bez ostychu na základě vlastního pozorování, prohlásili jsme za nespravedlivý. Kdyby celek byl téhož náhledu, co my, kdybychom vedení byli jen tou myšlenkou, že chceme býti účastní tak velikého svátku sokolského a vítězství bylo nám všem věcí vedlejší, pak ovšem málo by záleželo na tom, odnášejí-li si borec naší ze závodního nuly a nebo známky nejvyšší. Ale naše členstvo očekává úspěch a tu opakujeme, že úspěch jest nemožný, pokud panují závodní řád, Č. O. S. zůstane v platnosti. Uvážíme-li, že nebylo možno družstvu našemu evičiti delší dobu společně, uvážíme-li dále dlouhou, vysilující cestu, nezvyklost náradí, máme za to, že úspěch družstva našeho mohl uspokojiti každého člena N. J. S. — ale abychom uspokojili starostlivé duše, které od doby návratu vymýšlely si celé řady různých příčin, proč družstvo naše nedobylo vítězství skvělejšího, odpovíme na tv projevy a úsudky jednou pro vždy, že hlavní vinu nese závodní řád. V Americe zvykli jsme snažiti se provést celou sestavu vzorně, uhlazeně — a raději sestavu nedo-

končíme, nežli abychom ji jen tak prostě "dodřeli". A to bylo co našim borecům vadilo nejvíce. Byli jsme očitými svědky, jak náš borec evičil přímo nádherně — ale malé pochybení překazilo mu dokončení sestavy a soudce hlásil nulu. A viděli jsme jiného borec, který již od samého počátku prozrazoval nevyspělost, na němž bylo viděti, že sestava jest daleko nad jeho síly, ale on ji v pravém slova smyslu "dodřel" a odnášel si známku. A byt' známka ta byla sebe menší, přece znamenala více nežli nula. Na koni na širý závodní řád ten bil nejvíce do očí; borec provedl uhlazeně téměř celou sestavu, poklesl před posledním prvkem a obdržel nulu. Přišel druhý "praktičnější", který patrně již z minulých závodů věděl, jak obratně (!) ten závodní řád obejít, v pravém slova smyslu přes koně se sem a tam "převaloval", celé evičení nebylo ničím jiným nežli nepodařeným nápodobením sestavy — ale on "dokončil" a odnesl si známku. Proto vyslovili jsme se tak příkře o závodním řádu a nazvali jej nespravedlivým. Za žádnou cenu nechtěli bychom borecům našim raditi: činite také tak — evičte třeba sebe špatněji, jen když sestavu dokončíte — a proto opakujeme: vysíláte-li družstvo jen za tím účelem, aby vám dobylo vítězství, pak po uvážení s hora uvedených okolností bude nutno též věnovati trochu pozornosti závodnímu řádu a tot' též jedna z příčin, pro kterou neměl by sjezd činiti v otázce obeslání sletu nějaké platné závazné usnesení, ale dáti právo Výk. Výboru, jednati jak za panujících poměrů r. 1917 za nejlepší uzná.

* * *

Přimlouváme se vřele za to, aby sjezd uložil budoucímu Výk. Výboru dáti shotoviti pro členy Nár. Jed. Sokolské znaky, podobné těm, jaké nosí členové České Obce Sokolské v Čechách. My zde sice různých sokolských znaků máme hojnost — ale skoro každé město má své a znak nositi může každý, třeba ani našim členem nebyl — jen když si zaň zaplatí — a pak umělecká cena jejich jest velice pochybná. Nad míru mile působilo, když kráčeli jsme ulicemi pražskými a pojednou pozdraveni jsme byli tím milým, upřímným "Na zdar!" Tvář nám úplně neznáma — ale odznak Č. O. S. stačil, abychom rázem se poznali a k sobě přilnuli. Chodili jsme českými vesnicemi — polmi — a každou chvíli pozdraveni jsme byli: "Na zdar — bratře!" A jak mile dotkl se nás pozdrav ten, když zaslechli jsme jej v místech cizích, kde slyšeli jsme jen cizí hovor — na př. v Karlových Varech — tak milým by nám byl zde, kdybychom v těch amerických Babylonech pojednou až posud neznámým nám člověkem pozdraveni byli tím naším: "Na zdar!" — Ale přimlouváme-li se za odznak, pak si přejeme, aby to byl odznak mající cenu uměleckou, aby cizinec se zájmem tápal se na význam odznaku toho a my abychom s pýchou význam jeho mohli vysvětliti. Kdybychom požádali Českou Obec Sokolskou, zajisté by nám vyhověla a požádala by české umělce, aby vyhotovili pro nás několik návrhů na odznak česko-amerického Sokola a dala nám je též v Čechách shotoviti. Znaky tyto by pak vydával Výk. Výbor jen jednotám a činovníci jednot vydávali by je za určitý po-

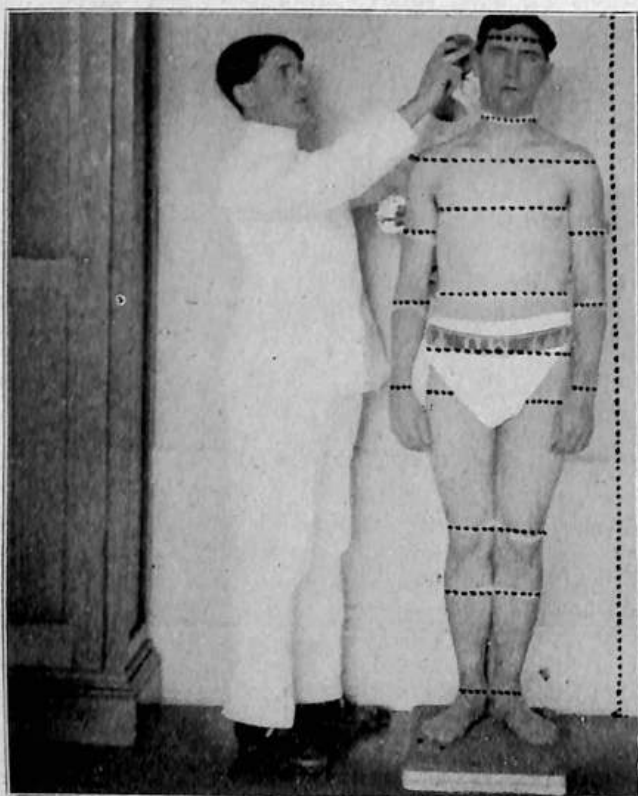
platek opět jen členům, tak aby žádný nečlen znak nositi nemohl. Bylo mi zděleno, že odznaky Č. O. S. jsou zároveň zdrojem hojných příjmů ústředního tělesa, neboť každý člen odkoupiti si jej musí za určitý obnos (nemýlím-li se tedy za korunu) — a my bychom fond získaný věnovati mohli buďto: na vydávání tělocvičných spisů, neb pořádání kursů, a kdyby ústřední pokladna mohla sama vydání na tyto věci nésti, mohli bychom fond za odznaky získaný věnovati na možné obeslání sletu r. 1917!

Frant. K. Klepal:

O ZAVEDENÍ ANTROPOMETRICKÉ STATISTIKY V NAŠICH TĚLOCVIČNÁCH.

Valné procento delegátů, pověřených vážným úkolem zastupovati sdružené jednoty tělocvičné na letošním hlavním sjezdu N. J. S., je dle našeho mínění částečně obe-

Obr. 1. Měření a vážení členstva. Měřené části těla označené.

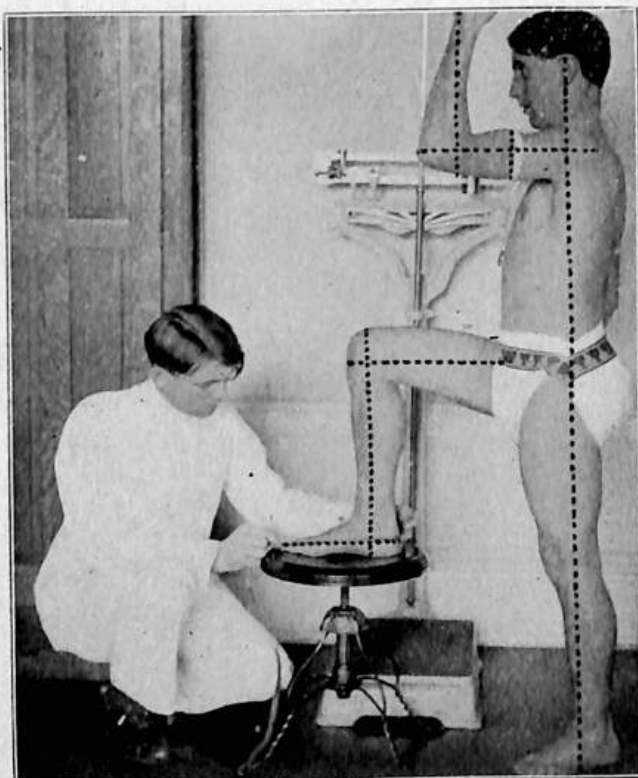
známeno s širším programem organizační práce, o které při sjedovém zasedání bude rokováno a která po praktickém uskutečnění probudí mezi naším členstvem opravdové nadšení a zájem, směřující ve smyslu kulturním i národním k povznesení naší lidové instituce sokolské.

Domníváme se, že na letošním sjezdu s pochopením debatováno bude o jistých změnách a předem tušíme, že vškerá snaha a podnikavost shromážděných delegátů provázena bude naprostým zdarem a pochopením v řadách česko-amerického Sokolstva, které s pokrokem času a s nadšením po celá desetiletí zápasilo za lepší budoucnost českého přistěhovalectva za širým oceánem a lepší jeho výchovu.

Systematická výchova tělesná a mravní povznesení lidu česko-slovanského bylo prvním úkolem naší národní instituce a tyto v pravdě vznešené snahy v celém českém ná-

rodě našly rozumného pochopení a Sokolstvo svou prací šlechetnou upoutalo na sebe v krátkém čase pozornost celého civilizovaného světa, v tomto zájmu kulturního povznesení připravuje se k dalším zápasům do budoucna, nejenom neustálou činností a pochopením svých povinností k vlastnímu národu postupovati možno k dalším metám...

Co užitečného a celku prospěšného, najíti má v našich řadách opravdového pochopení, zájem osobní musí ustoupiti stranou v každém případě, kde se o prospěch celku jedná. Sokolstvo není podnikem několika akcionářů, kteří se před veřejnou kritikou neobávají s národním přesvědčením kramářiti a dle libovůle finanční špekulace v rámci sborové činnosti provozovati, ale organizací v každém ohledu výchovnou a nepříznivou veškerým snahám zpátečnickým a pranostikám nepočestných podvodníků a slávomamů na zvelebení tělesné výchovy a upravení stávající metody vyučování, tak aby i při skromném počtu povolaných cvičitelů docíleno bylo zdárného úspěchu. A tu mělo by se pracovati s porozuměním a četným novotám, které se v praktickém životě častokrát s úspěchem osvědčily, dopřáti místa tam, kde naprostá nutnost změny vyžaduje. Přimlou-

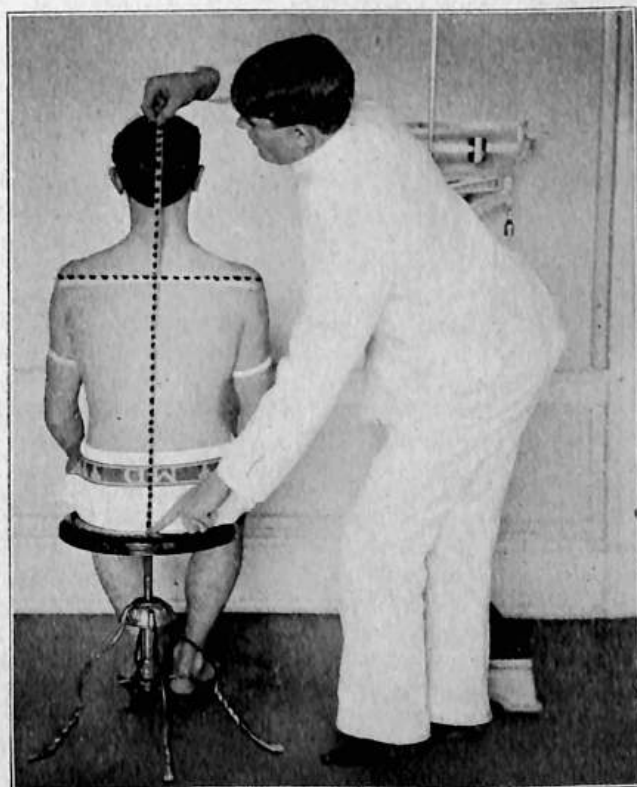
Ob. 2. Spůsob měření končetin. — Základní čára.

váme se o zavedení antropometrické statistiky a pravidelné měření a vážení cvičenců v každé tělocvičně v domnění, že tímto krokem nejen zdravotní prohlídka čekanců stane se v každém případě nutnou povinností, ale že krokem tímto možno spravedlivě charakterizovati úspěch mnohaleté práce v tělocvičně, o které správně vedená statistika dovede promluvit k ostatnímu světu, který na upřímnou snahu naši často pohlíží s nedůvěrou.

Nedostává se nám dosud antropometrických tabulek, dle kterých by bylo cvičitelům možno o normálním vývinu cvičence se měřením a známkováním přesvědčiti, však tímto nemíníme se nikterak oměloovati, neb na předních ústavech tělocvičných a universitách amerických měření a vážení atletů provádí se po mnohá léta s naprostým úspěchem, proč tedy předmět tak zajímavý neměl by v našem sdružení naléztí zaslouženého pochopení?

V počátcích můžeme se obmezit toliko na pouhé vážení a měření cvičenců nejméně jednou během tří měsíců a číslce zaznamenávat na upravené tabulce, tak aby se tímto způsobem nashromážděného materiálu mohlo k dalším pokusům použít. Nesmíme zapomínati, že při zavedení antropometrické statistiky dlužno počítati na upravení zvláštního pojednání, které by každého z bratrů cvičitelů seznámilo s nutným návodem a praktickou metodou o měření a vážení, neb u každého sboru používati se musí stejné metody, jinak by veškerá práce zůstala marnou a bezvýslednou.*)

Na letošním sjezdu mělo by se o zmíněném předmětu vlivem technického odboru promluvit a uzná-li sjezd za vhodné a celku prospěšné, zařaditi usnesení do stanov N. J. S., tak aby se v každém sboru v naznačeném směru mohlo s úspěchem pracovati. V domnění, že upřímná snaha nalezne zasloužené pozornosti a všestranného pochopení, přejí letošnímu sjezdu úplného zdaru v práci podniknuté.

Obr. 3. Měření těla v zadu.

Josef Štibr:

SOKOLSTVO A LIDSKOST.

Jest mnoho těch, kteří si ještě dnešního dne rozličným způsobem vysvětlují snahu práce sokolské a protož zajisté nebude škoditi, zda-li si o věci této trochu pohovoříme. Bylo již mnoho a mnoho napsáno o našich cílech, tak že věříme, že více pochopení a světla mělo by býti pro tak důležitou a velkou myšlenku, a ačkoliv jest to velevýznamná věc pro lidstvo, krácející ku pravému pochopení dobra všeobecného!

Ve zdravém těle zdravý duch! Pouze několik slov a jak rozsáhlý význam. Zajisté není ve světě člověka, který by nechtěl mít zdravé a krásné tělo, aneb který by nechtěl

býti v mysli své silným a vzdělaným. Nuže, co dnešní člověk činí, aby nabyt zdravého těla aneb mysle? Ne mnoho. Nepočítáme snad pouze některé procento, kterým jest popsáno poznat školu života aneb to malé procento, kteří kráčí za tou pravou cestou výchovy tělesné; nemáme tu na mysli širší vrstvy lidstva, i můžeme bez obavy prohlásiti, že za tou pravou ideí věci tak důležité kráčí málo těch, již přišli ku pravému poznání.

Věru divné dnešního dne, kdy člověk vymýšlí a sestruje rozličné obdivuhodná a takřka neuvěřitelná tělesa, nezná a nedbá poznati své vlastní ústrojí tělesné, tento vrehol všedila.

Není a nebude nikdy baterie elektrické, která by předčila mozek lidský; není přesnějšího stroje ve světě, nežli srdce lidské, a není žádné části stroje, která by vydržela aneb nahradila ruku člověka. My napínáme naši mozkovou baterii až do prasknutí, abychom rozluštili problémy takřka nemožné, kdežto věc nejdůležitější, jak uspořádati život lidský, necháme stále nepovšimnutou. My lítáme v povětří, ploveme pod vodou, jezdíme pod zemí a jiné a jiné věci, které počítáme k těm největším myšlenkám dnešní doby, a jak uspořádat poměr člověka ku člověku, ještě jsme nedovedli, ač jest to první základ k možnosti dalšího našeho povšechného konání.

V přítomné době, kde veškeré církve hlásají, že jsme všichni si rovni před pánem; veškerí sociologové, že jsme vzali původ z jednoho atomu; veškerí hlasatelé toho světového míru a lásky. Vše to jest uznáváno a hle, malý velebníček a již pohlíží na své stádo nadpovýšeně, již se vyzul z lidské kůže; malý úředníček a již pohlíží na svého spolučlověka s úřednickou mocí, ačkoliv se nenarodil s jeho predikátem; policajt co strážce zákona, který mu jeho spoluobčan ve způsobě klacku vtisknul do ruky, za což tohoto často přeměří přes záda; trochu lépe oblečený člověk aneb s kapsou naplněnou koláčky aneb pomalovanými papírky kouká na svého nemajetného člověka těchto důležitých hraček pro život lidský jako na cizopásníka, který nemá právo se počítati za člověka.

Vládee, který hledí na své poddané (bylo by zajímavé vyhledati listiny od boha, kdy mu ti poddaní byli připsáni) jako na brav, který se nechá upotřebiti k jakýmkoli účelům anem choutkám. Obehodníček, který prodává kudly neb tkaničky, pohlíží mnohdy na námezdního dělníka jaksi s hůry, že nemusí nositi motyku aneb lopatu, zapomínaje, že jsou nástroje, bez nichž by se muselo kolo, ženoucí motor, jenž uvádí v pohyb automatiku celého světa, zastaviti.

Poznání, že každý jednotlivec jest pouze součástí celku a sám o sobě ničím a protož že veškeré jeho konání náleží celku, jest málo pochopováno. Co jest nám platno, že jeden člověk by vyletěl až k výšinám nebeským aneb ke všem čertům, když tisíce, ba miliony lidí upí v bídě a porobě pro to nejpotřebnější, pro skývu chleba a k uchránění života vlastního.

Co platno, že dnes můžeme mluvit s člověkem na dálku tisíce mil, když se svým sousedem nemůžeme se domluvit pro společné blaho.

Veškeré naše víry a nevíry hlásají křesťanství a rve me se o to jako psi o kus chleba, který bychom často svému spolubližnímu i ze žaludku, nežli jej stráví, vyrváli. Pryč s takovým pokrokem, pryč s takovým křesťanstvím, které pro větší chválu boží nechá lid jak divokou zvěř na bojištích povražditi ku prospěchu a krvežíznivosti také člověka. Dnešního dne jde misionář civilizovati volného člověka s křížem v jedné a okovy v druhé ruce, jen aby jej udělal otrokem civilizovaného boha a kapitálu.

Pohanské neškodné bohy jsme povalili a novověké bohy, jako Rothschilda, Rockefellera, Morgana, rozličné ty císaře, papeže, krále a podobné panstvo, jež pije krev člověčenstva, postavili jsme na místa bohů pohanských.

*) Viz "Sokola Amerického" číslo 9., ročník XXXIII. a číslo 1. ročník tento: "Měření a vážení".

V tomo dnešním chaosu, kde každý pohlíží k nějakému světlu a všemu tomu ponoukání: "Believe in him", věřím, že nás může dovést do země zaslíbené pouze ON, totiž ROZUM lidský!

Člověk nejdokonalejší tvor, až, "k obrazu božímu" prý stvořený! Nuže, člověče, hloubej, snaž se co nejvíce k tomu obrazu se přiblížit a zajisté žádný bůh tě nebude trestat, když se budeš chtít přiblížit k poznání, tím méně tě dovede pak jiný člověk mukami pekelnými strašiti aneb slibováním nebe oslniti.

Co řekl Kristus d'áblu, přemlouvajícímu jej ku klanění se jemu, za což rozsáhlé panství sliboval: "Jdi ode mne, pokušiteli!" Co však dnešní nástupci odpovědí podobným pokušitelům, nabízejícím statky pozemské? Ničeho, hezky tiše vezmou ku větší slávě boží. V té dnešní probudilosti a pokrokovosti vrátili jsme se do starověku, postavili si na nejvyšší horu oltář a na něm boha ve způsobu zlatého telete a bijeme se v prsa před tímto bohem; Ano, peníz jest vykupitel dnešního lidstva, za jehož zrádný svit koupíš důstojenství, čest, moudrost a vážnost a i krev a život člověka! Snad lépe by bylo rozlít tento zlořečený kov v rukou nerozumných a nalít do krků těch všelikých bezedných nádob, pak snad by si lidstvo oddechlo a více se sbratřilo, nemajíc se již oč rváti, leda by napotom našlo si opět něco jiného...

Nuže, milý čtenáři, snad kroutiš hlavou, co má sokolská myšlenka s těmi věcmi všemi co dělají? Hodně, milý brachu, vše to se nechá upravit pro dobro člověčenstva, až přijde k pochopení sokolské heslo: "Ve zdravém těle zdravý duch!" Nemysli však, že pouze my Sokolové chceme být vykupiteli lidstva. Nikoliv, my chceme, by též ty přiložil jsi s námi ruku k dílu; ty's tak jako my členové té velké rodiny lidské a protož máš též ty k ní svoji povinnost. Nepteješ si snad nápravy celkové? Necheeš, bys ty i tvůj bratr byli šťastnými v tvé rodině? Zajisté poznáš, že není pouze myšlenka naše, že každý člověk má hleděti, by měl zdravé tělo a ducha pro vykonání svého poslání, pro které byl člověk určen.

Ty rozličné víry, at' již pojmenujeme katolickou, židovskou, protestantskou, mohamedánskou, volnou aneb jakoukoli jinou, nám po čertech málo pomohou, když na tu jedinou víru, LIDSKOST, budeme šlapat nohama. Této víry se dovolává Sokol!

Volný myslitel nebere žádnému jeho volnosti, avšak na svoji volnost a víru nedá nikomu sáhnouti a bude ji hájiti až do poslední krůpěje krve! Však se již ukazují červánky ranní záře a slunce lidskosti přes všechny ostatní mraky vzejde co vykupitel člověka.

Věřím, že nezáleží na pojmenování té neb oné víry, tak jako záleží na věci samé, zda-li jest dobrá! Není rozdílu, zda-li by se kamna měla jmenovati stůl aneb stůl kamna; záleží však na pokrmu, jaký by se na stole uvařil a na kamnech snědl.

Myslím, že případněji nemohu ukončiti, nežli citováním slov učence Jasno Poljanského. Pravíť lidovec Tolstoj:

"Skutečná věda záleží v tom, aby výzkoumala, jak se má a nemá upravit společenský život lidí; jak upravit pohlavní styky; jak vychovávat děti; jak využítkovat země; jak ji rozdělit; jak se chovati ku zvířatům, a mnoho jiného vážného pro život lidský!"

"Zdravost mravní a duševní" zní příkaz zakladatele našeho. A jestli pak jest práce osvětová, vzdělavatelná a mysle tak silně u nás organisována jako práce v tělocvičně? Jděte do jednot a přesvědčte se a pak ihned dejte se do práce!

O NÁS PRO NÁS.

(Psáno v únoru 1897.)

Slavný francouzský historik a státník Thiers nazval kdysi noviny velmocí a to vším právem, neboť novinářství v každém národě jest nanejvýš důležitým činitelem, s nímž vlády i politické strany jsou nuceny počítati; novinářství má ohromný vliv na utváření se různých poměrů a styků v každém národě a různé směry a proudy vyskytující se ve veřejnosti a hýbající myslí milionů, ty zrozeny jsou obyčejně v redakčních místnostech aneb aspoň odtud jsou hlášány a vštěpovány milionům čtenářův.

Thiers nazval tedy novinářství vším právem velmocí, bohužel však o novinářství česko-americkém se musí říci, že jest velmocí — bez moci a neblahé tyto poměry — ruku na srdce — zavinili sami čeští novináři. Obratný žurnalista v každém národě — hlavně však v národech na kulturní výši stojících — zaujímá nanejvýš čestné postavení, jakéž mu vším právem ve společnosti lidské přísluší, ale česko-americký žurnalista jest ten nejmúzejší tvor a jeho morální, politický aneb společenský vliv rovná se v naší české větvi téměř nule, vzdor tomu, že třímá v ruce péro — jež prý mocnější jest meče.

Smutné poměry tyto zavinili buď lidé, již neměli ani dosti vzdělání, ani dosti rozhledu a zkušeností k obtížnému novinářskému úkolu, ale náhodou naučili se trochu psáti a to bylo vše co přinesli sebou k redakčnímu stolku a na druhé straně morální úpadek českého novinářství přivoděn byl lidmi, již sice měli dost talentu novinářského, avšak místo aby sloužili dobru všeobecnému, zhanobili stav svůj surovými osobními útoky, hnusným podezříváním a jinými výstřelky nízkých svých duší.

Lidé tito dávajíce pomocí tiskářské černě průchod svému duševnímu mrzáctví, zapomínají, že nehanobí tím jen svého odpůrce, ale že hana ta padá i na ně samé, neboť hanobí tím celý novinářský stav, jehož důstojnost by každý slušný a etí své dbalý žurnalista měl mít na zřeteli. Každá ta rána zasazená odpůrci, zasazena jest zároveň důstojnosti novinářského stavu, každá ta rána znamená hřebík do rakve, v níž už dávno, dávno pochována jest úcta jakou by česko-americký lid ke stavu novinářskému míti měl, ale nemá.

Naříká-li se dnes na klesání vlivu českého novinářství, ožívá-li se dnes stesk, že mnozí jen poněkud anglického jazyka znají krajané dávají přednost cizinským časopisům, tu necht' čeští novináři přiloží ruku k srdci a zvolají: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa! (Má jest vina, má jest vina, má největší jest vina.)

Jak můžete žádati úctu od jiných, když nemáte ji k sobě samým a ke svému vznešenému povolání? Jak můžete naříkati, že jste lidem zneuznáni, když častokráte hledáte tu nejt'avnatější nadávku neb přezdívkou, abyste ní hodili po svém odpůrci? Stavíte sami sebe na pranýř a hanobíte se na vzájem, ztrácíte tím nejen úctu u svých čtenářů, ale zároveň stáváte se tím předmětem posměchu a častokráte i opovržení u mnohých, již neznají vás osobně a věří tomu, co bylo o vás napsáno.

Jakou vážnost může míti učitel, jenž stojí před lidem poházen blátem z nízké namnoze konkurenční záští?

Ano, ta konkurence, která jest nezbytnou k vývoji v každém odboru lidské práce, ta zavinila také mnoho na tom morálním úpadku českého novinářství a sice proto, že byla a dosud jest špatně pochopována. Místo aby české listy snažily se navzájem předstihovati ve výběru vhodné četby a hleděly zdokonalovati se po způsobu časopisů anglických, francouzských, německých a ruských, tu stávají se služebnou děvkou každému humbukářskému oznamovateli a otevírají své sloupce pro každého, jenž chce v nich hoditi kamenem po jiném novináři. Ty mnohé časopisy, které tak hrdinsky umějí nadati svému novinářskému konkurentovi, dovedou

každou pravdu potlačit, která by týkala se některého jich odběratele aneb ohlašovatele, aby jej neztratili.

A v tomto vzájemném hanobení a v tom úzkostlivém se pachtění po přízni každého nepatrného jednotlivce ztracena vážnost a důstojnost novinářského stavu česko-amerického. Kdyby časopisy naše stály na stanovisku sebevědomém, důstojném a mužném, kdyby zásady své hájily způsobem slušným vůči jednotlivcům i vůči některým spolkům, které častokrát chtějí předepisovati směr listu, tu by požívaly stokrát více vážnosti a úcty v českém čtenářstvu nežli ji mají dnes a i z finanční stránky — u časopisů tak důležité — by prospívaly lépe nežli prospívají dnes, neboť kdo má úctu

Franta Filip:

ČRTY Z NAŠICH KRUHŮ.

Theorie a praxe.

Náš hrdina byl v nejlepším věku, byl štíhlý, pěkně urostlý, měl jasný zrak, svižný krok a hrdě se nesl; bylo na něm na prvý pohled vidět, že pravidelně navštěvuje evičení Sokola.

Když šel po ulici, malí hoši naň ukazovali a povídali si, že je jedním z nejlepších boreů v Sokolstvu americkém a že na posledních hlavních závodech získal několik cen a dokonce byl vyslán s družstvem americkým na poslední

Z PAMÁTEK NA TYRŠE.

Vysvědčení

moci kterékoli níže psaný slovně, že pan Bedřich Tyrš, doktor filosofie v Praze, lektorům university Pražské v roce 1852. 1854. a 1855. jakožto jak velmi pilně navštěvoval a po tuto dobu se tak s neobyčejnou horlivostí cvičil, že v brzkém jase zvláště zname. nitrou silou svou nad ostatní spoléhající vynikal, v roce 1861. a pak v r. 1862. až do měsíce června již však jakožto cvičitel na semj. ústavu přišel, v kterýchto vlastnostech se jak svou mužnou rozvahou a jasnou znalostí v oboru umění gymnastického, tak i svou celkovou obětivostí a kvalitou při vyučování samém vždy vyza- menával, sobě tímto vlastnostmi, zvláště ale svou mravní pro- vahou a vlidným chováním nejen náklonnost svých mu žákův, nýbrž i úplnou spokojenost níže psaného po celý tento čas tak rozhodně sobě získal, že jej kladem v záležitostech lektorůvých vůbec odporučiti může a také tímto více odporučuje. — Na důkaz toho vlastnoručně podpis a připojená pečeť.

V Praze dne 12. srpna 1862.

Jan Malýjeto
učitel tělocvičny
na university Pražské

a vážnost k listu, jež odbírá, ten spíše dostojí své povinnosti vůči němu.

K napravení chyby není nikdy pozdě; ti kdož zavinili tento morální úpadek českého novinářství, mají to v moci své povznést stav tento na výši kamž přísluší, jen bude-li dobré vůle s důstatek.

Prvním krokem k tomu cíli bylo by sdružení česko-amerických novinářův, listů pokrokových, svobodomyšlných zvláště. Stará myšlenka sice, ale důležitá a pro mravné i hmotné povznesení českého novinářství nanejvýš časová. Zdaž někdy dojde k její uskutečnění? Budoucnost ukáže.

slet slovanského Sokolstva v Praze. Zkrátka, byl hrdinou dne.

Do evičení Sokola chodili se mládci často dívat na evičení a tu se vždy divili té pružnosti hrdiny našeho, jakož i jeho ocelovým svalům, vždyť si téměř hrál s činkou stoliberní, skákal, kouli vrhal, běhal a což teprve na nářadí! Elegance nad pomyslení; nebylo ovšem divu, že se stal jedním z obávaných boreů a často si některý mladík-divák mysl: "Kéž bych já mohl mít takovou sílu a ladnost..."

Je prosincový večer a padá hustě sněh. Již ho napadlo několik paleů a pozdní chodei si namáhavě razí cestu v před.

Stará matička našeho borce po celodenní práci si sedá, aby si prohlédla noviny alespoň tak běžně, neboť je utmácena a chce jít brzy spát, aby si trochu odpočinula.

Náš borec právě přišel a ani nepozdraviv, jde nahoru do své ložnice — byl ve cvičení a hoši se tam "dřeli" — za chvíli usne a a dobrá matička, jdouc na lože, zastaví se v ložnici našeho hrdiny, aby se přesvědčila, zda-li se to jejímu Josífkovi dobře spí. Jak hrdá je naň! Vždyť si lidé povídají, jaký výtečný je to Sokol.

Jde spát... Nastane ticho, jenom pravidelné dýchání spících je slyšet...

Hodiny bijí pět — vše spí, jenom starostlivá matička vstává a jde vařit snídani. Manžel chodí v sedm do práce a tu musí připravit snídani a poopravit oheň v kamnech. Za chvíli vstává otec a snídá, jenom náš hrdina dosud spí — vždyť mu to neuškodí, myslí si matička a pak — vždyť napadlo tolik sněhu, který bude muset odhazovat s chodníku, jakmile vstane.

Je půl sedmé a matička volá na našeho hrdinu: "Josítku!" — Žádná odpověď. — "Josítku!" — Posud nic. — "Josítku, vstávej, budeš muset odhazovat sněh s chodníku!" — Zase nic. — "Josítku, buď tak dobrý, vstávej, máš chodník čistit, neboť" napadlo hodně sněhu v noci."

Náš hrdina se v posteli mrzutě obrátí a praví: "Prosím tě má, dej mě svatej pokoj, já sem celej udřenej ze Sokola a chci se vyspat — že si přeci nedáš pokoj!" — A spí dál.

"Má pravdu, chudinka," šeptá si 65letá maminka, a jde odhazovat sněh sama, nechajíc našeho výtečníka spočinouti na "vavřínech sokolských."

Václav Přech:

Z MOJI CESTY.

Na žádost T. J. S. "Říp", Allegheny City, Pa., Župa Severo-Východní k nim vypravila cvičitele na několik dní a úkolem jeho bylo, aby co možná nejvíce hleděl, jak theoreticky tak prakticky působit, aby bratřím alleghenským poskytnut byl material k dalšímu působení na poli tělocvičném.

Cvičitelem na tuto cestu jsem byl zvolen, a troufal jsem si úkolu svému plně dostáti, ačkoliv určena doba jen jednoho týdne.

Cesta tato měla pro Župu tudíž dvojitý účel, vzhledem k projektovaným mimořádným závodům, v Detroit, Mich., za kterýmžto účelem již patričné kroky učiněny.

Župy ovšem povinností jest, vysílat cvičitele tam kde jednoty stávají a ochabují, čímž se často předejde úpadku.

Ze zkušenosti víme co to dá práce novou jednotu založit, ale bez cvičitele dlouhého trvání nemá, živoří, upadá, až padne, a co tu práce bylo marné, pročež raději dbejme jednot stávajících a je posilujeme, kde jen toho třeba.

Dopsáním jednotě "Říp" stanovil jsem den 22. března a též den jsem tam šťastně dojel.

Cvičení rozděleno na každý den večer, v následujícím pořadu: Od 6—7. hod. žáčky, od 7—8. žáci, od 8—10. Sokolové.

Započali jsme hned v neděli dop., 23. t. m., a to prostnými stanovenými na župní závody a cvičení pořadovými.

Ježto bratři všichni nevěděli, že se započne hned v neděli cvičit, dostavilo se jich 7, s těmi probral jsem dva oddíly prostných, pak pořadová. Cvičilo se s chutí, a po dvou hodinové práci jsme ukončili s tím ujištěním, že jich bude cvičit 15.

V pondělí 24. od 6—7, cvičily žáčky 20 jich ve dvou družstvech, starší s obručemi, mladší s praporky.

Obě družstva po třech oddílech, cvičila velmi pěkně, neboť sestavy byly vhodně voleny k jejich stáří, a ukončeno skokem daleko-vysokým.

Dále od 7—8, cvičili žáci 17 jich v jednom družstvu.

Tři sestavy cvičení prostných taktéž složitých, a přiměřených jejich stáří provedena byla nad obyčej rázně a přesně.

Vskutku málo kde jsem viděl tak rázně cvičit jako tito hoši cvičili a cvičí, zvláště při pohybech paží jako: skrčit zapažmo, trčit do vzpažení, upažit, připažit a jiné, a což výpady, tak pěkně a stejně na ohlušující podup, jako když vystřelí.

Cvičitelem dorostu jest br. Jan Nábělek, který směle může vždy a všude bez obavy vystoupit s žactvem svým.

Do cvičení se žactvem by měl některý ze starších bratří docházeti, neboť děti jsou dosti rozpustilé, a je napomenouti, aspoň po nějaký čas, by se tak mělo dít,

Po žácích započalo členstvo počtem 8 takže všichni se ještě nedostavili a pak byl, v hlavní místnosti "bál", tak se muselo ovšem do bálu dříve, než-li do cvičení!

Cvičili jsme prostná závodní dva oddíly, hrazdu a koně na šíř s madly.

Cvičeno s bedlivou pozorností, a s pochopením zvláště některých bratří, mezi nimiž br. Král si nejlépe počínal.

V úterý opět započalo se dle pravidelného rozvrhu a tentokrát převzal jsem cvičení dorostu sám u přítomnosti br. Nábělků.

Cvičilo 25 děvčat a to v jednom družstvu, ježto cvičeny prvky ženského tělocviku jaké jsou žačkám přiměřeny. Cvičily s chutí a ukončeno se skokem daleko-vysokým a i tu si hbitě počínaly.

Žáci nastupují opět počtem 17, započalo se s pořadovými měny zástupů v proudy, zavity, čili zátoče, pak rozstup čtyřstupů na upažení.

Cvičena 8-dobá prostná; 1. pohyby paží, 2) spojeně s pohyby trupů, 3.) spojeně s výpady, takže procvičeno v krátkosti celé tělo.

Hoši cvičili pozorně a rázně.

Následoval skok jako u žaček a ukončeno hrou, peškem.

Po několika minutách nastupuje členstvo v řad a ježto mnozí scházeli cvičilo se napřed na nářadí a to bradla, pokos, kůň na dél bez madel, a skok daleko-vysoký, pak prostná.

Cvičilo 8 bratří později přišel 9., scházeli dva bři. Čiž a Klír, kteří již z počátku cvičili, dohromady již 11 bratří. Cvičilo se s chutí a bez únavy a když hodiny připomínaly pokročilou dobu, cvičení ukončeno.

Ve středu zase jako v úle a na povel nastoupit v řad staví se 29 žaček, veselých tvářinek, plné jarosti a štěbetání, a po krátkém pochodu utvoří čtyřstupy, a rozstup na upažení a opakuje se předešlá cvičení a pokračuje se prvky, tentokrát samé kroky.

Na to cvičil se skok daleký s odrazem od můstku a končí se s malým rejem, cvičenky sražený v řad a pozdravem ("Na zdar!") se rozechází.

Hoši již nedočkavě bouchají na dvěře, vpuštěny dovnitř ihned se odstrojují a začíná se.

Cvičení prostná 8-dobé oddíly s výdrží i bez, pak následuje skok jako žaček a končí se hrou znázorňující hada.

Zástup vzepnut v řetěz, přední konec snaží se chytit zadní, tento uniká a přední opět mění směr a tím se řetěz hadovitě plazí, až se buď přetrhne, aneb přední konec zadní chytne, to opakuje se několikrát, cvičení se ukončilo.

Nastupuje členstvo v řad počtem 11 a ještě 2 schází, kteří již též cvičili celkem jest jich 13.

Cvičí prostná, hrazda a kůň na šíř s madly.

Tentokrát cvičí se zvláštním zápalem, ve dvou družstvech, v prvním 7 a ve druhém 4 členové.

Zvláště prvé družstvo bedlivě cvičilo v přípravě na volné závodní cviky.

Ukončeno skorem v půl 11 aniž by kdo jevil veliké únavy.

Ve čtvrtek zahájeno cvičení dle rozvrhu jako předešle, s 27 žačkami, které cvičily opět prvky ženského tělocviku, samé kroky se střídáním kroků šotišovských a ukončeno hrou.

Hra v běhu povalování a stavění kuželů se jim velice zamlouvala což prozrazovaly evičenky souhlasem a jásotem. Nyní zase hoši počtem 18 řadí se a nastupují ku prostným složeným br. Nábělkem, evičí rázně a jistě.

Pak evičilo se na koni šír s madly jako:

S dohmatu na madla výskokok do mezimadla, v podkolení saskok v před, s dohmatu na madla výšvih sounož na hřbet saskok na můstek zase opáčeně, na krk, a jiné prvky přiměřené.

Ukončeno hrou, přetahování se řady semknuté v řetězy.

Tentokrátě jaksi v trapné náladě připravuje se členstvo k nástupu, čas již jest ale mnozí ještě schází, vesměs ti, kteří již evičili, a proto evičí se napřed náradí, a to bradla pokos a kůň na dél bez madel, nastupuje pouze 9 bratří.

Pozoruhodno jest jak malé žáčky vesměs správně navštěvovaly evičení, opětně 29 se jich dostavilo, z toho by si členové měli vzít příklad.

Proevičeno po prostných malá rej a ukončeno s vhodnou hrou.

Tak i žáků byl plný počet 20. Nastupují v řad, a evičí se důkladněji pořadová, pak rozstup ku prostným, následovala hra a ukončeno evičením na koze.

Ježto v sobotu není škola, oznámeno žactvu, že evičí se odpoledne.

O něco později nastoupí členové ku hrazdě počtem 8. Omlouvající druhé, že přes čas pracují, jiní ovšem z nedbalosti se nedostavili.

Ale není nic zkaženo neb přítomní jsou vesměs starší evičenci, proto s chutí šlo se na hrazdu.

Americký koutek ve výstavce sokolské na Žižkově. — Památky sletové.

Cvičí se krátké i delší kombinace třetího stupně, a pak přípravy ku volným závodním, a evičenci vše se zájmem sledují.

Záměna i jde se ku koni na děl, který zde tak jako skoro v každé jednotě jest zanedbáván, započat s prvky až do kombinací. Cvičí se obstojně, takže při častějším evičení se může mnohé dohoniti.

Náradí odklizeny a nastupuje se ku prostným, hodiny ukazují čtvrt do 10., tu teprv přišel br. Sechter, bylo pozdě, nu ale přišel přece.

Avšak bez viny není, když zvláště jako činovník jednoty (tajemník) by měl lépe dbáti na činnost vlastní jednoty, zvláště co evičení se týče, tu patrně ochabuje.

Prostná evičí se s 10 členy, opakovány první a druhý oddíl a oddíl třetí začat a ukončeno již dávno po desáté.

V pátek evičilo žactvo, jako předcházející dny a evičeno ve stejném pořadu.

Končí se hrazda s volnými kombinacemi, vybírané k závodům.

Dále proevičena dokonale pořadová, a rozstup ku prostným.

Prostná již klapají a zdokonalován oddíl třetí.

Ukončeno evičení o půl 11. s oznámením, že v sobotu se evičí odpoledne, od 4. hodiny.

V sobotu odpoledne sešel se dorost obého pohlaví, hlavně proto by v mé přítomnosti dali se fotografovat.

Dorost na to poslán domů, a s 8 členy evičí se na koni ra šír s madly, prostná a pořadová evičení.

Mnozí jsouce zaměstnáni se nedostavili. Po evičení dali se rovněž fotografovat.

Tímto dnem byla moje povinnost ukončena, a jak si každý dovede představit, že po celotýdenní odloučenosti od rodiny, pomýšlel jsem na návrat, a tak jsem v S. hodi-
ně večer odjel do Clevelandu.

Zmíním-li se o stavu Sokola Říp, tu musím doznat, že jednota ta není mezi posledními, třeba na počet málo jich, ale znají svoje sokolské povinnosti a snaží se dle možnosti pracovat.

O cvičení se celkem všichni zajímají, až na nějaké výjimky, což dokazovali zvláště starší bratři, po dobu mého tam pobytu, častým docházením do cvičení a cvičení sledovali.

Cvičenců dbalých jest asi 10, mezi nimiž bři. Král a Nábělek zvláště se přičinují, jen aby se cvičilo.

Br. Nábělek cvičí dorost a má s ním dosti práce, když jest mezi nimi sám, neboť ty děti jsou časem jako diví a tu záhodno jen aby též některý starší bratr do cvičení se podíval a mnohé ty rozpustilce okřikl.

Br. Král uchopil se vedení členstva, a jest jen v zájmu sokolské věci si přát, aby vytrval i dbal, aby se cvičilo, neboť jak cvičenci se ukázali dovedou s chutí cvičiti, a co závodů se týče, se pilně připravovat. Družstvo se tu dá pěkně vybrat, a zajisté jen zájmy sokolské tím vzpruží, když závodů se účastní.

Doufám, že Župa Severo-Východní se vynasnaží, aby opět některý cvičitel na požádání, bratřím Sokola "Říp" vyšel vstříc a tak podporoval jejich snahy.

Pročež bratři po sokolsku: "Jen ku předu, zpátky ni krok"!

POZVÁNÍ NA SLET TURNÉRŮ DO DENVER, COLO., jakž odbývá se ve dnech 25.—29. června 1913.

(Překlad z němčiny.)

Národní Jednotě Sokolské!

Pozdrav! Ústředí Severo-amerického Turnérského Svazu klade si za čest pozvati co nejsrdčněji Národní Jednotu Sokolskou na 31. slet svůj, jakž odbývá se ve dnech 25. až do 29. června 1913 v Denver, ve státu Colorado.

Místo sletové nalezá se na tak zvaném Divokém Západě, kde se již dobří lidé těší na návštěvu i jiných jednot tělocvičných. Přírodní krásy horstva v naprosté blízkosti Denveru jsou jediné toho druhu.

Když ústředí Svazu našeho upozorňuje na tuto zem a její obyvatele, tu nikterak nezapomíná vyšších úkolů, jakého by zastupitelství Národní Jednoty Sokolské na naší slavnosti tělocvičné dosti vyvolalo, nadšení pro společnou věc výchovnou zajistilo a vedlo k upevnění přátelských styků stejně smýšlejících.

Přijmětež ještě jednou ujištění, že pozvání naše jestit' upřímné.

S pozdravem Turnérů, za Ústředí

Theo. Stempfel, prvý mluvčí.

Peter Scherer, prvý tajemník.

Indianapolis, Ind., 6. února 1913.

(Překlad z angličtiny.)

Pan Max. Grabenstein, tajemník V. V. N. J. S.,

Bronx, New York, N. Y.

Drahý pane! Mám to potěšení, jako mayor města a okresu Denver, státu Colorado, pozvati členstvo Vaší organizace co nejvšeleji na 31. slet Svazu německých Turnérů, jakž odbývá se bude letos ve dnech 25.—29. června v městě tomto.

Lid denverský činí rozsáhlá opatření k vůli tomuto shromáždění. Jsou ve městě našem mnozí Čechové a i ti se snaží, aby tělocvičná slavnost ona stala se nejzdařilejším podnikem toho druhu kdykoli pořádaným ve Spojených Státech vůbec. I druzí obyvatelé jiných národností zajímají se velice o tento sjezd.

Denver jest již dávno na to hrdý, že "bylo městem sjezdovým" a jest i tentokrát rozhodnuto, aby si tuto

pověst' zachovalo i u příležitosti turnérského sletu. Srdečná pohostinnost celého města čeká každého Turnéra, každého účastníka, jenž vkročí tou dobou do bran jeho.

S veškerou úctou

Henry Arnold, mayor.

Denver, Colo., 20. ledna 1913.

(Pečet' města.)

(Překlad z němčiny.)

Sokol Max Grabenstein, tajemník V. V. N. J. S.,

Bronx, New York, N. Y.

Pozdrav! Připojujice se k úřednímu pozvání našeho ústředí Severo-amerického Turnérského Svazu, aby účastnilo se ctěné těleso Vaše tělocvičných slavností turnérských v Denver, Colo., ve dnech 25.—29. června 1913, dovolujeme si připojiti několik vřelých slov.

Ačkoliv na tisíce mil od atlantického pobřeží vzdáleno, jest naše město Denver střediskem velkého vývoje, jakému Západ hledí vstříc a při tom jedním z nejkrásnějších měst Spojených Států, jež hlavně v tom i má svou přitažlivost, že blízké jest mohutné horstvo s mnohými přírodními krásami, jakž jen kde naléztí lze.

Již ta okolnost, že slet Turnérů odbývati se bude ve zdech našeho města, jest důkazem, že jest tu pravé, silné a upřímné pochopení tělocvičné práce výchovné Turnérstva a to ve všech třídách našeho kosmopolitického města.

Také na sta Čechů se poděl našich hor a v údolích usadilo a na vývoji státu značný podíl brali i můžete se spolehnouti, že i s jejich strany dostalo by se Vám vřelého a srdečného přijetí.

Ujist'ujeme Vás, že dostane se Vám rovněž srdečného přijetí všeho obyvatelstva a že pohostinosti lidu našeho tak hned nezapomenete a v rámci překrásných upomínek a zkušeností vrátíte se k domovům svým spokojeni na nejvyš.

Očekáváme příznivé zprávy a těm hledíce vstříc, zdáváme Vás po turnérsku a podáním ruky, oddaní

Godfry Schirmer, předseda.

Emil Ockel, tajemník.

Denver, Colo., 25. ledna 1913.

PŘEDNÁŠKY BR. R. SZALATNY-HO O SLETU.

V Americe mešká právě účastníkům loňské výpravy známý nadšený Sokol, R. Szalatnay, který s velkými obětmi ujal se velice záslužného díla. Zaopatřiv si ty nejlepší pohyblivé obrazy sletové, jakož i jiné pohledy na Prahu, pořádá přednášky v kruzích amerických, a všude, kde až posud Američanům o sletu přednášel, setkala se chvályhodná snaha jeho se zdarem úplným. V Dayton, O., musil přednášku svoji třikráte opakovati a kdyby nebyla jmenované město stihla živelní pohroma, měl býti tamním spolkem německých Turnérů pozván ještě k přednášce čtvrté. Též v Clevelandu uspořádal přednášku a v době co toto píšeme, mešká v Chicagu a hodlá uspořádati jednu velkou přednášku pro Čechy a několik přednášek pro Američany. Známý národovec chicagský, p. Vopička uvedl br. Szalatnyho do aristokratického Athletic Clubu, a učiněn bude pokus, aby i zde jedna přednáška uspořádána byla. Člen školní rady Sokol Dibelka opět zamýšlí získati br. Szalatnyho pro přednášku pro členy školní rady, řiditele a učitele a učiněn bude též pokus, uspořádati přednášku pro organizace Y. M. C. A. Z Chicago pojedje br. Szalatnay na západ — zamýšlí navštívit české osady v Iowě a Nebrasce, načež nastoupí cestu do Denver, Colo., kde nyní konány jsou rozsáhlé přípravy pro Turnfest Severo-německého Bundu a zde do pořadu přípravných slavností chce vřaditi též jednu přednášku o velkolepém sletu českého Sokolstva. V Denveru vyjde mu ochotně v ústřety tamní mayor, který s br. Szalatnym seznámil se při své návštěvě

Praha. Br. Szalatnay koná tuto záslužnou práci nezištně, nemá žádné naděje na nějaký úspěch hmotný, ale my očekáváme, že Sokolové všude vyjdou nadšenému bratru v ústřety a budou vydatně podporovati jej, kdekoliv uspořádá přednášku v kruzích českých. Cestování v Americe, najímání strojů, to vše jest spojeno s obrovským vydáním a Sokolové česko-američtí neměli by dopustiti, aby jednotlivěe tuto záslužnou práci mezi cizinci byl nucen nésti sám. Doufáme pevně, že všude, kam br. Szalatnay zavítá, naši Sokolové vyjdou mu v ústřety aspoň s takovým zájmem, s jakým vycházejí mu vstříci cizinci. V budoucím čísle zmíníme se o výsledcích cesty br. Szalatnay-ho podrobněji. Prozatím provází ho na jeho cestách naše nejvřelejší přání.

článku a v technické části článek sestry O. Tábořské, která jest redaktorskou "Sokolice".

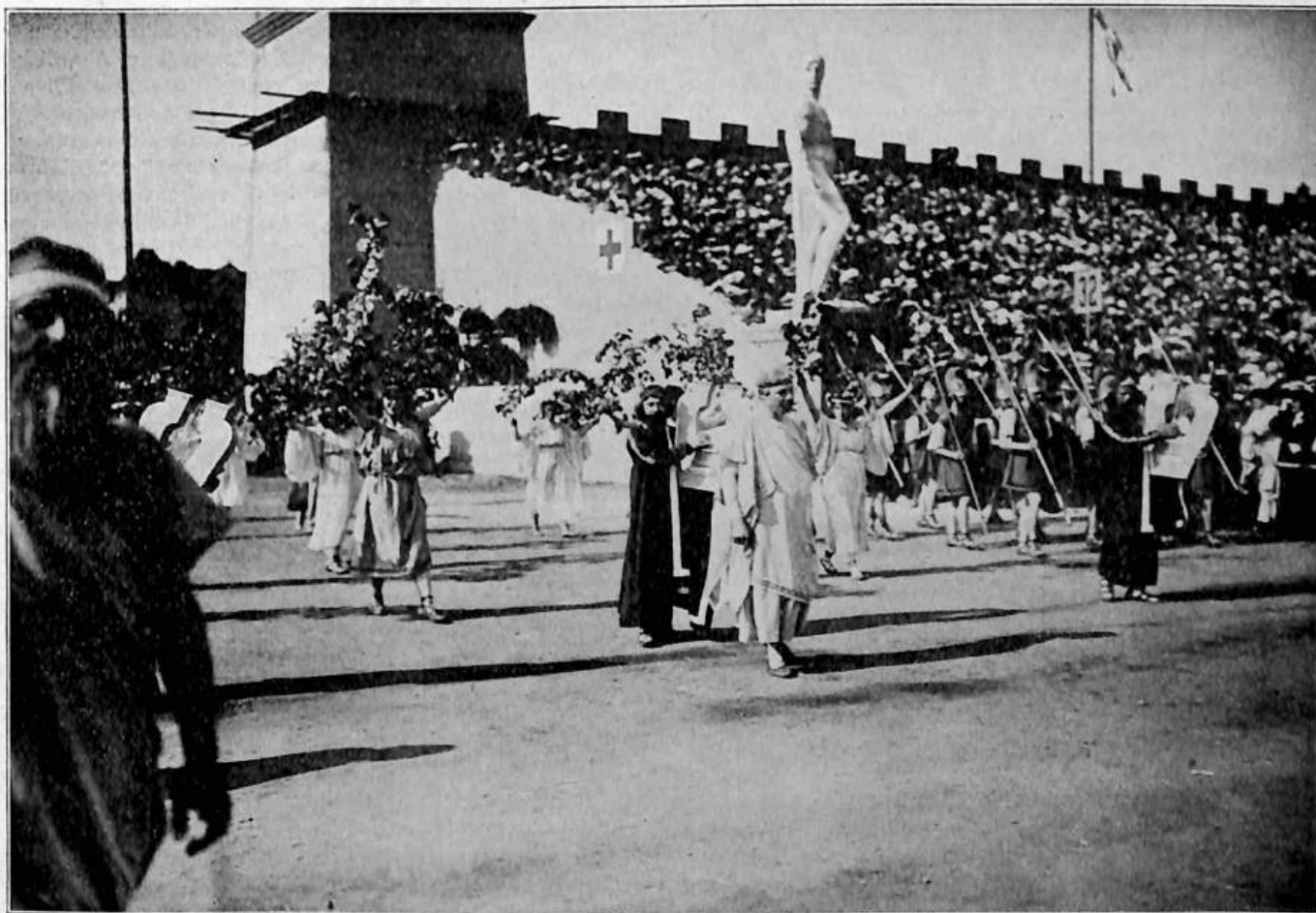
Jarní schůze Č. O. S. bude dne 13. května a schůze cvičitelského sboru Č. O. S. 30. března.

Ve třetím čísle letošního "Sokola" píše br. H. o amerických poměrech a myslíme, že ač v něm mnohé velmi dobrým jest, přece nenajde souhlasu všeobecného.

"Praví hrvatski Sokol", klerikální to časopis chorvatský, přestal vycházeti — a u nás asi před měsícem "XX. Věk", také klerikální, jenom že český. Budiž jim zachována paměť jakou zasloužily.

Jednot stále přibývá a rovněž i členstva.

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Průvod k obětnímu oltáři.

DOPISY.

Z VLASTI STARÉ.

Praha, 14. března.

Bratří! S blížícím se letem nastávají zase nové úkoly u nás a jistě i u vás — cvičení jednot, Žup. Zájezd do Lublaně odložen — a proto veškeré hnutí obrací se k Moravské Ostravě.

Věstník Sokolský bude nyní vycházeti každých 14 dní, tedy o dvě čísla ročně více.

V Rusku počal vycházeti "Věstník ruského Sokola", u nás pak nový sokolský list pro ženy "Sokolice".

V prvním čísle, jehož obálku zdobí rozkošný obrázek od mistra Aleše, jest úvodní báseň od Rueha a řada odborných

Ze strany našich dobrých sousedů pozvolna ale přece dostává se nám jakéhosi zadostiučinění.

V časopisech odborných rozepsali se někteří pracovníci turnešti o úspěších sletu v Praze a také ve sborníku svém "Jahrbuch der Turnkurst 1913" zmiňuje se Dr. R. Gaseh, který po čas sletu byl v Praze, dosti obšírně a často o zkušenostech, kterých návštěvou svou u nás získal.

Nejlepším měřítkem o vzrůstu sokolských jednot jest číslo které udává, že od sletu do konce února založeno 80 nových jednot — počet to jistě veliký a ukazující, že myšlenka sokolská stále a stále nalezá většího pochopení.

Valná hromada Sokola Pražského usnesla se, aby jednota vstoupila ve svazek župní. Rozhodnutí toto velice důležité rozřešeno klidně bez hluku. Práce "mladých" proudí z vítězí jistě nad předsudky "starých". Byla to věc nad jiné vážná a nemohla býti důležitost více dokumentována

nežli klidnou debatou, která se rozpředla, a nevybočeno nikdy z mezí klidné rozpravy. Tak se pracuje v jednotách — vše doma si spraviti jest zajisté dobrým vodítkem pro schůze naše. Bez veřejnosti rozřešiti i ty nejtěžší úkoly. Tot' jsou řádky o životě sokolském — v životě ostatním rovněž mnoho nového, místy i zajímavého.

Ondyno měl přednášeti v novém paláci "Hvězda" bulharský poslanec Spisarovský — policie však přednášku zakázala — v říši prý to jazyk neobvyklý — nebylo by možno kontrolovati to co by mluvil.

Záložníky konečně pouštějí domů, ale jen z Haliče — "dole" pořád ještě není dosti jasno proto musí zůstat na dále ve zbrani, aby doma zatím trpěly rodiny a vše.

Francie s Německem závodí ve zbrojení a u nás inu tot' se ví dají si také říci a výdaje na vojáky porostou do výšek hrozných..

Možná, že ve vašich novinách brzy budete čísti ohlášku (konkurs) na místo nového krále Albanie — to bude stát ještě peněz.

Ve Slezku máme s bratry Poláky kříž — na mnoze jdou s Němci jenom ne s námi — ba skorem důsledně.

V Uhrách mají zase "paseku" v "parlamentě" — Pavlík s revolverem a policajti činí pořádek — a to děje se ve státě, který měl kdysi pověst, že rodí státníky. Tak jako v Pešti nikde v celém světě zbědovaný parlament není. (U vás abyste neměli horší snad už pět či ještě více let sněmu nemáte!? — Pozn. sazeče).

Ku konci musím se přiznati, že dopis tento jest asi poslední, který z vlasti k vám posílám. Doufám, že v květnu shledám se se všemi, které jsem v Praze poznal a že za krátko budu i já vzpomínati na starou vlast, kterou tak jako i vy miluji, ve které však nenalezl jsem klidu a toho po čem toužím. Máme i zde sice dosti pokrokovosti a všeho podobného. Bohužel — má-li však někdo — výjimky ovšem jsou — pokrokovost svou dáti na jevo veřejně a skutkem tu mizí tato a jest konec — fráze a jen holá fráze zůstává. Bušiti jeden do druhého zdá se býti heslem tak mnohých u nás. Zdravím vás bratrským Na zdar a volám na shledanou. E. Tůma.

ZE SRBSKA.

(Náš překlad.)

Bělehrad, 16. března.

Přijmětež srdečný pozdrav od všech těch, kdož s vámi byli na sletu v té drahé vaší Praze a dnes ještě žijí. Nejlepší stav náš dozajista znáte. Boj rozpoutal se tvrdošíjně a s takovou prudkostí, že brzy dozvíte se věcí velikých. Statečnost spojenců, společná idea a nadšení konaly divy a co zkusili jsme i my s bratry bulharskými před Drinopolem, v zimě a mrazech, co zkusili naši na stráži těžko bylo by lze vyličovati. A stáli pevně, ani ohlů rozděliti nemohouce, aby se ohřáli. Nepřítel nesměl býti upozorněn na naše posice na těch horách a skoro denně jsme jej brali "na nůž". Mnoho zpravodajů odjelo, když vlastně mejdan teprve a silněji začal. Raněných a padlých i na naší straně bylo do tisíců a zmražených po omrznutí i jiných jest také mnoho. Sám po amputaci nohy vrátil jsem se domů z Jambolu, kde bratři čeští, lékaři, medikové a sestry tolik dobra prokazovali našim ubohým a raněným. "Česká bolnice" zde a všude jinde, jako v Lozengradu a pak ovšem i za bitevní čarou srbskou, směry oběma, v Niši a na všech stranách, jakož i v Cetini měla jen zvučné jméno, protože čeští lékaři dávali nám všude na jevo lásku a bratrství jejich zrovna divy činilo v uzdravení i případů hnusajících a starších. Na bitevní čáře dostal takový ubožák, klidný a nenářikavý, první pomoci, ale pak byla již dlouhá cesta, hrozná cesta na voze voly taženým ku stanici, na slámě a za mnohého nedostatku, do lazaretu, aneb ještě dále do nemocnice. Zkusil jsem sám v těch horách ve sněhu a mrazu a

chvilami proklínal, že nelze v před a nyní zase proklínám, že již mně do šiku zpět potřebovati nemohou. O bratru Hoffmanovi, českém náčelníku, jste se jistě dočetli, to je hrdina a Sokol, celé tažení jako komita prodělal s sebou a dosud vyvázl. Jak bude nadále nikdo neví a kdo ví, aneb zná odjinud, nepoví, jenom tolik každý si uvědomuje, že největším nepřitelem spojenců vedle Turecka jest vlastně Rakousko. Vyhrožuje neustále, švábský jeho tisk pořádě hřmotí kanony a ve Vídni dopouštějí se jednoho hloupého kousku za druhým. My se tomu ani nedivíme a jen tak občas pozastavujeme se nad diplomacií ruskou, již těžko někdy chápeme, třeba dovedli jsme rozlišovati úřední Rus od lidové. Po pádu Janiny chtěli Turci vyloditi vojsko do Tracie, ale bulharští junáci to zmařili a tak půlměsíce nikde již nekyne naděje na úspěch, ba bude se muset vzdáti Drinopolu až k čáře Midia Enos, jestli ještě Skader nepadne. Rakousko ovšem spojencům ani válečné náhrady a Černé Hoře Skaderu nepřeje pořáde o samostatnosti Albanie horující a v Rumunsku pikle strojí proti Bulharům a v Abánii proti nám. Za Dunají ovšem demobilizaci ještě neprovedli a tak jsme dosud jen v nejistotě, kdežto přítelčkové spojenců jeví nápadné starosti, aby se naposledy bratři nezesvářili mezi sebou. Takové se vedou hovory po kavárnách, rozumuje se a debatuje, mapy se mění, vyhrává i prohrává se a při tom často se vzpomíná českých Sokolů v Praze, volá se sláva jejich sborům lékařským, jejich pomoci se vděčně vzpomíná a veškerého lidu českého jako i pomoci vaší bratři tam v Americe. Nějak se mi už hrud' při té na vás vzpomínce, vidím Prahu, ty šiky na Staroměstském náměstí, vidím prapory vaše: volnosti a svobody! Že krví a statky se vždy vykupovati musí! Přijměte pozdrav upřímný a díky našeho "Červeného kříže," jakž tady minule byly publikovány. Jestli se mi naskytne příležitost napíšu někdy více. Juraj Milič.

Oakland, Cal., 15. března.

"Ani Němci, ani diplomaté, ani novináři, ani spisovatelé nenašli ještě té příznivé půdy, neb té praktické myšlenky, která by mohla spojit všechny Slovany bez rozdílu národností, víry a stavu! To však učinili prostí čeští gymnasté, kteří vybudovali Sokolstvo, spojující všechny a každého." Tak psaly ruské noviny o lonském velkolepém sletě sokolském v Praze. Hrdostí naplnily nás zprávy, které celým světem hlášány byly o Sokolstvu, o nás. Ano, také o nás, třeba že jsme tam všichni přítomní nebyli, jsme přec částí, jsme údové velké rodiny sokolské. Že daleko jsme za bratry ve staré vlasti jsme si vědomi. Na nás nyní je, aby stalo se přísloví pravdivým: "Příklady táhnou". Jsme sice dosud spolek velice mladý, jen krátkou dobu existujeme, ale přece by mělo být více zájmu o věci spolkové. Zvláště co se týče cvičení. Jak málo ta jsou navštěvována. "Jen v zdravém těle zdravý duch"! Proč stálé ty plané výmluvy, že není času, že i v jiných městech podobné stesky se vedou? Proč nebýt lepší druhých?! Nezdá se vám, bratři, kteří neevičíte, že jste jako trubci ve včelném úlu? Bylo by to krásné zaříditi si pěvecký odbor sokolský, ale k tomu nás je ještě málo a ani naše spolková místnost není spůsobila ku cvičení zpěvu. Až jednou se zmůžeme na lepší, dá se něco dělat. Finančně, pravda, stojíme si dobře a to jen přičiněním vás, starších bratří, Sokolů. Staráte se neúnavně o naše zábavy, jak plesy, tak "pikniky" což není malou zásluhou. A na vás je dlouholetí členové rodiny sokolské, aby poučovali, povzbuzovali jste nás, mladší, jak ku cvičení, tak ku pilnému navštěvování schůzí, ukazovali nám, jak vznešený úkol si vytkl Sokolstvo! Ve starých dobách bojovali naši předkové pro obranu vlasti, pro náboženství, pro rozmnožení slávy jména českého. Sokolstvo bojuje o něco více, bojuje o svobodu ducha, o lepší existenci člověčenstva vůbec. "Lepší žalář s okovy, nežli volnost otroka" praví náš velký básník

Svatopluk Čech. A mnoho, mnoho bratrů Slovanů úpí ještě ve spárech klerikalismu a na Sokolech je vyprostit bratry ty z bludu tmy, poučit je o velkých ideích, které si vytklo Sokolstvo. Jakých nesnází, jakých překážek bylo překonati bratrům ve staré vlasti, aby mohli uskutečniti to, nad čím žasl loni celý cizí svět. Ukázali, že Slovanstvo je schopno sehráti někdy roli nesmírnou . . .

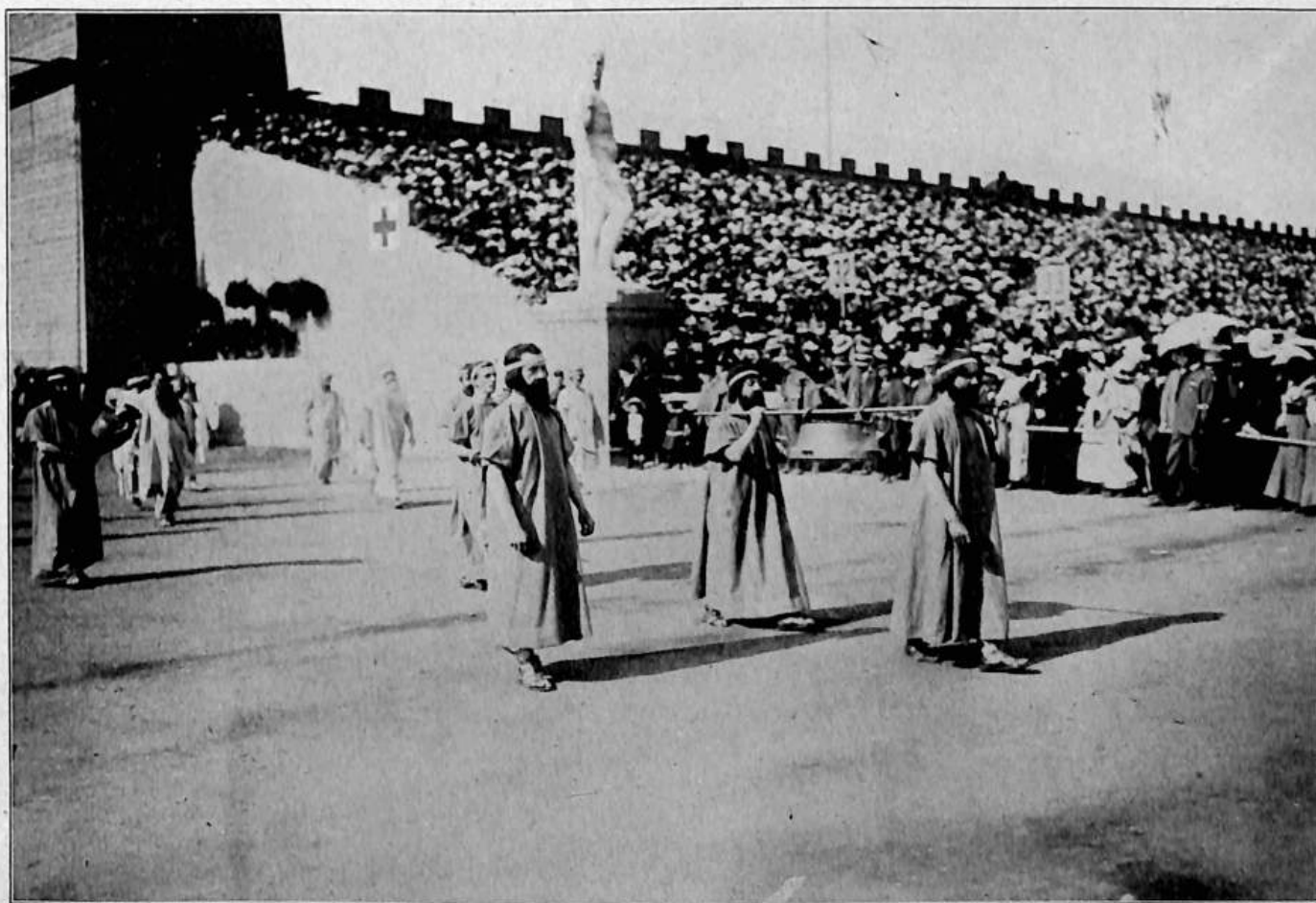
Jistě, že i velký vliv měly naše sokolské styky na bratry Slovany na Balkáně, kteří dnes proti staletému utiskovateli tak vítězně postupují. S radostí pozorovala jsem, jak každý z vás bratří a sestry rád a ochotně bez otázky, beze slova námítky, ten malý obnos, pro raněné Slovany na Balkáně dal. Přála bych si, aby o všem, o čem se ve schůzích jedná, vždy tak svorně se vykonalo. Kéz vymizí ona pověstná slo-

z něho vybral co chce, uveřejňují výňatky jen proto, aby celá jednota naše viděla, že ti staří Sokolové také chtějí se činně sokolské práce znovu uchopiti a ji vzpružiti.

“Sokole, veteráne!

Jsi stará vojna a proto k Tobě chceme promluvití upřímné sokolské slovo. — S opravdovou žalostí pozorujem, že naše veřejné vystupování, naše representování se na veřejnosti, rok od roku upadá. Vzpomínáme na dobu před 20 lety, na dobu kdy na nás nejvíce bylo útočeno, jak jsme svorně, co jeden muž byli přítomní každému veřejnému vystoupení a jak každé takové vystoupení na veřejnosti bylo udalostí dne v české čtvrti. Mohutné naše řady dovedly imponovati lidem, jímž se před tím o sokolské myšlenky ani nezdálo, mnozí hlásili se k nám a právě v té době počal netušený

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Obětní nádoba knězi nesená.

vanská nesvornost, nejen z naší jednoty, ale i ze všech sokolských spolků vůbec. A jak ve starých válečných dobách v Čechách bývalo příslovím: “Co Čech, to hetman” at’ v nynější době je příslovím: “Co Čech, to Sokol”! Na zdar! — Při výroční schůzi byl jednohlasně zvolen starostou Sokola Oakland br. Buben, což důkaz, že všichni bratři i sestry uznávají, že jeho vedením nejlépe naše jednota prospívá. Jen na vlastní žádost br. pokladníka a jednatele byli zvoleni jiní. A sice br. Mikolášek a br. Bezděka. Vřelý dík bývalým činovníkům za vzorné vedení svěřeného jim úřadu.

M. Horova.

New York, 17. března.

Následující dopis, který poslán byl našemu jedinému žijícímu členu zakládajícímu a který mě ho odevzdal, bych si

rozmach sokolský v New Yorku. Nepřehlížím skutečnost, že ne každý stal se skutečně dobrým Sokolem, však přece získali jsme řady dobrých pracovníků, kteří jsou s námi ještě dnes a mnozí by byli dosud, kdyby Morana nebyla nad nimi vyřkla svůj ortel.

Dobu před 20 lety můžeme právem nazvati dobou největšího rozmachu sokolských perutí v tomto veleměstě a tehdy jsme věřili pevně, že jsme nejbližší vytoužené mety, možné v životě česko-amerického sokolského života. — Vychovávali jsme od té doby nové pokolení, naši synové dorostli, dorostli i synové rodičů, již k nám sice nepatřili, ale uznávajíce tělocvik, nám syny své za příčinou výchovy tělesné posílali. Podle toho, co jsme vychovávali dítek měla by naše jednota čítat ne 500 ale tisíce členů a naše vystupování mělo by býti imponantní aspoň jednou v roce a to u příle-

žitosti našich výročních výletů, tak aby nejen žactvo, nějaká četa káňat a asi 4 čty členů tvořili celý průvod.

Uvažující o této otázce, přicházíme k tomu náhledu, že velká část viny spočívá na nás samých, na nás starých členech! Ovšem, mnohý z nás sestárnul, ale má Sokol práva vůbec sestárnout duševně, třeba že hlava již zbělela... Právý Sokol nestárne pokud se jeho přijatých zásad týče, a my doufáme, že ani Ty jsi dosud nesestárnul, tak abys nemohl pracovat s námi. Lépe řečeno, my sami dáváme našemu dorostu špatný příklad naší nečinností a tu jest třeba něco podniknout, abychom mu dali příklad dobrý. Myslíme, že by to šlo asi takto: Je prý nás veteránů asi 125 (chyba bratře přes 150.) Již po několik let náš nejstarší — Alois — (náš táta Vokál, poz. dop.) vodí tu starou gardu zvlášť, však stalo se také, že sotva sehnal dohromady jedinou četu. Myslíme, že nejméně 100 záslužných členů bydlí ve Velko New Yorku, a kdyby jsme se všichni sešli, mohli bychom tu mladší chasu zahanbit tím, že bychom jí vyzvali do závodu na počet členů v průvodu a — na pořadová. Co tomu říkáš? Lojza by nás vzal do eviku v pořadovém a to by byl v tom sám čert, abychom neukázali, že jsme ještě "dycinky" Sokolové, třeba sem tam nějaké brko scházelo. Tím myslíme, že bychom dali příklad ostatním, a jak by se jednou takováto věc uskutečnila, měla by dobré následky. Možná, že tu bude u některých členů potíže se stejnokrojem, protože se sem tam nějaká ta kajda sevrkla — či pardon, velkou činností mnohý Sokol přibral na objemu, ale to je v málo případech a pak to nevadí, však se v červenci zapínat nebudem. Nu a gatě, ty se pořídí u Poláka neb jinde za 4 doll. a vyplatí se nosit kdykoli, rovněž košile. Na zdar! Tvůj Josef Kuchař."

Výborně br. Kuchař, souhlasím s Tebou ve všem a přeji si, abychom aspoň pilným evičením pořadovým dali mladším členům "čočku" jak se říká. Nejlépe by bylo, aby táta náš Alois Vokál opatřil si adresy záslužných členů, tyto obeslal dvojitou poštovní kartou, aby ihned odpověděli souhlasili a chtěli-li pravidelně pořadová navštěvovat. Sejde-li se 75 neb více záslužných členů k pravidelnému evičení nejen, že závod v pořadovém byl by náš ale i rekord v počtu na náš výlet bychom dosáči museli. Gardo veteránská, vyklep tu sokolskou kajdu a gatě, budeš potřebovat nejen na výlet, ale i možno na závody, které tuším ke konci srpna pořádány budou všemi slovanskými jednotami řízením jednoty naší.

Učinil jsem minule chybu, že jsem řízl do bolavého místa týkajícího se našich čekanců. Sám jediný přimlouval jsem se ve schůzi by br. H. řídil evičení čekanců a apel můj byl většinou přijat, když evičitelův sbor nemohl zvolit sám evičitele, neb polovina si ho nepřála. O evičiteli čekanců nepsal jsem ničeho více nežli bratr M. technický dop. na požádání o veřejném, poněvadž br. Al. Vokál přítomen nebyl. Nikde a nikdy jsem br. H. nepřekážel, naopak mám jej jako evičitele ve vážnosti, avšak že jsem se zmínil o ubývání čekanců a jak by náprava býti mohla, by evičitelé hleděli doplnit řady čekanců, kteří zase doplňují řady Sokolů, dostal jsem tak trochu na schůzi. A ovšem jsem přijal jen proto, aby debata se nerozpředla, která by snad bratru evičiteli milá nebyla. Ostatně informace mi dali náčelník a více členů evič. sboru. Více bolavých řezů musí být učiněno, aby život spolkový v plné harmonii byl zachován. Divadlo "Děve divokého západu" bylo skvoštné. Dům byl nabit.

Na zdar!

M. Kafka.

Chicago, 23. března.

Uchýliv se od obvyklého pořádku Sokol Chicago na místo svého výročního plesu rozhodl se pořádati soukromou zábavnou schůzi členů jednoty a všech odborů, jež odbývána byla 5. března. Návštěva, ačkoli byla slušná, mohla býti daleko větší. Bratři snad mýslili, když vstup je úplně volný, že to za mnoho státi nebude, ačkoli každý obdržel pozvánku

s dosti bohatým programem. Každý odbor zastoupen byl několika čísly.

Krátce po osmé hodině starosta V. Roubal zahájil program kratším proslovem, jímž objasnil účel schůze a to, aby členové se mezi sebou lépe seznali a pobavili. Za proslovem následoval mužský sbor, jenž zapěl píseň "Naše probuzení". Druhé číslo vyplnily Sokolky tělocvičným tancem. Další číslo připadlo ochotníkům, jež zastoupeni byli manžely Sůvovými v komickém duettu. Na to 10členná četa Sokolů provedla evičení prostná po nichž následoval výňatek z opery "Krista z myslivny" "Nejkrásnější dobu v lidském životě" jež znamenitě zapěla pí. L. Topinková. Sokolkám připadlo další číslo kroužení kužely, jež provedly vzorně. Pak vystoupil pan Sůva, jenž vyprávěním svízelů ve svém 25. letém manželství nemálo pobavil návštěvníky. Dámský sbor po zapění písně "Rosa lásky" odměněn potleskem jímž provázeno každé číslo předchozí. Četa Sokolů evičením na bradlech program zakončila. Pak následovala volná zábava. By nic nescházelo, došlo i na tanec a zákusky a o nějakou tu sklenku též nouze nebyla a tak jsme se zase jednou bratrsky pobavili. Jen více takových schůzí, doufám, že by dodaly těm liknavým trochu živosti a celku by jen prospělo.

V zápětí na to pořádáno veřejné a to 9. března. Za dosti slušné návštěvy zahájeno kol 3. hodiny odpoledne první třídou žáků, kteří přiměřené eviky provedli pěkně. Celkem jich evičilo 68. Po nich následovalo evičení praporek, jež provedly žákyně první třídy počtem 53. Že evičení se líbilo naznačoval potlesk, jenž následoval.

Druhá třída žáků počtem 64 provedla evičení činkami hladce a živě. Větší žákyně odměněny potleskem za skutečně pěkné provedení prostných, jichž souladné přečvičení překvapilo. Bratr evičitel odměněn kyticí. Celkem jich evičilo 49. Na příští číslo byl jsem skutečně zvědav, neboť skoro každoročně bylo pokaženo. Letos však večerní žáci v počtu 25 překvapili nejen souladem ale i rázností s jakou provedli evičení tyčemi. Zákryty byly přesně dodržovány a veliký potlesk, jenž následoval byl jen zasloužený. Posledním číslem byla prostná večerních žákyně. Z ladných pohybů znáti bylo, že setrvávají-li rozmnoží záhy řady Sokolek a to nadějných. Číslo bylo poslední a také nejlepší. Nemusím ani podotýkat, že odměněno dlouho trvajícím potleskem. Všechny žákyně evičilo 58.

Večerní program zahájen před osmou hodinou evičením večerních žáků po nichž opět následovaly večerní žákyně. Cvičeno ještě lépe, než odpoledne což připisují velké návštěvě neb eviči se při veselejší náladě. Cvičitel br. Lukeš odměněn sokolským monogramem žákyněmi což doprovázeno bylo velkým potleskem. Kroužení kužely, jež provedly Sokolky až na malou nehodu bylo pěkné a potlesk zasloužený. Následovala prostná Sokolů. Tři sestavy oboustranné, uznávám poměrně lehké, však přístupné jak evičenci vyspělejšímu tak i slabšímu. Jsa jedním z evičících, nechci sám kritizovati evičení, však dle jiných evičeno pěkně a ten potlesk byl dosti výmluvným. Tělocvičný tanec, jež provedly Sokolky dopadl jak bylo očekáváno. Po souladném a bezvadném provedení odměnily br. evičitele kyticí a samy odměněny byly dlouho trvajícím potleskem. Závěrečné číslo provedli Sokolové střídáním náradí. Nebylo viděti žádné vreholové eviky jako obyčejně. Věřím však, že těmi vreholovými, na pohled nedostižnými eviky nedoceříme toho, co tlačí každou tělocvičnu. Myslím příliv nových mladých sil do našich řad. Ukázkou těžkých sestav, místo bychom je získali, přímo je odháníme, a udržeti naši mládež až do řad sokolských, se doposud nikde neosvědčilo. Po vyčerpání evičebního programu, jež celkem vzato dopadl uspokojivě, následoval nezbytný tanec při němž jsme se pobavili až do jedné hodiny.

Ve čtvrtletní sborové schůzi, která odbývána byla 20. března, připadla volba zástupců do sjezdu v Baltimore. Zvo-

leni bratři J. Plaček a V. Lukeš. Náhradníky V. Roubal a B. Mager.

Ochotnický odbor pokračuje utěšeně jak souhrou tak i volbou kusů. Každou neděli hlediště obecněm zaplněno. Zdali též pokladna je naplněna, nevím.

Na zdar!

Bedřich Mager.

Los Angeles, Cal., 23. března.

Jednota naše, jak zmínil jsem se v prvním dopisu, v poslední době květvá vřehledě a právě tím stala se trnem v oku místní sociální sekce, která byla založena touže dobou. Ne, aby starali se politicky o blaho svých spolubratřů, ale aby pod škraboškou socialistů bojovali proti svým krajanům, proti Sokolstvu. Již zneuutili Sokolstvo před založením jednoty naší tím, že pod jménem jeho založili Tělocvičnou Jednotu Sokol Los Angeles. Když pak zvěčnělý bratr Justice spolu s br. Vackem, nynějším náčelníkem jednoty navrhli, aby sdružili se s N. J. S. tu teprve poznali jsme z výpovědi

nebyla obeláaná valná hromada na sloučení se českého živlu. Takové je jednání zdejší sociální sekce, která hlásá rovnost, volnost, bratrství, za co požívají rovnost, když většina je pro spojení, to mohou hlásat volnost, když vidí, že spolek druhý květvá, který věrně pracuje pro vzdělání, pro zdraví a povzbuzení svých bratrů, již kráčí za Fuegnerem a Tyršem. Oni hlásají bratrství, ale své bratry jak mohou hledí očernit. Pozorují, že jednáním jejich si stále víc a více škodí a zde bydlící krajané poznávají tu činnost jejich po dvouletém trvání a jak seznal jsem při naší zábavě pořádané 9. března na oslavu založení sboru Sokolek a dvouletého trvání Sokola, že přiznali Sokolu píli a činnost jeho i ti členové, kteří vytýkali nám 2. března při valné hromadě, že nekráčíme za předchůdci našimi a že na VI. všesokolském sletu bylo cvičiště ozdobeno černožlutými prapory a všelijaké jiné nesmysly, čili hanobili právě tak jako v Čechách psalo "Právo Lidu", "Echo Prahy" a mnoho jiných zpátečnických i sociálních protisokolských listů i v Americe. Však proto slet

Tanečnice z Marathonu.

občana Matějčka co vlastně skrývá se pod jménem sokolským. Týž prál při valné hromadě koncem roku 1910: "Odložme škrabošku, pod kterou jsme se skrývali!" Ano, odložili škrabošku pod kterou se skrývali to jest za Sokola a vzali na se škrabošku socialistů a zneužívají dobrého jména jejich. Však v brzkou po založení naší jednoty přeměnila se dřívější T. J. S. Los Angeles ve vzdělávací spolek Beseda Havlíček a pracovala pilně ku blahu svých krajanů. Však v poslední době viděla, že na tak malý počet zde bydlících Čechů pět spolků českých je moc, že nedostává se potřebných sil a že ubíjí jeden druhého. Rozhodla se na sloučení českého živlu a svolala mimořádnou valnou hromadu, na den 2. března, kdež se měla vše urovnati. Br. starosta Čech dal návrh, aby se Beseda Havlíček připojila k sokolské jednotě a většina přítomných byla pro, však členové sociální sekce urputně pracovali, aby připojila se k sociální sekci. Když však viděli, že je marnost a jmění Besedy Havlíčka je pro ně ztraceno, na kterém jim nejvíce záleží a mělo se hlasovat, zdali se má připojit k Sokolu tak přerušili jednání tím, že

odbyl se za velkého nadšení všech diváků i všech bratrů a sester a to Sokolstvo bez ohledu jde vůči nepřátelskému tisku ku svému cíli a metám svým! Dne 30. března bude druhá valná hromada ohledně spojení Besedy Havlíček se Sokolem a s napjetím očekávám výsledky. Členové sociální sekce pracují jen což ba mohou si nohy ubíhat, ale již nemohou lovit v kalných vodách.

Zábava pořádaná, 9. března vydařila se nad očekávání. Br. Vacek přivítal hosty přesně ve 3:30 hod. odp. Program byl proveden s největší píli všech účinkujících bratrů a sester. Nechei se zmiňovat jednotlivě o činnosti účinkujících, ale za zmínku stojí br. Beka, který ve svém dlouhotrvajícím proslovu vylíčil vše čeho je třeba zde neuvědomělým o Sokolstvu a též vylíčil eil jednoty naší. Odměněn byl dlouhotrvajícím potleskem a souhlasem všech přítomných. Též skupina boreů a sester přivedla přítomné v nadšení. Připravujeme se opět na veřejné, které bude koncem června. Sbor Sokolek bude pořádati třetí sobotu v měsíci dubnu "zástěrkový večírek" v Sokolně. Druhou neděli v dubnu bude

společná vycházka. Tělocvičná Jednota Sokol Los Angeles je zavázána díky sl. Vačkařové za onu krásnou děčku, kterou věnovala do výhry při poslední zábavě, která budila obdiv a rychlý prodej lístků. Výherkyní byla pí. Jílková. Však k vám bratří mám malou žádost, aby řádně chodili jste do evičení, právě nyní potřebujeme, aby evičili jsme se na veřejné, a vy jako by jste si řekli. 22. března byla malá návštěva při evičení, co pak je vám, ještě horka nejsou! Doufám, že bude vám toto upomenutí drobet mrzuté, ale snadno lze napravit. Na shledanou každou sobotu. S bratrským Na zdar!

Ant. Mařík.

Caldwell, Tex., 24. března.

Snad již také víš, jaký osud stihl Sokolovnu u Ennis, kde jsme se naposledy viděli. Zpravili mne o tom jen karetkou, ale ta mluvila velmi dojemně: "Podáváme Ti smutnou zprávu, že jsme ztratili naši Sokolovnu. Ze dne 19. na 20. t. m. asi ve 3 hodiny ráno dosud neznámým způsobem se vzňala, tak že nezůstalo ani třísky mimo zděných sloupků pod ní." Zakalily se mi oči při čtení těch prostých řádků...

Jestli kdekoliv je třeba jednot sokolských k udržení českého vědomí zde v Americe, jest jich v Texasu potřeba dvojnásobná. Proběhl jsem již hezky široko a daleko zemi tuto, ale musím říci, že se nikde tak rychle náš český lid neodnárodňuje jako zde. Kde jsou rozsáhlé české osady, tak že na míle daleko není jiných osadníků, než českých, tam se národnost naše udržuje a to časem i na újmu civilizace. Ale kde přijde mládež naše do styku s mládeží anglicky mluvící, odhazuje své české ráz a odnárodní se úplně. Ve městech severních se sice také najdou rodiny, kde rodiče dětem ani nerozumí, ale zde je to skoro pravidlem, aspoň v městech a tam po venkově, kde jsou našinci v menšině. Sbory sokolské jsou těmi jedinými ochrannými prostředky proti odnárodnění a proto je si přáti, aby se množily a sílily. A tu postihne první sokolský sbor texaský taková nehoda!

Sokolové po celé šířce a dálné této zemi, podejte bratřím tam u Ennis rukou pomocných a nedejte járemu tomu sboru zahynouti. Každý z nás si dovede něco odepřít a úspory takto získané věnujme Sokolu Karel Havlíček u Ennisu, aby si opět to sežehnuté hnízdo zbudovati mohli. Nevím dosud, co budou dále činiti, ale jakmile zvěm, že se připravují ku zbudování nové Sokolovny, zašlu jim \$5 co příspěvek. Slova povzbuzují, ale příklady táhnou, nuže Sokolci, táhněte se mnou, at' u nás v Texasu zvědí, že ti severní o ty jižní také něco dají. Dle hesla: "rozděl a panuj" se zde hledí šířiti jen nenávisť Jihu proti Severu a Moravců proti Čechům. Dokažte vy severní Sokolci, jakož i Čechové vůbec, že ono nesmyslné štvání se zakládá na pouhém předsudku, živou obmezenou zlomyslností a podporujte Sokol enniský, aby si opět k budově lepší dopomoci mohl.

Do Granger přibyl opět jeden činný Sokol a sice br. Rendl z Oklahoma City, který tam dřímající již Sokolství hledí k novému životu probuditi. Dokud bratří Chuděj a Hatka trochu dbali, jevil tamní Sokol život čilý. Br. Chuděj si zařídil obchod a k tomu se oženil a tu mu asi na Sokolství času nezbyvá — ale co se stalo s br. Hatkou? Co pak ten evičitelský kurs v Ennisu ho ochromil na místě vzpružení? Sokol v Shiner jevil z počátku mnohoslibnou činnost, ale nyní také spí. Br. Rendl se podjal úkolu, napsati do každého čísla "Texana" nějakou stat' o Sokolství. Neměli by mu býti jiní Sokolové texaští v tom nápomocni a zasílali mu zprávy o hnutí sokolském?

Celý národní život krajanů texaských se jeví ve vzájemné podpoře! V řádech Č. S. P. S. a S. T. J. S. T., pak v Rolnické Vzájemné pojišťovně a v nějakých katolických spolecích se ten český živel udržuje, ale nesílí. Přednášky, uslechtilé zábavy, ba i divadlo a zpěv jsou úkazy vzácnými. Nějaké to divadlo se ještě tu a tam stluče, ale čím dále

tím řídkěji. Zpěv není pěstován vůbec, ba i hudba hyne. Hudebníků je tu dosti, ale poněvač kyne slabá odměna, tedy se i to zanedbává a hudebníci se necvičí. Kdyby se zde založilo hodně sborů sokolských, oživil by se ten duch český a vyvíjel by se jako v Ennisu. Tam se právě připravovali o velikonoční pondělí sehrati divadlo a ten neblahý požár jim to zkazil. Doufaje však, že tamní Sokolci se ani ohně nezaleknou a za příkladem Karla Havlíčka věc národní neziadí, vzpružené jejich činnosti volám upřímně: Na zdar!

Jos. Buřata.

Chicago, Ill., 24. března.

V předposledním dopise zmínil jsem se, že podám zprávu z veřejného Plzeňského Sokola a jelikož máme onu práci za sebou rád spěchám sdělit výsledek. Cvičení odbýváno bylo 23. t. m. za následujícího pořadu: Krátce po půl třetí hodině odpolední nastoupily žacky a provedly taneční rej se zpěvy, pak žáci na prostná, větší žákyně kuzele, větší žáci činky, malé žákyně hry, malí žáci skupiny, větší žákyně tělocvičný tanec polkový, větší žáci nářadí, čímž odpolední pořad vyčerpán. Večerní program zahájili večerní žáci evičeními skupinovými s tyčemi, Sokolky evičení prostná skupinová, Sokolové evičení prostná, Sokolky tělocvičný tanec valčíkový, Sokolové nářadí se střídáním a konečně evičitelský sbor evičení skupinová na žebříkách, čímž večerní pořad končil. Nechej sám a to proto, že by bylo nedůstojno, abych sám chválil ale dle kritiků kterých tu byla velká síla i ze řad Turnerů dostalo se nám veliké pochvaly s poznámkami: "Takového něco jsme ještě neviděli!" Zvláštní bylo, že tak obsáhlý program s tolika novinkami byl bezvadně proveden, ačkoli to práce jen od nového roku. Novinkou bylo, že u všech čísel jak mile přecvičen začátek sestavy byli již evičící zahrnováni bouří potlesku což jsem ještě nikdy a nikde neviděl. Nejvíce však si odnesly uznání Sokolky a pak práce s žebříky. Pravdou jak jsem se již zmínil něco nového složitějšího a poměrně v tak krátkém čase si bratři osvojili; všechna chvála jim. Byl jsem opravdu překvapen a radost měl, když jsem viděl po evičení jak všechno se hrne k nám a našemu evičiteli s blahopřáním. Však abych nezapoměl na ty maličkosti. Byl jsem požádán evičitelem naším, abych mu přišel vypomoci se žáky, ale jak, jsem nevěděl. Ta kázeň mezi tou drobotinou je neobyčejná a nevím zdali by se mohli jinde tím pochlubit. Celkově vzato můžeme být na naše veřejné hrdí a vším právem můžeme říci, že jsme letošním veřejným překonali všechna veřejná, za což zaslouží dík jenom náš evičitel. Dobře veřejné časopisy se vyjádřily o jeho práci a proto by bylo zbytečně zde opakovat. Přání nás všech jest, aby na dlouho mezi námi pracoval, neboť jen jeho prací a přičiněním, že tak zdárně jdeme v před. Na zdar!

Frank Paul.

Oak Park, Ill., 25. března.

Není vyhnoutí! Jelikož jsem byl zvolen dopisovatelem do "Sokola", musím konati svojí povinnost a několik řádek do milého listu našeho napsati.

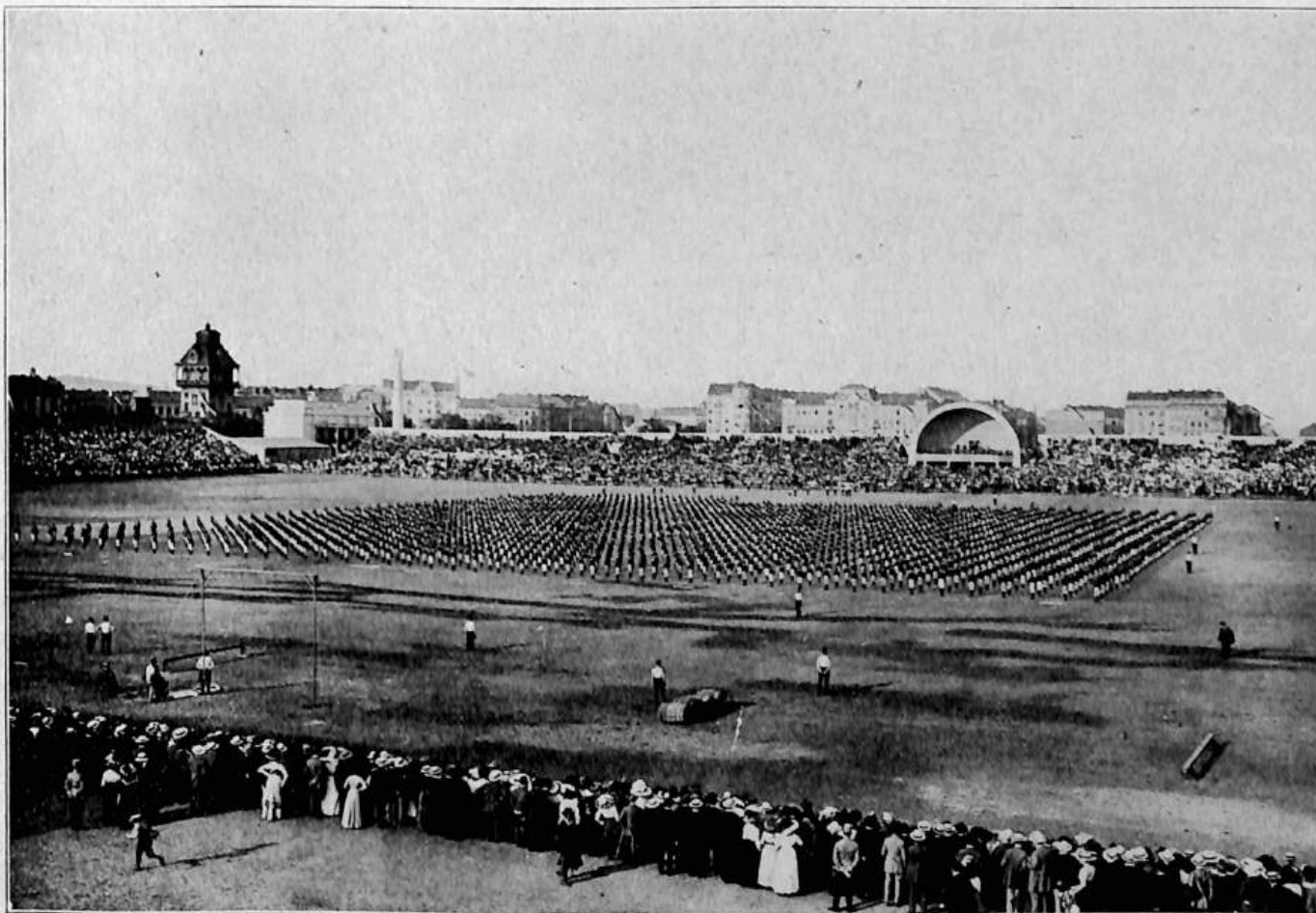
A nyní k věci. Předně, sestry a bratří, musím vám sdělit radostnou zprávu, že naše snaživé Sokolky nás překvapily a darují nám krásný prapor, pročť jsme ve velkém nadšení a připravujeme se na odhalení, které připadne na den 25. května 1913 v místnosti Sokola Chicago. Doufám, že ona slavnost bude velkolepá a že se bude na ní podílet každá Sokolka a každý Sokol.

Že potřebují členové naší jednoty trochu povzbuzení, spozorovali sestry a bratří od Sokol Praha, jimž jsme zavázáni mnoha díky a zvláště starostovi, br. Frank Havlíkovi, který byl příčinou, že ochotnické družstvo sehrálo u nás ve prospěch naší Sokolny frašku "Mistr Bedrník a jeho veselá chasa", která se obecnstvu velice líbila. Žel osudu, že našich Sokolů bylo hrozně málo přítomno, ačkoliv o tom

všichni věděli. Nebýti Sokolů a Sokola T. J. S. Praha, kteří se v hojném počtu dostavili, bývala by naše síň skoro prázdná. Doufám, že si naši bratři vezmou k srdci a podobně napraví.

Již delší dobu pozorujeme, že návštěva v tělocvičně jest velice slabá a není taková jak bychom rádi viděli. Čím to jest? Nevím. Bratři, posílejte své děti do tělocvičny — toho našeho domova. Jest důležité, jako pro vše našeho celku, tak i pro budoucnost naší jednoty, abychom posílali své děti do naší tělocvičny, by se v kruhu sokolském pobavily a utužovaly své tělo a mysl. Co nám platno mít svou síň a co nám platno se namáhati a platit dluhy, které jsme na sebe uvalili, aby jsme Sokolnu zbudovati mohli, když tam nebudeme své děti posílati a sami ani schůze navštěvovati.

dvanaáti Sokolů a stejného počtu dívek, které navštívil br. Josef Kačírek. Zde opět dlužno podotknouti, že ne bez velikých obtíží práce jeho se dařila, přiznejme si, že všemožně jsme se vynasnažovali, aby na místě zlehčiti mu úkol, jež na se z dobré vůle a lásky k věci sokolské přijal, tím spíše těžším učiniti. Nyní náleží vše minulosti a pak-li br. Kačírkovi bylo mnohý tvrdý oříšek rozlousknouti, avšak jako pravý Sokol již zapoměl; spatřil se zdarem provedený kus své práce, což doufám jej uspokojilo. Návštěva byla velmi slušná a hudba do kroku, pročež bavili jsme se až do pozdních hodin ranních. Výtěžek morální a hmotný dosti značný. A když tak o těch Šibřinkách píš, právě mi napadá, že výbor zábavní kladl mi za úkol vzdátí dík et. paní Vlasákové, která nám již po dvakrátě při zábavě českých koláčů

Cvičení žáků o sletu v Praze.

Požádali jsme Dr. J. E. S. Vojana, zda-li by nám uspořádal přednášku nějakou a on ochotně se nabídl 6. dubna přednáseti o "Významu Sokolství v česko-americkém životě". Vstup bude volný a očekává se, že bude síň zaplněna do posledního místa i doufám, že nám zde Dr. Vojan promluví do duše, a že zavládne i u nás pravá sokolská činnost. Na zdar!

Jiří J. Šuma.

Newark, N. J., 25. března.

Dnes nějak s chutí, neb spíše radostí začínám psát, co toho příčinou nevím, ale myslím si, že to jarní slunko má asi nějaký vliv na člověka a účinek toho jeví se pak v mysli naší. Jest možné, že to jen tak na to sluníčko svádím a zatím jsou i jiné příčiny dobré nálady.

Ku příkladu, který z bratří, aneb sester by se neradoval nad zdarem našich Šibřinek a ty byly skvělé, opravdu skvělé. Doslýchám, že zvláště vynikly skupinové tance, provedené

napekla a znamenitě chutnaly. Říká se, že darmo dal uměl a zatím přátel našich ještě žije, kteří z pouhé lásky a myšlenky sokolské volny pracovati jsou. Ne zvolily jste zrovna pravé místo ku vzdávání díků, milé sestry, avšak nepochybují, že ona paní dík ten spatří a zároveň přijme, neboť jest pilnou čtenářkou "Sokola Amerického".

Schůze březnová, totiž čtvrtletní, navštívena obstojně, nevím zda-li slova z mého dopisu vzata v úvahu aneb ustanovení přísného vybírání pokut pohnula sestrami. At' již cokoliv, přišly jste a doufáme vás častěji spatřiti. Do sboru uvedeny dvě nové členky, a sice sestra Šváchova a sestra Hilská, jimž provolávám Na zdar a přály bychom si od srdce, aby příkladu jejich bylo následováno. Slyšíme tak často starší ženy české horliti pro Sokola a ony opravdu proň cítí, přec však v řady naše vstoupiti se zdráhají. Domníváte se snad, že Sokol pouze pro mladé, cvičení spůsobilé? To nikoliv, potřeba nám též starší síly, jež by nám ukázala jak

pracovati pro dobro a rozkvět celku. Pročež přijď každý, kdo s námi soucítí, at' stár či mlád, rozmnož řady naše a cesta k cíli bude nám blízká.

A nyní ráda bych podala zprávu o cvičení, sestry milé, nevím, jak to přijmete, když půjdu cestou rovnou, již vytkla jsem si za cíl hned od začátku. Neboť věřte my jsme velmi citlivé povahy, totiž miním pouze, když se něco týče naší ctné osobičky, na druhého už tak pečlivě nepohlížíme, ten snad nemá tak jemný cit jako my a ani nesmí mít.

Není stále jak by mohlo býti, nenavštěvujeme cvičení dost pilně, když jest po veřejném myslí některé sestry, že jsou asi prázdniny a nepřijdou až zase před veřejným. To se rozumí, že na veřejné cvičíme všechny a jak cvičíme to je jim jedno. To jest právě ta příčina, že nepřipraveny vystupujem a aby se tomu předešlo oznamuji, že tohoto roku bude slavit Tě. Jed. Sokol Newark dvacetileté trvání, při kterém veřejné cvičení má býti na důkaz vyspělosti a pokroku po dvaceti letech zdárné práce. Jak vím, není dosud dátum oné slavnosti ustanoveno, avšak cvičitelský sbor pilně pracuje již na programu a ten bude bohatý. Sestry drahé, i my nemůžeme scházeti a nesmíme zůstat daleko za Sokoly, ač sbor náš ještě tak dlouho nestává, přec musíme se připravovati již nyní, neboť nechechme ukázati pouze nástin něčeho co mohly a měly jsme příležitost se řádně naučiti. Máme ještě čas k přípravě a při dobré vůli-půjde vše, pravím jen při dobré vůli. Doufám, že uvážíte a uznáte za dobré cvičení navštěvovat, neboť ustanoveno sborem cvičitelským, aby Sokolky provedly cvičení dvojí a nácvik vyžaduje času. Tedy nezapomínejte na tělocvičnu, kde doufám vás v hojném počtu spatřiti.

Na zdar!

Marie Vrbova.

Ennis, Texas, 25. března.

Krutá, drtivá rána stihla naši jednotu — první Sokolny na Jihu není více — vyhořela do základů! Jen nepatrnou dobu hlásala všem nepřátelům průkaz nezištné, obětavé snahy hrstky nadšenců, nám pak zřídlem byla další práce i neklamného doznání, že silni uvnitř, svorni jak věrni docela — není nám obávati se nástrah, intrik i zjevného nepřátelství a není balvanu u kterého zastaviti bychom museli.

My z dohotoveného díla radost a pýchu jevíli nezapomínající svízelné, úporné námahy s tím spojené — odbývaný kurs činnost zvláště a jsme přesvědčení na vždy upevnili, když bud' náhoda — máme však odůvodněné podezření i ruka zákeřná během málo hodin v zkázu domov se vším co v něm se nalezalo zničila!

Aby rána dopadnuvší stihla nás celou svou silou — nákladně dohotovené jeviště ku 24. t. m. pořádanému "Jedenáctému přikázání" vzalo za své, aniž by ho bylo upotřebeno — pojistné pak pro nedopatření jak níže bude objasněno činilo jen tři pětiny skutečné hodnoty. Vážnoucí dluh, ztráta požárem způsobená těžce ohrozila finanční rozvahu naší před svoláním mimořádné schůze, která jak samozřejmo, ihned podniknouti měla nové kroky k neodkladnému započatí budování. Není na pohled vše zlato co se týptí — víme, není dokonce možno jedince byt' za delší čas prohlédnouti úplně, vystaviti o něm nezvratný úsudek — sbor náš ještě letošní volbou neměl tušení, že čelné nejvyšší zodpovědné místo obsazuje bratrem, který v čas tíživé zkoušky a pohromy ne snad příkladem, že bude krajní vytrvalosti, oběti a nezdolnosti — světe zboř se, malomyslným pochybováním, nechutí k opětovné snaze ba dokonce zaječím strachem před možností nedodržení závazku nemajetných bratří působí na nerozhodné bratry čímž vlastně vědomně nás poškozují a zneužívá svého vlivu. Že ohromení zůstali jsme, trpce zklamání jak netaktně uražení budiž výsledkem vyslovení starostovi nedůvěry, vyzvání těch bratří, jimž Sokolství více než obava ztráty dolaru, že ač slabí finančně nehodláme sražení byvše

při zemi zůstat. Jen skupina spříbuzněných členů na to opustila schůzi, ti chudí vytrvali, upsali neb složili ihned \$250 k obnosu, který po vyplacení vážnoucí položky nám zůstane — usneseno ihned podniknouti veškeré přípravy k znovuzbudování nové evičebny. Začínali jsme loni s malým kapitálkem, veřejnost neopomenula nám přispěti — jest méně nás, máme však více odvahy a vůle v přesvědčení, že i nyní po katastrofě a zbabělém ústupu přitěže bez které cítíme se činnější též veřejnost nás nezapomene, sbratřené severní jednoty byt' sebemenším příspěvkem pomohou budovati základnu, bez které zde v Ennis jsme nemožni.

Sv. Čech: Ven z šiku našeho, kdo skuhrá zbaběle, výš čela bez bázně a k předu vesele!

Na zdar!

Frant. Moučka.

Milwaukee, Wis., 27. března.

Vida, my jsme se zde tahali s ohnutým hřebíkem několik roků a moje zmínka o věci v posledním "Sokole" možná věc vysvětlí. V poslední schůzi byl čten dopis br. Vůcha ze St. Louis, který nám dává cenné informace o celé záležitosti. Byl zvolen znova výbor, aby věc znova vyšetřil dle zpráv br. Vůchem podaných. Může být br. Vůch ubezpečen, že by mně aneb někomu ani nenapadlo o jeho poctivosti pochybovat aneb st. louisského výboru a výboru v Cedar Rapids. Já jsem se o věci zmínil proto jako na ukázkou, co kolikrát malá záležitost dá za velikou práci urovnat. A nyní jsem rád, že jsem se o věci zmínil. Dále chei upozornit zdejší naše Sokoly, kteří nebyli ve čtvrtletní schůzi, že jednota jim zvýšila příspěvky o 15 centů čtvrtletně. Ano, 5 centů měsíčně aneb 60 centů ročně! Ve schůzi jich bylo hodně přítomno a ti byli srozuměni; nyní se jedná o ty, již nebyli přítomni. Na Sylvestra každý byl s cvičitelovou prací spokojen a zda-li cheeme, aby mohl konat práci a cvičit ve dne, tak mu musíme jeho plat zvýšit, a to nemůžeme jinak, nežli když zvýšíme příspěvky. To jsou fraky, když k tomu pětáku vypijeme aneb si vezmeme o jeden doutník víc nebo méně. Nám se jedná o to, aby mládež cvičila ve dne, a to má přece více ceny nežli pětáky měsíčně. Škoda, že jsem si nevypůjčil od účetníka čtvrtletní zprávu, jaké máme příjmy a jaké vydání. Neškodí, můžeme to uveřejnit podruhé. Bylo mně divné, že z našich Sokolek bylo jen málo na přednášce prof. Velemínského, i bylo mně řečeno, že prý nebyly pozvány. Vida, veřejná přednáška, kam měl každý vstup volný a musí být extra pozvání! Proto schvaluji jejich jednání, že nezaplatily obnos dva a půl dolaru, když nebyly ani pozvány. Co pak mají Sokolky v pořadu? Vždyť přispívají na svobodomyšlnou školu, a prof. Velemínský přece mluvil o tom, jak se máme v budoucnu o školu starat. To snad měli slyšet jen otcové? To se netýkalo matek? Výchova jest to, co cheeme, a proto doufám, že každému Sokolu bude na tom moc záležet, aby denního cvičitele jsme si na dále udrželi. Též chei upozornit naše Sokoly na den 3. května na májový ples, který pořádají naše Sokolky a že každého Sokola jest povinností na tento májový se dostavit, bez zvláštního pozvání, samo sebou se rozumí. Tři měsíce do předu oznamuji, že Sokol bude pořádat výlet 15. června do Pabst Parku a to společně s německými Turnéry.

Na zdar!

Jan Zahorík.

Chicago, 28. března.

V neděli, dne 23. března konal Sokol Plzeňský obvyklé veřejné, které bylo jedno z nejzdařilejších, a které hned v zápětí mělo vliv na přírůstek členstva evičebního, Sokolek i školního dorostu tak, že dnes jest život ve evičební hodině jako v pravém úle. Nejvíce mne překvapilo, že po veřejném přistouplu najednou 45 Sokolek, mezi nimiž je i většina vdaneých, bývalých to evičenek. Je viděti, že cvičení veřejné na ně působilo, když rozpomenuly se na zažitou dobu

oněch příjemných a milých chvilék v kruhu sesterském, které nikdy z paměti nevymizí; není divu, že po tak vábi-
vém veřejném odhodlaly se znovu k těloevičné činnosti. Jest
to potěšitelný úkaz, že začíná alespoň mezi Sokolkama sví-
tat, a že uznávají i provdané účelnost sokolského těloeviku
— kéž by i Sokolů všude v tak hojném počtu přistupovalo.
Jen sestry Sokolky vytrvejte na cestě započaté a dokažte
tímto vašim činem, že ve skutečnosti vámi uznáván jest tě-
loevik jako nezbytný ku vašemu vlastnímu prospěchu a vý-
chově. Vzdor nepříjemnému počasí, které týž den panovalo
snad v celých Spojených Státech, byla návštěva odpoledne
slabší, večer však byla Sokolovna do posledního místa ob-
sazena. Odpolední pořad evičení mládeže byl pečlivě upra-
ven a evičilo se s chutí tak, že se zdálo jako by jedni s dru-
hými zaváděti chtěli o palmu vítězství. Zde se velmi pěkně
vyjímal, když za zpěvu českých písní ta drobotina evičila
a bylo viděti jak radostí jim oči září a jak i se zpěvem při
evičení dá se mnoho dočítat. Tak nejlépe se mládež naučí
pěkným českým písním, a stálo by to za pokus, bychom i v
tomto směru probudili výchovu naší mládeže a snažili se
všude v jednotách zpěv do evičební hodiny vsunouti. Ve-
škerá evičení pro každý věk byla upravena přiměřeně a
ladně tak, že dívka musela uchvátit. Též i výkony dospě-
lejší mládeže na nářadí byly vhodně voleny a silám jich
odpovídající. Bylo-li odpolední evičení zdařilé, bylo večerní
přímo vrcholem veřejných evičení v Sokole Plzeňském po-
řádaných. Tento večer zahájen byl večerními žáky, kteří
provedli skupinová evičení s tyčemi. Za dobře voleného roz-
stupu tvořili vskutku ladné skupiny. Po nich nastupují
svislým a nenuceným krokem Sokolky, které hned při ob-
jevení se v těloevičně přivítány byly nadšeným potleskem,
jenž nebral ani konce po přecvičení skupinových — prost-
ných, která možno říci byla bezvadně secvičena. Velice
pěkně evičení protná ku skupinám předvedeným přiléhala,
a proto nebylo ani divu, že se všeobecně evičení zamlouvala.
Nastupují Sokolové (za potlesku obecnstva), kteří již svým
pevným a přímým chodem ukazují secvičenost a kázeň,
která je základem všeho a níž lze budovati pevně a jistě.
Procvičeny 4 oddíly prostných, což až na malé výjimky byly
dobré; vždyť jsme lidé chybujiící a někdy i tomu nejlepšímu
se něco nepovede — neřku-li když někdo prvně na veřejnost
vystupuje — zajisté jsou vám všem známy ty tajné pocity,
kterých bylo i vám poznati! Nyní se táží těch ostatních co
měli protná nacvičená a byli pro veřejné připraveni —
proč zůstali doma anebo byli přítomni a neevičili! Takto
nedostáti své povinnosti, zasluhuje veřejného odsouzení a
doutám, že podruhé takového nepěkného obrázku u Plzeň-
ského Sokola nebude. Nyní opět nastupují za potlesku
Sokolky ku těloevičnému tanci valčíkovému, který s přes-
ností a elegancí byl proveden, za což se jim dostalo plného
uznání obecnstva. Po odchodu Sokolek připraveno nářadí
a pak nastoupilo 5 družstev Sokolů a 2 družstva večerních
žáků. Cvičilo se všude s chutí a jen toho lze litovati, že
družstvo první rázem uchvátilo na se pozornost a druhá
družstva, která se tužila s úspěchem, byla pomíjena a tak
všechn zájem utkvěl jen na tomto nejvyspělejších druž-
stvu. Vyspělost tohoto družstva mne samotného překvapila
a zvláště na kruzích něco podobného jsem neočekával, poně-
vač vím, že ve všech jednotách v Soustátí kruhy jsou za-
nedbávány. I po střídání na koni byla jim táž pozornost
věnována a mohu směle tvrditi, že družstvo, které by mo-
hlo na všem nářadí a prostných evičeních se jim rovnati,
stíží by se našlo v druhé jednotě u celé N. J. S. Podány zde
byly ukázky různé vyspělosti a možno se i nadíti u někte-
rých, že dle jich vyspělosti a vytrvalosti, s kterou pilně po-
kračují, se postaví někdy směle po bok tomuto družstvu!

Večerní program zakončen byl evičitelským sborem no-
vinkou — evičení skupinových na volných žebřících, kte-
réžto číslo bylo vrcholem všeho, co mohl Plzeňský Sokol ten

večer provést, za což sklízel bouři potlesku a voláno s mno-
ha stran: opakovat!

Nemůže ani lepší pořad býti, jako byl br. evičitelem
Stýblem sestaven a těší mne, že se mohu z jeho všeobecně
uznávaného úspěchu radovati.

Ku konci podotýkám, dokud ve všech jednotách nebu-
de pochopena kázeň, ten základ všeho Sokolství, že zname-
ná Sokol bez kázně — jako mlýn bez vody. A chcete-li býti
řádnými Sokoly, musíte si záhy navyknouti kázní sokolské
— a nemějte z ní strachu! My slovem bratrským chceme
vás vésti k dobrému a jen je potřebí, byste se naučili po-
slouchati, chcete-li jednou, až v muže dospějete, poroučeti
at' v jakékoli formě. Nuž, poslechněte svého evičitele na
slovo a věřte, že chce jenom vaše dobro a váš prospěch. A
byť by se vám zdál někdy rozkaz jeho nebo zákaz přísným,
pomyslete si "Kdo ví, k čemu to bude dobré" — a poslech-
něte bez reptání.

"Cvičení dává umění" a tu i zde mnohým jsem radou,
aby do evičení pilně docházeli, nedbali vlastního pohodlí,
nedbali úsměšků a šli jen dál ku předu za vytknutým cílem.
Jen vytrvale pokračujte k veliké jasné metě, která až da-
leko před vámi, přec je dosažitelná. Naučte se býti vy-
trvalými — neboť vytrvalost, tot' čaroděj, přemáhající se-
be větší překážky a přivádějící člověka jistě k vytknutému
cíli. Vytrvalí buďte jako ten mraveneček — a nezdaří-li
se vám něco hned po prvé, podaří se to po delší době jistě!
Na zdar!
Jan Holan.

Cleveland, O., 28. března.

Napřed dovolte, abych se vám představil. Jsem druhý
z těch dvou dopisovatelů Sokola Cleveland. Byl jsem totiž
zvolen napřed sám, ale jelikož se zdálo bratřím přece jen
trochu hazardní nechat začátečníka zastávat takový úřad,
přivolili ke mně ještě mistra a v duchu vzývám "ducha
svatého", aby mně pomohl aspoň na tomto prvním dopise,
ačkoli vím, že ani s jeho pomocí nebude můj dopis tak pěkný
jako mého bratra kolegy čís. 1. Neboť jsem již i to
jeho řemeslo jaksi pomáhal, on jest totiž lakýrník.

Jest to dosti dobrá myšlenka, zvolit více dopisovatelů,
neboť skoro každý člen vidí tu činnost i chyby Sokola jin-
de a jinde. U nás, podle mého, vězí chyba v tom, že vět-
šina těch co neevičí, si evičení vůbec nevšímají a to, co má
být u Sokola věcí první, to jest u nás až doposud popelkou.
Nyní konečně zvolili jsme si váženého bratra Všetečku za
starostu, který ve staré vlasti i zde, když mu čas dovozoval,
s námi evičil. A věřte, bratři, že to dělá velice dobrý do-
jem, když bratr starosta při veřejném vystoupi ze řad evi-
čícího členstva a ve evičícím úboru k lidu mluvil. A lid
spíše uvěří bratru takovému, který nejen slovy, ale i skut-
ky na lid působí, a spíše lid přesvědčí o vlivu těloeviku,
když muž těla vzrostlého a utuženého k němu mluví.

A u nás již bylo třeba, aby byl zvolen bratr takový za
vůdce našeho a doufáme, že nyní bude těloevik na místě
první, kde vlastně má být.

Uznávám, že všichni ti bratři, co stále pracovali, pra-
covali pro dobro jednoty. Ale málo se dělalo pro dobro bu-
doucí, a to jest dorost. Na ten se, bratři, podívejte, kde
jest ten dorost, co jstě vychovali po dlouhou dobu vašeho
trvání, neukazujte, co jste dělali, ale ukazujte výsledky
své práce. Tak i bratřím evičitelům, kteří až po dnes schá-
ní evičince, jenom aby jich hodně bylo a pak aby si je ne-
rozhněvali, na jejich přestupky mlčí a tím se jen dobří evi-
čenci a sokolsky smýšlející lidé oddalují. Ale zde zase není
všechna vina na evičitelích, neboť co oni sami zmohou,
když celá takřka jednota si jich práce ani nevšímá.

Dále myslím, že by bylo radno, aby ten náš přednáško-
vý výbor (já myslím, že nějaký existuje, jelikož jsem o něm
jednou slyšel) přednášel dětem historii národa českého a vy-

pravovat jim vše od začátků jako pohádky, a ne jako kdysi přednáškový výbor začal hned o Komenském. To bylo pro děti moc silné najednou. Pomalu jim vypravovat a ne mnoho najednou. A naučit je znát, co Češi byli a pak od nich můžeme žádat tu lásku k staré vlasti, kterou my máme. Jak můžeme od nich očekávat lásku k naší staré vlasti, když je ani nenaučíme tu vlast znát!

A pak druhá věc, aby rodiče již z domova jim jakýsi základ dávali a neposílali je do Sokola, aby se jich na chvíli zbavili. Co potom ten ubohý evičitel má dělat, když jich tam má přes třicet. A když některý si libuje v tom, co nemá dělat a evičitel jej pošle domů, tak ještě rodiče se na evičitele horší a tím to dítě ještě k větší neposlušnosti vedou. Kdyby však rodiče beze všeho dítě potrestali, zajisté podruhé by lépe bylo. Jisto jest, že evičitel bez příčiny žádného domů nepošle.

Myslím, že toto na poprvé stačí a myslím, že některý z bratří mne za tento dopis povýší — z dopisovatele druhého nejmní na trojku — ale jakáž pomoc, napsal jsem vše, jak pozoruji.

Vašek Procházka.

Chicago, Ill., 29. března.

Sokolové a Sokolky! Těchto slov nejraději používám, když časem také kousek toho dopisu do našeho orgánu "Sokola Amer." píšu. Mnozí dopisovatelé používají "sestry a bratří" atd. Jsou to slova upřímná, je pravda, ale v mé hlavě přec jenom zní ozvěna toho slova "Sokol". Podám částečně všem Sokolům i též Sokolkám zprávu, kdy slovo "Sokol" jsem prvně slyšel.

Doufám, že snad vás nebude nudit mé vypravování, možná, že takových příběhů se stalo více. V roce 1862 na podzim, jak se říká o Martinském posvícení, přijel z Prahy na ono posvícení student rolníka, a hned se po vesnici povídal, že prý je "Sokol". Jisto, že byl jsem zvědav, co je to ten "Sokol"? Jako obyčejně na vesnici, šli jsme o posvícení v neděli ráno do kostela a každý byl zvědav, jak onen student asi vypadá a také jsem zaujal vhodné místo až bude po všem a lid se vyhrne z kostela, aby mně nic neušlo. A vsutku, vyjde mladík, čapku kulatou a za ní péro, košili červenou, černý pás s přáskou s monogramem, krátký kabát, okolo krku a přes rameno šňůry, nohavice kalhot široké a pod koleny zadrnuté v holinky černé a naleštěné. Nu, byl to pražský "Sokol" tak nám školákům učitel vysvětloval. Přál bych každému Sokolu nyní jen vidět, jaký dojem na nás chlapce onen Sokol učinil. Byl mladík jako panna rostlý a ten oblek byl mu takřka stvořen a od té doby dávno mám ten obraz stále před sebou a touha moje byla, hned jak jsem Sokola spatřil, že půjdu-li někdy do Prahy, že se stanu Sokolem. Tak jsem si tehdy usmyslil v mé mladé hlavě. Do Prahy jsem právě nejel, ale r. 1867 pustil jsem se do Ameriky a to do Chicaga. Ne sice hned přímo do Chicaga, ale do Wisconsinu k mým přátelům. Musím se přiznat, že dál jsem nemohl, nebyly peníze na loď po jezeře do Manitowoc atd. Tak jsem se musel usadit v městě, o kterém jsem nikdy ani neslyšel, ani známých, ani přátel tu nemaje, ale jak jsem se zmínil, že také někdy budu "Sokolem", tak ta myšlenka již mne sílila a smělost se ve mně probouzela. A tu zvěděl jsem v roce 1868, že také jsou v Americe Sokolové a přístrojení jako pražští. První mojí snahou opět bylo se stát jen Sokolem, a také v roce 1869 jsem začal evičit, a to doopravdy u Sokola Česko-Amerického a téhož roku asi v září jsem se stal členem téže jednoty a od těch dob jsem ovšem Sokolem stále.

Můj začátek v tělocvičně byl těžký; byl jsem mladík slabý a osmeloval jsem se na těžké výkony. Cvičitel obyčejně mne upozorňoval, že nebudu moci ráno ruce za hlavu dát, já ale na to nic nedal, že musím dohonit to, co jsem proměškal. A také musím přiznat, že jen tělocvik to byl,

který mně pomohl k vývinu těla a zdraví, jinače bych byl již dávno podlehl těm mnoha zraněním v obchodě. Tudiž rádím všem rodičům, mají-li děti, aby je posílali do tělocvičny, je to jen dítě štěstí, že pak vyrostou jako stromek, o který se někdo stará. O tom máme důkazy! Jen pozorujeme mládež na ulici a seznáme hned na pohled, které dítě je z tělocvičny a které nikoliv. Časem, jda po chodníku, pozorují. Tu přede mnou jde hoch asi 11- neb 12letý, hlavu má vislou a záda kulatá, a ty pedály těžko ohýbá. Někdy bych měl deset chutí na podobného chudáka zavolat: "Hlavu vzhůru, prsa ven!" Ale co by to bylo platné, když rodiče nedbají. A totéž i s dívkami. Každá je k poznání dle chůze a vůbec ve všem je vidět na té, jež necvičí, že jí něco schází, ani ona sama o tom nemá snad ani tušení, a tak jest to v našem životě, že mnohý nevyhledává, co by mu lépe prospělo. Mnoho a mnoho debat jsem již měl s mnohými našimi rodáky o sokolském duchu, ale mnohý do dnes nemůže pochopit, že jen sokolský duch přivedl českou zem k pokroku, kde se nalezá dnes! A proto zde, ve švobodné zemi, by mělo být: "Co Čech, to Sokol!"

Minule jsem slíbil, že něco více povím o evičárně naší jednoty Slovanská Lípa. Musí se nám drobet odpustit, jelikož náš evičitel nemohl zdělit, o co jsme žádali, až prý podruhé. Jenom se pochlubíme, že se pilně evičí, evičitel má radost z dorostu, jak vše krásně pochopuje a též i vykonává, a tolikéž platí i o Sokolkách. Když ony evičí, tak našinec by radostí hnedle i přestal dýchat, ano jsme skutečně překvapeni, jak naše Sokolky se do cviku vžily. Přáli bychom si, kdyby náš br. Jos. Čermák někdy měl čas se přesvědčit, jaký pokrok za tak krátký čas učinily. Sokole F. Klepale! Dopis jsem obdržel a věř, že jsi v naší myslí do dneška a budeš na vždy. Zapomeň dob minulých, zapomeň oněch trpkých vzpomínek, nejsi samotný, jest více těch, jež potkalo totéž, a tak jsou zabíjeny dobré věci skrze ztemnělost také činovníků, a tak se stává i v diplomacii, že neprozíráví ministři přivedou zem i do války, jak by hnedle bylo Rakousko učinilo. Jest to příklad, ale pravý, víš to sám, kteří ten čas zasedali. Nuž, co jsi mohl od nich očekávat? Jaktěživ žádný neměl ani kruh, ani bradla, ani hrazdu v ruce, a vůbec nic, co by jej poutalo k tělocviku. Budu se těšit na více dopisů. Na zdar!

Musíme zdělit Sokolstvu, že v naší sni odbývali chicagští ochotníci 50leté jubileum, jež bylo velkou slavností pro všechny ochotníky, kteří mezi tím časem účinkovali pro dobro Sokolstva a vůbec celé české osady v Chicagu. Dávali dvě slavnostní představení odpoledne a večer, dne 23. března, jelikož nával byl velký, že by jedním představením nebylo možno vyhovět všem. Musíme přiznat, že to byla upomínka, která nám z mysle nikdy nevymizí. Ač již takřka šedesátníci, mohou se dosud uplatnit na jevišti jak ochotníci, tak ochotnice. Na zdar Vám! Obrovská návštěva byla odpoledne i večer, ale počasí bylo šeredné, stále pršelo. Musím nyní ukončit a budu hledět podati více zpráv z naší evičárny příště. Na zdar!

Jos. Hladovec.

Bronx, 30. března.

Opětně píšu, abych též zabral trochu místa v Sokolu Amer. i doufám, že žádný z čtenářů nebude překvapen a nebude uvažovat, kde že vlastně jest ten Bronx. Víím, že když se podívají do adresáře našeho listu, tak budou ihned vidět, že zde též jednota sokolská stává a to jest asi ale také vše, neboť od naší jednoty dopisovatelové konají svou povinnost a dávají jiným přednost, kdežto sami sobě popřejí odpočinek i jednotě. Jsem si jist, že si rozleju opětně ocet tímto dopisem, ale jaká pomoc, již jsem přečkal více, tak i to zažiju. Však jsem se odepřel trochu, chtějí čtenářům vylíčit, kde ten Bronx vlastně je. Bronx jest část Velkého New Yorku, kde T. J. S. Svornosť již po 46 roků

existuje a živoří. Jest skutečně podivuhodné, jak se jednota zde takovou dobu udržela, bylo a jest přičiněním několika členů, kteří starý koráb neopustili a vždy polámané kormidlo opravili a pluli zase dále. Bronx byl dříve nazýván Morisania, kde před lety měla zimnice aneb malarie svůj domov a myslím, že se v naší jednotě zakořenila i zanechala památku. To jest, v naší jednotě se vždy občas objeví nový život a čilost, ale hned na to, žel, následuje malátnost a ospalost. Podle toho soudím, že jest to opravdu malarie aneb aspoň "malér", že se nemůžeme vzpružit. T. J. S. Svornost byla založena v dubnu 1867 a má aneb bude slavit za 4 roky své 50leté trvání, jestli se toho dočkáme. Jest skutečně zázračné, jak se jednota zde tak dlouho udržela a že nezanikla, jak jsem pravil dříve, to jest, že se vždy ti starí zasazovali a hleděli jednotu udržeti. Kdybych měl vypsát historii T. J. S. Svornost, tu bych zabral moc místa, ač by byla zajímavá, ale raději toho nechám. Co se týče jednoty, ta existuje a živoří zároveň jako dříve; co se týče cvičení, to bývalo před lety pilněji navštěvováno, teď to moc vážně. Náčiní máme, jak se samo sebou rozumí, uschované, aby se neopotřebovalo a nepolámalo. Bylo by přece škoda, kdyby se mu něco stalo. Ačkoliv zde máme několik členů, kteří by se tělocviku věnovali, není pro ně asi moc vábívé, když má být cvičení, dostaví se dva cvičitelové a jeden aneb žádný člen. Máme zde několik čekaneů, z nichž by se vyvinuli dobří cvičenci, jen kdyby měli s kým cvičit. Co se týče odboru dramatického, máme v ústavě. Pěvecký odbor rovněž máme, ale jaký! Když jednota odbývá schůzi v hořejší místnosti, tu uvážně některý člen v nálevně a vždy jest slyšet různé melodie různých polonářských písní a to jest náš pěvecký odbor!

T. J. S. Svornost není nikterak skoupá, obětovala by vše, aby se vyvinula a cvičení povznesla a své členy vzpružila, ale nevíme, jak toho docílit. Snad by měl být ustanoven odbor lékařský neb zdravotní, který by u jednoty, jež takovým neduhem stížená jsou, hleděl vyšetřit stav jejich a hleděl tomu odpomoci aneb ulevit. Takových jednot máme více, jenže se obávám, že by lékařská pomoc přišla trochu pozdě! Můj náhled by byl, aby ustanovil se agitátor, který by měl za úkol jednoty, jež se v podobném stavu nalézají, navštívit a hleděl povzbudit a skutkem i radou byl nápomocen. K uskutečnění tužeb pravého Sokolství mnohé třeba. Ba možná dost, že peníze, které byly vynaloženy na vyslání boreů na slet do Prahy, mohly být upotřebeny k prospěšnějšímu úkolu zde doma a mezi námi. V Čechách Čech Čechem zůstane, ale zde v Americe se nám odtárodní dorost i mládež až příliš rychle a tomu máme hledět zabránit. Dá se provést agitací a zase agitací! Doufám, že na příštím sjezdu se někdo vyskytne, jenž podá dobrý náhled, jakým způsobem by se naše tužby uskutečnily a Sokolstvo by vzpružilo vůbec. T. J. S. Svornost snad se rovněž ze spánku svého probudí a dá se znovu s chutí do práce i dokáže našim nepřátelům, kteří se nad naší ochablostí radují, že u nás ještě veškerý život a oheň vlastenecký a sokolský nevyhasl a že se dáme opět s chutí do práce, abychom při slavnosti 50letého trvání mohli před obecnostvo předstoupit. Pak budeme moci říci: "Hle, tu práce naše!" A to jen můžeme dokázat, když budeme hledět získat nové síly, aby s námi společně k cíli tomu pracovaly. Jen s novým zápalem můžeme uskutečnit a dokázat. Pročež, bratři, přiložme ruce k novému se vzpružení a k novému životu důležitějšímu pro naši jednotu a Sokolstvo vůbec. Tím pak dokážeme, že jsme opravdu Sokolové v pravém slova smyslu!

Na zdar!

M. Grabenstein.

Jak pošelil bylo to povídání, jež nám vypravovali o bohu, který pracoval šest dní a pak si odpočinul, jsa unaven, a nikdy již nie nedělal!

Elbert Hubbard.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, dne 31. března 1913.

Starosta br. K. E. Hrbek zahájil schůzi; ze členů scházel br. J. Pavlík. — Zápis o schůzi minulé byl přijat s opravou a sice, že na Balkán bylo zasláno \$1705.10 a ne \$1600, jak v zápiskách označeno, dále má být, že obdržel záslužní listinu br. Elian a ne Elijan.

Svaz Německých Turnerů zasílá dopis, jenž byl přijat a zapisovatel má zaslat žádanou odpověď.

T. J. S. Bohemia dopis byl přijat a obsah vzat k vědomosti, zároveň usneseno, aby byl odkázán evičitelskému sboru T. J. S. New York.

Br. J. Čermák oznamuje, že přijímá nabídnuté místo Výk. Výb. N. J. S. jako zástupce N. J. S. k příštím hlavním závodům a sletu německých Turnerů v Denveru a děkuje za důvěru projevenou.

T. J. S. New York žádá záslužní listinu pro br. F. Hoška. T. J. S. St. Louiss totéž pro br. V. Vokurku, V. Procházkou, K. Milčice, K. Bergsteina. T. J. S. Chicago totéž pro br. J. Kounovského, Fr. Kaboně; má být vyhověno.

Br. J. Fryš zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomí.

Těl. Sbor J. A. Komenský z Guy, Tex., se hlásí v počtu 30 členů za člena N. J. S. a žádají o přijetí do svazu N. J. S., zároveň zasílají patřičný poplatek a seznam členů. Žádost tato byla přijata a T. J. S. J. A. Komenský byla dnešním dnem jako člen N. J. S. prohlášena.

Br. J. R. Jičínský zasílá různé dopisy, jež byly vesměs přijaty a obsah vzat k vědomosti; dále doporučuje a přimlouvá se, aby se vypomohlo T. J. S. Ennis, Tex., neboť jejich tělocvična a vůbec veškeré náčiní, jeviště atd. ohněm bylo zničeno.

Br. Hošek, organizátor Župy Jižní zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. Jednatel má odepsat.

T. J. S. Ennis, Tex., oznamuje, že byli postiženi pohromou a sice, že jim byla tělocvična a vůbec veškeré náčiní, jeviště a veškerý majetek zničen a žádají o půjčku \$250 na zakoupení náčiní. Má být vyhověno, musí ale dát postačitelnou záruku. Jednatel má vyřídit.

T. J. S. Crete, Neb., oznamuje, že jim Sokolna a vše tam se nalézající bylo zničeno ohněm i žádají za odpuštění poplatků k N. J. S. Záležitost tato byla ponechána sjezdu k vyřízení. Dále žádají záslužné listiny pro J. Nesporýho a J. V. Salabu, v čemž má být vyhověno.

Záležitost T. J. S. St. Louis ponechána do sjezdu.

Pzenský Sokol zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

Br. Stýbo zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Blesk oznamuje dopisem, že zvolili Výbor pro příští sjezd, který se též zorganizoval a určil den 25. srpna 1913 k zahájení sjezdu N. J. S.

T. J. S. Tábor zasílá dopis v záležitosti br. Holana a žádají o vysvětlení v záležitosti této. Zároveň br. Holan zasílá dopis a žádá různá vysvětlení; uloženo jednatelem, aby odepsal T. J. S. Tábor a br. Holanovi, že Výk. Výb. považuje záležitost tuto za skončenou a ponechá příštím sjezdu k vyřízení. Tam se jim dostane náležitého vysvětlení.

Lidové knihkupectví, p. Springer z Prahy oznamuje, že přistupuje na podmínky Výk. Výb. pro vydání knihy "Tělocvik" od Čermáka s opravami, jim udané. Jednatel má oznámit, že určený honorář má býti předem zaslán.

Usneseno a uloženo zapisovateli, aby dal do "Sokola Amer." apel ku všem jednotám, aby poskytl T. J. S. Ennis

a Crete finanční pomoci, neboť oběma jednotám bylo vše ohněm zničeno.

T. J. S. Oklahoma City zaslal \$25.00 co splátku na náčinní.

Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy T. J. S. Podlipný, Tyrš Cedar Rapids, St. Paul a Milwaukee.

Náčelník N. J. S. br. F. Martyny se dostavil do této schůze a udává, že vyzval častokrát veškeré župní náčelníky o zaslání zpráv a že vůbec neobdržel na jeho vyzvání žádné odpovědi a též žádných zpráv, následkem čehož mu nebylo a není možno zprávy uveřejnit, poněvadž žádných nemá. O záležitosti této se má na příštím sjezdu pojednat.

Následující účty byly předloženy a k výplatě odkázány: Předplatné na "Truth Seeker" \$3.00, Franklin Engr. Co. za štočky \$2.00, Národní Tiskárna za tisk a výpravu Sokola Amer. za březen \$310.98.

Následující jednoty zaslaly zprávy a různé poplatky: T. J. S. St. Paul \$2.20; Říp \$14.80; Rozvoj \$24.20; Bohemia \$14.20; Blesk \$67.10; Minneapolis \$14.50; K. Jonáš (Abie) \$37.30; Scio \$3.30; Black Wolf \$7.50; Little Ferry \$26.60; Oakland \$27.40; Fuegner \$24.90; Čech, na Balkán \$23.00; Oakland, na Balkán \$2.00; Owatonna, do fondu na sjezd \$11.80; Blesk, do fondu na sjezd \$21.70; Scio, do fondu na sjezd \$1.20; Oklahoma City, splátka \$25.00; J. A. Komenský, Gue, Tex., vstupné \$5.00.

M. Grabenstein, zapisovatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC BŘEZEN 1913.

Březen	Příjem.
14. Sokol Čech, Cleveland, pro Balkán.....	\$23.00
Za 50 plat. knížek, T. J. S. Iowa City, Ia.....	.50
T. J. S. St. Paul, Minn.....	2.20
T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.....	14.80
15. Za ohlášku v Sokole Amer.....	3.75
21. Předpl. na S. A., K. Jirásek, Hronov, Čechy.....	1.00
Předplatné na S. A., Fr. Hrasna a F. Strunc, Chie.	1.50
T. J. S. Owatonna, Minn., do fondu pro sjezd.....	11.80
T. J. S. Rozvoj, Chicago.....	24.20
22. T. J. S. Bohemia, L. I., N. Y.	14.20
T. J. S. Oklahoma City, Okla., splátka na dluh	
na nářadí	25.00
24. Předpl. na S. A., S. Mitáček, N. Y.	.75
Předpl. na S. A., F. Stuchlík, N. Y.....	.75
25. S. J. Blesk, Baltimore, Md.....	67.10
" " " do fondu na sjezd.....	21.70
Předpl. na S. A., V. Kusí.....	.75
26. T. J. S. Minneapolis, Minn.....	14.50
Za těl. knihu, J. Švejčara.....	.20
27. T. J. S. J. A. Komenský, Guy, Tex., vstupné.....	5.00
Předpl. na S. A., J. Bradáč a Láznička, Racine, Wis	1.50
31. T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.....	37.30
T. J. S. Scio, Oregon.....	3.30
" " " do fondu na sjezd.....	1.20
T. J. S. Black Wolf, Kans.....	7.50
T. J. S. Little Ferry, N. J.	26.60
T. J. S. Oakland, Cal.....	27.40
" " " na Balkán	2.00
T. J. S. New York, N. Y., za 500 plat. knížek.....	5.00

\$ 344.50

Hotovost z minulého měsíce..... 5,977.77

Úhrnem \$6,322.27

Březen

Vydání.

24. Poř. S. A. za březen t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský..	\$ 35.00
Poř. S. A. za březen t. r., br. Jos. Čermák.....	25.00
31. Ze sbírky pořádané N. J. S. pro vdovy a sirotky	
na Balkáně, zasláno 1. března t. r.....	1705.10

Náhrada za 6 cest do schůze V. V., br. St. Kostka	1.20
Náhrada za 12 cest do schůze V. V., br. Al. Wokal	1.80

Úhrnem \$1,768.10

Příjem \$6,322.27

Vydání 1,768.10

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md.....	\$2,481.74
Fond pro příští běh evičitelský.....	54.85
Základní fond N. J. S.	300.00
Fond pro sirotky a vdovy na Balkáně.....	25.00
Záloha na nářadí u jednot.....	350.00
Půjčka u župních výborů.....	338.25
Fond pro Ú. M. Školskou v Čechách.....	7.20
Na Union Dime Savings Banku.....	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku.....	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.	1,554.17
	\$4,554.17

Sbírka ve prospěch vdov a sirotek na Balkáně, podniknutá N. J. S. dle návrhu T. J. S. v New Yorku:	
Hotovost z měsíce února t. r.....	\$1,705.10
Sokol Čech, Cleveland, O.....	23.00
T. J. S. Oakland, Cal.....	2.00

Úhrnem \$1,730.10

Zasláno na Balkán prostřed. Č. O. S. v Čechách.... 1,705.10

Na ruce u V. V. hotovost.....	\$ 25.00
Celkem přijato do konce měsíce března 1913.....	\$1,730.10
Jednoty, jež konaly sbírky a zaslaly na různá místa	1,292.25

Dosud odvedly Jednoty sdružené v N. J. S..... \$3,022.35

Sbírka jest nadále otevřena.

Tímto žádám br. tajemníky jednot, by ihned po čtvrtletní schůzi poplatky i finanční zprávy zaslaly, zároveň i poplatky do fondu na sjezd, neb musí býti každá jednot do sjezdu úplně vyrovnána, pakli chce být zastoupena delegátem na sjezdu. Sjezd započne 25. srpna t. r. v městě Baltimore, Md. — Žádáme br. jednoty, by opravy stanov N. J. S. zaslaly nejdéle tři měsíce před sjezdem a zároveň ohlásily své delegáty.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

Zápis o schůzi Ú. V. Župy Východní, ze dne 5. června 1912.

Schůzi zahájil br. starosta Sylv. Stiegler v obvyklou hodinu a u přítomnosti všech členů výboru. Čten zápis o schůzi minulé, která odbývána 25. února (schůze po ten čas neodbývány, neb br. náčelník vyřizoval veškeré záležitosti, většinou sletu se týkající, sám). Br. náčelník zděluje, že 8. odjíždí do Čech. Usneseno vyplatiti služné za 1. půlletí. Když výbor se s br. náčelníkem rozloučil, přeje mu šťastnou cestu, milý pobyt ve staré vlasti a návrat mezi nás, byl dán návrh, aby schůze po dobu letní byly suspendovány, vyjma kdyby bylo něco nutného k vyřízení. Návrh tento po delším uvažování přijat. Tot' vše, co v této schůzi jednáno. Příjem žádný. Vydání: Služné náčelníka, \$7.50.

Jar. Franc, jednatel.

Zápis o schůzi Ú. V. Župy Východní, ze dne 25. srpna 1912.

Schůzi zahájil br. starosta Sylv. Stiegler u přítomnosti všech členů výboru, až na sestru Em. Cihlářovou, která tou dobou ještě meškala ve staré vlasti. — Br. náčelník Fr. Štětka se hlásí, že se již vrátil ze sletu (je na něm vidět, že osvěžen) a zděluje své dojmy z cesty, sletu a z vlasti vůbec, což zabralo veškerý čas, a jelikož nebylo nic nutného k projednávání, br. starosta schůzi po oznámení příjmů a vydání ukončil.

Příjem:

T. J. S. Morisane.....	\$ 5.90
T. J. S. Philadelphia.....	4.20
Půjčka V. V. N. J. Sok.	200.00
Úhrnem.....	\$259.70

Vydání:

Vrácená půjčka S. J. Blesk.....	\$200.00
Služné pokladníka	2.50
Služné jednatele	7.50
Poštovné jednatele	.80
Uplaceno na dluh V. V.	50.00
Úhrnem.....	\$260.80
Příjem	259.70
Schodek.....	\$ 1.10
Jar. Franc, jednatel.	

Zápis o schůzi Ú. V. Župy Východní, ze dne 30. listop. 1912.

Schůzi zahájil br. starosta Sylv. Stiegler u přítomnosti všech členů výboru. — Zápis o schůzi minulé čten a schválen. — Čten dopis br. Jana Černého, jednatele V. V., v němž zděluje, že za jeho návštěvy v Bayone byl bratry tamnějšími tážán, zda-li Župa nemohla by jim vyslat evičitele, aby se mohlo počít s evičením žactva. O dopisu tom jednáno a konečně usneseno, že pokladna župní nejen vyčerpána, ale zatížena ještě dluhem, a proto v přítomné době nelze na útraty Župy vysílat evičitele. Jednatel má dospat V. V., aby s záležitostí tou naložil, jak za dobré uzná, neboť lépe mu poměry tamnější známy. — Br. náčelník zděluje, že obdržel dopis od br. Čermáka z Chicaga, v němž se jej táže, zda-li nebylo by vhodné při sjezdu v Baltimore pořádati tělocvičný kurs? Myšlenka tato uznána za dobrou a jednatel má ji zdělit V. V., aby o ní uvažoval. Tot' vše, co v této schůzi jednáno a br. starosta ji ukončil.

Příjem:

T. J. S. New York.....	\$51.90
T. J. S. Newark.....	9.70
T. J. S. Baltimore.....	21.30
	\$82.90

Vydání:

Splaceno na dluh V. V.	\$50.00
Jar. Franc, jednatel.	

Zápis o schůzi Ú. V. Župy Východní, ze dne 22. prosince.

Schůzi zahájil br. starosta Sylv. Stiegler u přítomnosti všech členů. Zápis o minulé schůzi čten a přijat. Čten dopis V. V., v němž zděluje, že neschvaluje návrh br. Čermáka. Tajemník má dopsat ještě jedenkrát V. V. a vysvětlit, jaký kurs jest míněn. — Jednatel oznamuje, že přišel mu k založení dopis s poplatkem župním \$7.40, protože když došel, schůze neobdávány. — Více jednáno nebylo a br. starosta schůzi ukončil.

Příjem:

T. J. S. Fuegner, Long Island.....	\$ 7.40
------------------------------------	---------

Vydání:

Služné jednatele	\$ 7.50
Poštovné jednatele	1.00
Služné náčelníka	7.50
Služné pokladníka	2.50
Celkem.....	\$18.50
Jar. Franc, jednatel.	

Vysvětlení: V hořejších protokolech uvedené poznámky, týkající se kursu v době sjezdu, zakládají se patrně na omylu — nedorozumění — a nutí mne podati objasnění. Neobviňuji nikoho — neb omyl se snadno přihodí — ale činím

vysvětlení toto v zájmu své osoby hlavně proto, že nejednou jsem se vyslovil proti pořádání kursu v době sjezdu jakéhokoliv a zde jest udáno, jako bych pořádání kursu v době jednacého sjezdu doporučoval. Br. náčelník Župy Východní zmínil se o evičích, prováděných v Praze a já v odpovědi učinil jsem mimochodem poznámku, kdyby byl v době letní uspořádán kurs, že by ony eviky mohly při něm vzorně nacvičeny býti. Br. náčelník patrně domníval se, když zmínil jsem se o možném kursu letošním, že miním kurs při příležitosti sjezdu a ve smyslu tom také asi oznámení učinil. Já však pro pořádání kursu při sjezdu jakémkoliv nikdy nebyl a nebudu, poněvač vím ze zkušenosti, že by se takový nesetkal se zdarem. A že jsem kurs spojený se sjezdem miniti nemohl, o tom, doufám, přesvědčí každého ta okolnost že nežli byl den sjezdu ustanoven, mělo se všeobecně za to, že k vůli srpnovému vedru bude odbýván počátkem září — tedy v době vyučování — a tu bych nemohl na zájezd z města za žádných okolností pomýšleti. Víím, že nestalo se tak zámyslně, ale jsem nucen k tomuto vysvětlení tou okolností, že jsem se vždy proti "sjezdovému kursu" vyslovoval a tu by mne mohl kdokoliv právem obviňovati z nedůslednosti. Na zdar! J. Č.

Účetní zpráva Ú. V. Župy Východní za rok 1912.

Příjem — Vydání

Z roku 1911 v pokladně.....	\$ 23.55	
Únor 25.—Jednateli na cestovné a jiné výlohy ku přednášce v Philadelphii		15.00
Červen 5. — Služné náčelníka.....		7.50
Srpen 25. — T. J. S. Morisane.....	5.90	
T. J. S. Philadelphia.....	4.20	
T. J. S. New York.....	40.60	
Půjčka V. V. N. J. S.....	200.00	
Vrácena půjčka S. J. Blesk.....		200.00
Služné pokladníka		2.50
Služné jednatele		7.50
Poštovné jednatele		.80
Uplaceno V. V. na dluh.....		50.00
Listop 30.—T. J. S. New York za 1912....	51.90	
T. J. S. Newark za 1910—11.....	9.70	
S. J. Blesk, Baltimore, za 1911.....	21.30	
Na umoření dluhu V. V.....		50.00
Prosinec 22. — T. J. S. Fuegner, L. I., 1911	7.40	
Služné jednatele		7.50
Poštovné jednatele		1.00
Služné náčelníka		7.50
Služné pokladníka		2.50
Úhrnem.....	\$373.55	351.80
	351.80	
V pokladně koncem roku 1912.....	\$ 21.75	

Jar. Franc, jednatel.

Dne 1. února přehlédnuto a správným shledáno:

Fr. Čermák, Karel Matoušek, účetní výbor.

Zpráva Svazu Svobodomyslných, české Volné Myšlenky v Americe, — z březnové schůze.

Delegáti Jan Březovský a August Rudolf Zicha oznámili že byli v Truth Seekeru za tím účelem, aby též Amerika byla zastoupena na 17. kongressu Volné Myšlenky Světové, který se koná v Lisabonu, Portugalsku, ve dnech 6., 7. a 8. října t. r. Časopis The Truth Seeker ihned zahájil agitaci ve prospěch vyslání dvou delegátů ze Spojených Států. Svaz do sbírek zasáhne teprve, až bude vidět, jak postupují jinonárodní svobodáři. Do schůze se dostavil výbor Spolku Kovodělník, a přednesl žádost ve prospěch stávkářů v Paterson, N. J., Uznáno, že jest záhodno,

abychom pomohli, i učiněna mezi přítomnými členy sbírka, jež vynesla \$3.50. Zároveň V. V. žádá et. Sdružení a Spolky, by dle svých sil pomohly.

Osady kolem New Yorku učinily již přihlášky o serii přednášek pro příští sezonu zimní. Svaz však má po celé Americe dosti schopných řečníků a z těch příčin může vyhovět i osadám vzdálenějším. A může dáti řečníka i těm osadám nejvzdálenějším a to hlavně přispěním Česko-Americké Matice Školské. Ta vyšle odborné učitele po Americe, by studovali k pomůckám učebním, jež budou oni učitelé přednášet i těm, jež se přihlásí. Třeba pouze více přihlášek i z osad dalších, aby se jeden z těch učitelů mohl zastaviti i v těch státech vzdálenějších.

V newyorském Výkonném Výboru učiněny změny. Dva členové řádně nenavštěvovali schůzí i zvoleni za ně do Výboru: Obč. M. Kohlíková a obč. Jarka Burian. Místo Dra. J. S. Vojana, který se nemůže věnovat Svazové činnosti, jak by toho vyžadovala, zvolen mezinárodním sekretářem A. R. Zicha, jenž bude v písemném spojení s ústředním sekretariátem v Bruselu a s jinonárodními svobodáři zdejšími. Obč. J. J. Kárník resignoval z úřadu tajemníka Svazu a redaktorství Věku Rozumu, neb se musí více věnovati záležitostem školským. Resignace jeho přijata a oba úřady budou obsazeny v příští schůzi.

Dovolujeme si žádati et. časopisy, aby uveřejnily tuto zprávu, neb je záhodno, aby hlavně přednášková činnost našich spolků se povzbudila. Děkujeme za uveřejnění předem a jsme za V. V. Svazu oddáni: E. V. Voska, předseda, J. J. Kárník, taj., 546 East 86th St., New York, N. Y.

SJEZD ŽURNALISTŮ.

(Ze schůze Spolku česko-amerických žurnalistů v New Yorku.)

V jedné z posledních schůzí Spolku česko-amerických žurnalistů v New Yorku znovu projednávala se otázka uspořádání sjezdu Česko-amerických žurnalistů a novinářů a pročetány byly jednotlivé přihlášky vydavatelství a redaktorů. Poznalo se, že většina dosud přihlášených přeje si, aby sjezd konal se v Chicagu někdy koncem měsíce srpna a bylo ustanoveno, aby sjezd konal se, na přání většiny vydavatelů a redaktorů česko-amerických časopisů, v Chicagu poslední týden měsíce srpna. Sjezd bude tedy zahájen v pondělí, dne 25. srpna 1913 a již v nejbližší době přípravný výbor sestávající ze členů Spolku Česko-Amerických žurnalistů zahájí v městě tom přípravné práce. Zatím bude se ve schůzích Spolku pracovati na programu a práce budou se řídit podle dalších návrhů účastníků. Návrhy jednotlivé dlužno zaslati na sekretáře Spolku, E. Švehlu, č. 1390 2nd Ave., New York City. Úřední pozvání byla zaslána skoro všem časopisům česko-americkým, vydavatelům i redaktorům, pokud adresy mohly býti sebrány a pokud byly po ruce. Dotazníky byly rozeslány větším časopisům ve dvou zásilkách a to vydavatelství zvláště a redakcím také zvláště. Členům Spolku nebyly dotazníky zvláště zasílány, leč na zvláštní požádání. Pozvání zaslána byla mezi jiným časopisům: Svornosti, Dennímu Hlasateli, Spravedlnosti, Slavii, Vesmíru, Národu, Ženským Listům, Volným Směrům, Stráži Sokola v Chicagu, Osvětě Americké, Pokroku Západu a Nové Době v Omaze, Neb., Sokolu Americkému v Cedar Rapidsích, Iowa, Texanu a Svobodě v Texasu, Domácnosti v Milwaukee, Wis., St. Louiským Listům v St. Louis, Mo., Hlasu tamtéž, Američanu, Světu, Denníci Novověku a Dělnickým Listům a Právu Lidu v Cleveland, O., Telegramu v Baltimore, New Yorkským Listům, Hlasu Lidu a Věku Rozumu v New Yorku a j. — Až dosud se přihlásily: Spravedlnost, Volné Směry a Vesmír z Chicaga, Osvěta Americká a Pokrok Západu z Omahy, Neb., Sokol Americký ze Cedar Rapids, Ia., Domácnost z Milwaukee, Wis., Texan z Granger, Tex., Dennice Novověku,

Američan, Svět z Clevelandu, O., Věk Rozumu, New Yorkské Listy a Hlas Lidu z New Yorku. Nedošly-li některé zásilky, mohou se redaktoři a vydavatelé přihlásiti o pozvánky a budou jim ochotně zaslány. Ve schůzi Spolku česko-amerických žurnalistů bylo usneseno, že jen ti, kteří se přihlásí ku sjezdu do konce měsíce května r. 1913 budou moci se na jednání sjezdovém podílet. Každý časopis má právo podati svoje návrhy, aby byly zahrnuty do programu. Program bude přesně upraven a podle něho bude se řídit celé sjezdové jednání. Předloží se ovšem dříve všem přihlášením účastníkům sjezdu.

Spolek Česko-amerických žurnalistů.

PÍSEMNICTVÍ.

Minule psali jsme na místě tomto o tisku sokolském, doporučující naším hlavně nestora práce písemní a odborné "Sokola" pražského a šotek tiskový nám předplatného obnos hodně zvedl. Má býti dollar třicet centů ročně a nikoliv \$11.30. Upozorňujeme na chybu tu naše činovníky a vítáme dnes nového bojovníka na poli tělesné výchovy sokolské žen českých. Jest to "Sokolice", jakž vydává a řídí sestra Olda Táborská, Praha-Nusle, Svatoslavova ul. č. 523. Předplatné do ciziny K 1.90. haléřů. Prvé číslo ozdobeno kresbou Alšovou jest obsahem nejen bohaté, ale opravdu pěkné i u vlastním uspořádání. Báseň "Hlas ženy" jest skvostná, tak jako slova úvodní "K našim cílům." Pořadatelce i spolupracovníkům všem jen čest. "Credo Sokolice" napsala Míla Koutníková a pod tím již jest vzletné ocenění práce žen na Letné: "Dojmy ze sletového cvičení žen" z pera starého písmáka Dr. Karla Pippicha. Články "Stadion v Praze" a "Organizujeme ženský dorost" psala pořadatelka, kdežto rubriku "Zdravotnictví" vyplňuje MUDr. Eliška Vozábová: "Nepřítel Sokolstva — alkohol." Článek ten znamenitě vystihuje kulturní úkol Sokolstva i v tomto směru, kdežto stat' o "Tereze Novákové" oceňuje správné práci této nedávno zesnulé spisovatelky, jakž napsal A. Pražák. "Poznámky čtenářky" z pera Dr. Marie Slavíkové se nám velice líbí jako uspořádání "Rozličenosti" a "Technické Hlídky". Přejeme sestrám českým mnoho zdaru a našim "Sokolici" jen vřele doporučujeme.

"Turinské družstvo na cestách" a "Slet v pekle" jsou rozmarné práce Miluše Liptovského. Prvá líčí borcu za pobytu jejich v nebi, druhá práce hodí se pro veselé večery sokolské, besedy a jiné pořady sokolského rázu. V prvé sešitku jsou velice pěkné ilustrace od F. Horníka. Výtisk stojí 40 haléřů a druhý sešit 80 haléřů. Vydal Sokol v Nuslích.

"Věstník Ruského Sokolstva" číslo prvé, jakž vyšel v Petrohradě jest úředním orgánem Svazu a my vítáme tohoto nového hlasatele bratří ruských tím vřeleji čím více takového pojítka bylo třeba, aby věc sokolská doznala i na Rusi náležitého pochopení. V úvodním článku "Bratři a sestry" zděluje se proč Věstník založen a jaký jest jeho účel. Překlad Tyršova "Náš úkol, směr a cíl" a Vaníčkova "O správě jednot a povinnostech činovníků" podává základ pro postup a vývoj jednot ruských. V technické části jsou "Počátek osnov pro střední školy na Rusi" a "Ženský Tělocvik"; bradla se zvýšenou jednou žerdí s mnoha vyobrazeními. Pak již jsou zprávy z jednot, různé zvěsti atd. Pořadatelem jest L. I. Danilovič.

Bratři chorvátsí mohou se pochlubit, že mají, patrně podle vzorů našich v té Americe, dva orgány najednou. Jeden vydává "Hrvatski Sokolski Savez" v Chicagu, Ill., "Hrvatsko Amerikanski Sokol" a list vychází v St. Louis, Mo., a druhý, "Sokol" jest věstníkem Župy "Čanič" na Pacifiku v San Jose, Cal. Druhému vytknouti třeba humbukářskou oznámku nějakých Číňanů "Oriental Herb Co.",

jinak v obsahu mnoho jest cenného a v pravdě sokolského. Nejlépe se nám však zamlouvá článek Dr. Bučara: "Hrvat-sko Sokolstvo u Americe". V prvním opět část zdravotní: "Zdravstvo doma i zdravstvo tijela."

Bratři Slováci i letos mohou se pochlubit svým "Sbor-níkem sokolským", ročník 4., jakž sestavil Milan Getting. Věcem sletovým na Letné věnována jest pozornost největší a účasti družstva slovenského v Praze i doma na Slovensku. Slet líčí se pérem i obrazem s nadšením a pochopením věci. Kniha ozdobena jest pěknou kresbou titulní; jako mnoho jest obrázků v textu různých článků. Cvičení valašskou jest tu rovněž podáno jak viděl jsme na sletě šestém v Praze a jen litujeme, že také druhé kulturní práce Sokolstva, výstavee na Staroměstské radnici, kdež jsme i uspořádali později došlé předměty bratří našich slovenských z Ameriky poslaných není věnováno více vzpomínky. O výstavě šel jeden hlas odborníků, že byla celkem dokladem práce skutečné v minu-losti a povzbuzením pro budoucno. Návštěva na Slovensku, jiné práce menší, básně příležitostní a p. pěkně celek dopl-ňují a článek "Tělesná evičení ve starém věku", jakž Scheiner napsal a Getting upravil, spolu s pracemi Poláčka a statí "Amerika", "Atmosferický oceán", "Slovesný vliv na ideovou podstatu Sokolstva" atd. jen dílu slouží ku ozdo-bě a pořadateli ku cti. Některé štočky jsou však reprodu-kovány tak, že špatně se tiskly, jinak úprava knihy jest dobrá.

LISTÁRNA REDAKCE.

Mlynář na Moravě: Dopis jsme dostali a s obsahem té-hož ihned seznámili veřejnost. Naše styky s finančníky americkými, ba jinými, jsou po čertech slaboučké, abychom Ti mohli opatřit půjčku 80,000 K. na mírný úrok. Co se týče těch třech a více nul onoho obnosu ty bychom měli sami, ale to zpropadené numírko před nimi.

Voda, Brno: Navrhli jsme takovou výměnu listů so-kolských a čekáme jen na rozhodnutí našeho ústředí a po případě sjezdu. Pak dopíšeme Ti o výsledku.

J. Omaha: Žádáme dopisem o vše co třeba nám znáti. Také V. V. u věci té jsme psali.

K. B. Wis.: Kneippovo léčení domohlo se velkého roz-šíření, ale není nic nového. V ústavech vodoléčitelských měli jsme dávno a zavedl Priessnitz. Knihy Kneippovy jsou naivní a jen tolik dobrého obsahují, že doporučují životo-správu, prostinký stůl, práci a čistotu. Jako jiný lék také voda není na všechny nemoce. Kneipp doporučuje prostin-kým způsobem vždy a skoro na všechno vođu a nedokonale k tomu.

Kalifornie: Mozolem nazýváme ztlustění pokožky, kte-réž se vyskytuje na místech hojně s tvrdými, houževnatými předměty se stýkajících. Při evičení a těžší práci mozole spíše chrání, jinak ovšem když strhneme a zanítí se, pak jest bolestivé i nutno čistiti a ošetřiti.

Astoria: Došlo pozdě. Bude v čísle příštím.

OZNÁMENÍ.

Bratr Rafael Szalatnay z Prahy, který se VI. všeslov-an-ského sletu sokolského činně účastnil cō člen pořadatelského odboru, americké výpravě jel se zvl. sokolskou deputací do Podmoklů vstříc a věnoval vůbec americkým hostům svou zvláštní pozornost, dlí právě v Americe a pořádá přednášky o VI. sokolském sletu s doprovodem pohyblivých obrazů, z jejichž pořadu uvádíme hlavně příjezd amer. hostů, hold Sokolstva městu Praze, prostná mužů a žen, cizí hosté, různá evičení a závody atd., atd. — Příjezd Američanů do Prahy jest pro nás obzvláště zajímavým, ježto lze poznati každého nám známého účastníka výpravy velice pěkně.

Jednoty sokolské, které by si přály přednášku br. Sza-latnay-e ve svých Sokolovnách slyšeti, necht' se obrátí pří-mo na něj. Adresa: Rafael Szalatnay, 347 E. 74. St., New York City.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Oznámení nových, odstouplých, vyloučených a zemře-lých členů muselo býti následkem nedostatku místa odloženo do příštího čísla.

Dopisy, neb žádosti, jež uveřejněny býti mají v Sok. Amer., zasílejte přímo hlavnímu pořadateli: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Iowa.

BRATŘÍ A SESTRY!

Jednota naše pronikla na Jih a ve státu Texasu na tolik ji čeká práce a tu, když po ne-dávném župním kursu nejvíce nadějí na lepší postup se vynořilo, z práce činovníků našich hlavně v župním sídle v Ennis, Tex., kde jedi-ná a nová zbudována byla Sokolna, tolik jsme si slibovali do budoucna — těžká dostavila se rána.....

Jakoby Sokolství veškeré na Jihu trpěti mělo, zasáhla pohroma právě tam, kde nejmé-ně bychom byli čekali.

Sokolna T. J. S. Karel Havlíček v Ennis do základů byla zničena požárem! Jediná So-kolna v celém Texasu, jediná tělocvična zbudová-ná s takou námahou a tolika obět'mi nadše-ných pracovníků, činovníků sokolských a při-činěním bratří i nejhudších, již všichni na stavbě pracovali, material sváželi a budovali si to hnízdo své, jen aby ku cti bylo Sokola. A sotva prostorná, vzdušná a krásná budova za městem odevzdána byla veřejnosti, po župním kursu tu odbytem a přípravách k odevzdání nového jeviště právě dohotoveného, nějaká ru-ka zlolajná, jak odůvodněné jest podezření, oheň založila..... Však na tom není dosti, i v Crete, Neb. Sokolna lehla popelem! Avšak naši tu i tam nesklonili šíj a znovu dali se do práce, znovu stánky nové sobě postaví. Potře-bují ovšem pomoci veškeré a my v jednotách všech dojistu obětujeme na prospěch jejich co nejvíce!

Apelujeme na všechny jednoty i dovolá-váme se pomoci všech bratří a sester aby uči-nili seč jen mohou, aby zavedli ihned sbírky a posílali příspěvky své bratřím v Crete, Neb. i těm našim na Jihu, v Ennis, Tex. Po přečtení všech podrobných zpráv z Texasu i západu V. V., jakž najdete v tomto čísle jsme jisti, že ne-bude ani jedné jednoty, jež by žádosti postiže-ných bratří obou jednot oslyšeti mohla.

Za Výkonný Výbor N. J. S.

K. E HRBEK, starosta,
MAX GRABENSTEIN, tajemník.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St. (Checky, poštovní a expressní poukázky dlužno vystavovati na jméno pokladníka, tedy Frank Lier, ale zaslati je jednateli. Není-li check vystaven na New York, nutno k zasílané částce připsati 10 centů za kolekcí.); Max Grabenstein, tajemník, 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, Fr. Vančura, F. Bartůňek; výbor finanční: Št. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětko, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Jaroslav Franc, 2000 E. Eager St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 207-9 Prospect St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Zamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 516 E. 81st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Tonda Jaroš, 2202 N. Marshall St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Josefina Vančura, 906 Madeira St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. Elizabeth Reminger, 792 Hunterdon st.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděli o 5. odpol.; taj. Ant. Smietansky, box 102, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Všeček, 7709 Cedar Ave.; náměstek L. F. Nekvasil, 4141 Cyril Ave. S. W.; jednatel Josef Wařák, 6703 E. Classen Ave. S. E.; pokladník Josef O. Šlapák, 4150 Marvin Ave.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave. S. E. Další členové: Jos. Štíbr, K. Bernreiter, J. Kolářik, Vác. Přech, Ant. Pánka, Jar. Vodraška, Vojt. Charvát.—Schůze každou 2. neděli v měsíci u Sokola Nová Vlast na Clark ulici. Dopisy zasílány buďtež jednatelem: Jos. Wařák, 6703 E. Classen Ave., S. W., Cleveland, O.

Sokol Cleveland. Schůze 1. a 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Lemr, 9103 Folsom Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Karel Matyáš, 748 Mt. Elliott Ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Hlavatý, 283 Maybury Grand Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Lud. Sechter, 836 E. Ohio St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princífk, box 77.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudis-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Stýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářik, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So. Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st.; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Capek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Jak. Janeš, 4746 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 1321 So. 42. Ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. Jos. Březina, 4624 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Jar. Růžička, 540 W. 37. St.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 3006 So. St. Louis ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. John Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Emil Prine, 5037 W. 30. St.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, box 66, La Vergne, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Wimer, 1036 Emmet St.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Hudeček, 1020 N. 13. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděli o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fenc, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

Práce v tělocvičně.

Důležitost her ve výchově tělesné.

Nebude zajisté mezi pisatelem této statě a ostatními tělocvičnými odborníky sporu o tom, že výchova tělesná musí zabývat se celým člověkem; že nesmí hleděno býti pouze na stránku fysickou, nesmí veškerá pozornost soustředěna býti na vývin svalstva, neboť kdyby se nám podařilo vypěstovati tělo statné, krásné, zdravé, byla by práce naše jen polovičatou, kdybychom v té touze vypěstovati jen tělo, zapoměli na stránku duševní. Ačkoliv Tyrš kladl velkou váhu na krásu a zdatnost tělesnou, přece neopomíjel stále připomínati Sokolstvu, že cílem jeho jest: tělesné a mravní povznesení lidu.

Představme si muže těla krásného, svalů ocelových, zdraví železného — vzbudí v nás obdiv při prvním pohledu. Ale bližší styky, delším obeováním s takovým shledáme, že té kráse tělesné schází něco, co u muže obdivujeme, co vlastně má býti vlastností muže každého — a to jest chladnokrevnost, odvaha. — Muž má dovésti zachovati klid i ve chvílích, kdy obyčejní, moderní výchovou postižení smrtelníci v pravém slova smyslu „ztrácejí hlavu“, on má směle pohlížeti nepřiznivému osudu vstříci, nemá oddávati se beznaděжности nad prvním nezdarem — nemá ztráceti naději ve vítězství, zdar, do posledního dechu.

Vychovává povahy takové, věnujeme-li veškerou pozornost pěstění svalstva pouze? Nelze sice popířiti skutečnost, že cviky na náradí do jisté míry pěstujeme též odvahu — a tu tedy nepřímo částečně působíme i na ducha, ale opakujeme, že na náradí pěstujeme odvahu jen do jisté míry. Kdyby evičení na náradí stačilo k pěstění odvahy, pak profesionální gymnasti, akrobati, jimž nezdá se na různém náradí býti nic nemožným, musili by býti těmi nejobdávějšími lidmi — ale skutečnost nám nejednou ukázala, že mezi nimi našlo se více zbabělců, nežli mezi lidmi, kteří cviky tělesné vůbec nepěstovali; a přece, když lid pohlíží na ty krkolomné výkony, jaké gymnast provádí, obdivovati musí jeho odvahu. Jak vysvětlíme si ten zjev, že nehonosí se takový tou odvahou, jakou u každého muže hledáme? Zjev ten dá se snadno vysvětliti. Gymnast ubírá se k dokonalosti své zdlouhavou cestou: musí začíti s cviky elementárními — od těch pokračuje pozvolna k cvikům složitějším, obtížnějším, nepokouší se o cvik nový, pokud neovládá cvik starý. Teprv když ovládá cvik starý, který provádí beze vší námahy, s vědomím úplného bezpečí, snaží se ovládati cvik stupně vyššího. Cviky své provádí více méně mechanicky — on ví již předem, co vykonati chce, jakého hmatu použití, aby se mu cvik zdařil — a jak shora poznamenáno, přistupuje k náradí s vědomím úplné bezpečnosti. Nelze upříti ale, že jistý stupeň odvahy jest k tomu zapotřebí, osvojovati si stále cviky složitější a obtížnější — ale jen jistý stupeň. Praví se, nezdaří-li se výkon, že evičenec musí býti připraven jiným pohybem, rychlým hmatem nebezpečí se vyhnouti — ale to jest výkon reflexní — a nelze tvrditi, že jest to výsledek jeho chladnosti, duchapřítomnosti a odvahy. Opakuji tedy, abyeh vyhnul se možnému nedorozumění, že evičení na náradí má vliv na vývin odvahy, ale ne do té míry, abyehom s takovým stupněm odvahy mohli býti úplně spokojeni.

Proto tělocvičná soustava obsahuje tolik různých odvětví, abyehom mohli vychovati člověka celého — neboť odvětví jediné k výchově celého člověka nepostačuje.

Pořadová probouzí smysl pro kázeň, prostnými a cviky rejovitými pěstujeme smysl pro krásno — na náradí pěstujeme sílu — běhy, skoky pěstujeme obratnost, učíme překo-

návati překážky, cviky tanečními působíme na ducha a snažíme se docíliti uhlazenosti, lehkosti, elegance a hry určeny jsou k tomu, by jimi pěstovány, vyvíjeny, otužovány byly povahy!

Již to jest vynikající dobrou stránkou hry, že při ní jednotlivce musí potlačiti své „já“ a zaměnit je za „my“. Jednotlivec ví, kdyby jen on snažil se hrou svojí poutati pozorost, že kazil by hry čty — on musí býti jednotlivým článkem — kde každý jednotlivce musí se přičinovati o to, aby celek měl úspěch. Dobrý hráč musí zvykati si i sebezapření — on musí i jinému spoluhráči býti nápomocným k tomu, aby on třeba v rozhodné chvíli hru rozhodl ve prospěch čty. A ať diváci tleskají pochvalu tomu, který obratnou hrou četě svojí dobyl vítězství, ten, jenž mu k té slávě dopomohl, musí spokojiti se jen vědomím vykonané povinnosti. Jaká to krásná vlastnost, kterou si člověk pro budoucí svůj život takto osvojí!

Při hře evičíme u mladého muže též duchapřítomnost. Hráč musí býti připraven na vše možné, při hře musí rychle mysliti a rychle jednati. Každou chvíli jest mu čeliti nové hře, často na rychlém rozhodnutí jednotlivce závisí, aby překazil vítězství soupeřů. Zde nestává pro něho předpisů, pravidel — on musí ve chvíli rozhodné spoléhati jen na sebe. Nová vzácná vlastnost, která měla by býti charakteristikou každého muže.

A konečně odvaha — jaká to krásná vlastnost! Ale osvojení odvahy záleží v tom, jaké hry mladý muž pěstuje. O hrách panují různé náhledy i mezi odborníky — já však kloním se vždy k tomu názoru, že chce-li mladý muž v době, kdy povaha jeho se utváří, vyvíjí, osvojiti si odvahu, neohroženost, že musí pěstovati hry takové, které jistý element nebezpečí pro hráče v sobě chovají. A hry takové pěstují s nevšední láskou a náruživostí Angličané a Američané. Nevím, co pravdy obsahuje výrok Wellingtonův, že „bitvu u Waterloo vyhrál lid vychovaný a otužilý na hřištích anglických“ — tolik ale jest známo, že zprávy z bojů jistě americko-španělského předstihovaly se přímo v chvalozpěvech o těch dobrovolnících, kteří byli známi jako universitní hráči tak zvané „Rugby“. O hráčích těchto často dočítáme se, jak málo dbají tělesného zranění — jak i těžká zranění zatajují, jen aby mohli ve hře pokračovati — jako praví, moderní Spartáni.

Hry dále otužují naši povahu tak, že neztrácíme mysl nad porážkou — neúspěchem. Jsem-li poražen dnes, vítězím zítra — co nepodařilo se dnes, podaří se zítra — tak naučí se vyškolený hráč mysliti a tuto svoji víru v možný úspěch i za okolností nepříznivých přinese si pak jako vzácný odkaz do boje životního. Co bída bylo by odvráceno od mnohých rodin, kdyby každý muž dovedl vzdorně čeliti nepřiznivému osudu — co zoufalec, sahající hned po neúspěchu po zbrani, bylo by zachráněno, kdyby v mládí při hrách tak každý svoji vůli zoceloval, že do posledního dechu dovedl by věřiti v zdar, že hrdě, neohroženě dovedl by nepřiznivému osudu hleděti vstříci! Zkušenost nás učí, že dobrý hráč neslyší, nedbá pochvalných projevů davů — zůstává klidným i při projevech nevole. Cítí, že koná svoji povinnost, že činí co může, co za dobré uzná — opět jedna pěkná vlastnost pro život veřejný.

Vědom si tohoto blahodárného vlivu na vývin povahy, přimlouval jsem se vždy za to, aby našemu dorostu poskytnuta byla příležitost hráti — ano i s cizími četami se časem utkati. Ale věda též, že hry zdejší přinášejí s sebou rovněž

mnoho nepěkného, neopomenul jsem varovati naše cvičitele, aby jen tenkrát do sokolských síní hry ty vpustili, když podaří se jim zbavit je vůbec všeho nepěkného, co často nutí nás od her těch odvracet se s nevolí. Kde dovolu je každý úskok, každá nepoctivost, jen aby dobyto bylo vítězství, s takovými hráči neradno se utkat, poněvač nepoctivost, úskoky jejich svádí přirozeně k úskokům, nepoctivosti i soupeře. A kdo nepoctivě hraje, kdo hotov jest úskokem, zrádným skutkem, podvodem dosáhnouti úspěchu při hře, toho střežme se i v životě veřejném — takovému nikdy nebude žádný čin dosti špatným, dosáhne-li jen cíle. A kdykoliv setkáme se s hráči takovými, učiníme si již také svůj úsudek o jejich cvičiteli jako vychovateli. Ale mezi sebou sokolské jednoty mohly by vésti poctivě vedené zápasy a tak poskytovat dorostu příležitost, aby vedle stránky tělesné pěstoval, vyvíjel, tužil své povahy.

Tu ovšem musili by bratři cvičitelé přísně dbáti toho, aby hry neopanovaly tělocvičny úplně, neboť zde opravdu jest skryto veliké nebezpečí. Přísné vymezení hranic a času pro hry by však nebezpečí to odvrátilo a my bychom vřadili do výchovy své velice důležitého činitele, který by naši práci krásně doplňoval.

Cvičení Sokolek v šestcích.

PROSTNÁ — SKUPINKOVÁ.

Hudba prostných, stanovená pro vystoupení žen o VI. sletu Č. O. S. v Praze.

Kde jinak udáno není, rozuměj polohu hřbetní — ruce otevřené.

Každý oddíl se cvičí: 8 taktů prostných — 4 takty skupina — 8 taktů cvičení prostných — 4 takty skupina — 8 taktů cvičení prostných čili 3krát cvičení prostná a 2krát skupina.

I. Oddíl.

PROSTNÁ.

Základní postavení: Připažit, ruce otevřené—stoj spatný

1. takt. a) předpažit, b) připažením upažit, c—d) vzpažit v oblouk, záklon—stoj přednožný v pravo.
2. takt. a—b) výponem levé nohy únik v pravo (nejkratší cestou)—upažením předpažit v oblouk.
c—d) vzpřím do stoje zánožného v pravo—vzpažit v oblouk upažením.
3. takt. a—b) půlobrat v pravo do stoje úkročného v pravo oblouky dovnitř upažit.
c—d) půlobrat v pravo pozpátku na levé noze do úniku v pravo—levá předpaží, pravá upaží.
4. takt. a—b) vzpřím do stoje zánožného v pravo—upažit, c—d) připažit a přinožit (zákl. post.)
- 5.—8. takt = 1.—4. taktu, čili cvičení se prostě opakuje.

SKUPINA.

Cvičení první—šestá opáčně.

1. takt. a) stoj úkročný v levo—vzpažit pravou (předpažením), levou skrčit zápažmo dovnitř.
b) přísunem pravé nohy stoj spatný—upažit na levo (pr. obloukem čelným dolů); c—d) výdrž.
2. takt. a) předkrokem v pravo vnitř, klek v levo—vzpažit zevnitř; b) výdrž v kleku, vzpor levonož v levo stranou—unožit v pravo, pravá ruka v bok; c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) vztyk půlobrat v pravo, stoj zánožný v levo—odpažit; b) krok v levo v před, stoj zánožný v pravo—upažit; c) předkrokem v pr. ½ obrát v levo, přísunem levé nohy stoj spatný—připažit; d) výdrž.

Cvičení druhá — pátá opáčně.

1. takt. a) půlobrat v levo, stoj spatný—předpažit; b) krok levou v před, zanožit v pravo (případně stoj zánožný v pravo)—upažit; c—d) výdrž.
2. takt. a) předkrokem v pravo, celý obrát v levo ve stoj zánožný v pravo (obrat na špičkách) — vzpažit; b) poklek v pravo (zákrokem v pravo)—předpažit (ruce v poloze hřbetní, dlaň otevřena a dotýkají se hlavy čís. 1); c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) vztyk, stoj zánožný v pravo — předpažit vzhůru; b) stoj předkročený v pravo — vzpažit; c) předkrokem v levo, půlobrat v levo a přísunem pravé nohy stoj spatný — připažit; d) výdrž.

Cvičení třetí — čtvrtá opáčně.

1. takt. a) únik v levo stranou — odpažit v levo, upažit v pravo; b) přísunem pravé nohy stoj spatný — vzpažit (pravá obloukem čelným dolů); c—d) výdrž.
2. takt. a) stoj úkročný v pravo — vzpažit zevnitř; b) odhyb v pravo stranou — levá paže vzpaží a ohne se nad hlavou (dlaň otevřena, poloha hřbetní), pravá upaží; c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) vzpřím, výdrž ve stoje úkročném v pravo — upažit; b) přísunem levé nohy stoj spatný—vzpažit zevnitř; c) připažit; d) výdrž.

II. oddíl.

PROSTNÁ.

1. takt. a) Stoj úkročný v levo — upažit; b) stoj zánožný v pravo dovnitř, podřep — předpažit na levo (pravá spodním obloukem); c) stoj úkročný v pravo — upažit (pravá spodním obloukem); d) levou stoj přednožný dovnitř a celý obrát v pravo — výdrž v upažení.
2. takt. a—b) krok merkur v pravo; c—d) stoj přednožný pravou (pravá noha nachází se u levé paty na špičce) — levá ruka vzpaží v oblouk, pravá ohne přes pás.
3. takt. a) stoj výkročný v pravo — upažit; b) klek v levo — vzpažit v oblouk; c) oblouky dovnitř upažit — vztyk do stoje přednožného v pravo; d) výdrž.
4. takt. a) ohnout úpažmo — přísunem pravé nohy stoj spatný; b) vzpažit; c) upažením připažit; d) výdrž.
- 5.—8. takt = 1.—4. taktu, čili cvičení to se prostě opakuje.

SKUPINA.

Cvičení první — šestá opáčně.

1. takt. a) půlobrat v levo, stoj předkročený v levo — předpažit; b) krok v pravo v před, stoj zánožný v levo — zapažit; c—d) výdrž.
2. takt. a) předkrokem v levo, půlobrat v pravo ve stoj úkročný v levo — upažit; b) odhyb v levo — pravá odpaží, levá upaží (v poloze hřbetní, dlaň otevřena); c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) vzpřím, půlobrat v pravo, stoj zánožný v levo — vzpažit (nejkratší cestou); b) předkrokem v levo půlobrat v levo, stoj úkročný v pravo — upažit; c) přísunem levé nohy stoj spatný — připažit; d) výdrž.

Cvičení druhá — pátá opáčně.

1. takt. a) stoj spatný — ruce v bok; b) stoj úkročný v levo — upažit; c—d) výdrž.
2. takt. a) stoj spatný přísunem pravé nohy — vzpažit; b) zákrokem v levo vně poklek v levo — výdrž ve

vzpažení zevnitř (pěstě dotýkají se čísla 1. a 3. pod rameny); c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) výdrž v kleku — předpažit; b) vztyk půlobrat v pravo, stoj zánožný v levo — odpažit; c) předkrokem v levo půlobrat v pravo, stoj spatný přísunem pravé nohy — připážit; d) výdrž.

Cvičí třetí — čtvrtá opáčně.

1. takt. a) stoj spatný — upažit; b) stoj úkročný v levo — vzpažit zevnitř; c—d) výdrž.

2. takt. a) přísunem pravé nohy stoj spatný — předpažit na levo (pravá obloukem dolů); b) výpad v pravo stranou — levá vzpaží zevnitř, pravá upaží (poloha hřbetní, dlaně otevřena), c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) přísunem pravé nohy stoj spatný — vzpažit; b) stoj úkročný v pravo — upažit; c) stoj spatný přísunem levé nohy — připážit; d) výdrž.

III. oddíl.

PROSTNÁ.

1. takt. a) Upažit; b) připážením předpažit vzhůru (poloha paleová) — únik v pravo; c) půlobrat v pravo do výpadu v pravo stranou, úklon v levo — pravá vzpaží v oblouk, levá odpaží; d) výdrž.

2. takt. a) Vztyk do stoje úkročného (v pravo) — upažit; b) úhyb v levo (odhyb do výpadu v levo stranou), úklon v pravo — levá vzpaží v oblouk, pravá odpaží; c) vztyk do stoje úkročného (v levo) — upažit; d) přísunem pravé nohy stoj spatný — ohnout úpažmo.

3. takt. a—b) Mršténím do vzpažení a kruhy dovnitř vzpažit v oblouk, záklon — únik v pravo; c) vztyk, přednožit v pravo — předpažením a připážením skrčit zápažmo dovnitř; d) skrčit přednožmo zevnitř v pravo — třetí stranou (dlaně vzhůru).

4. takt. a—b) Měnný krok v pravo v před — skrčit předpažmo dovnitř (při ukončení měnného kroku) upažit (poloha hřbetní); c) krok levou v před, $\frac{1}{2}$ obrát v pravo do stoje úkročného v pravo — vzpažit (nejkratší cestou); d) přísunem pravé nohy k levé stoj spatný — předpažením připážit.

5.—8. takt = 1.—4. taktu, čili cvičení to se prostě opakuje.

SKUPINA.

Cvičí první — šestá opáčně.

1. takt. únik v l. stranou — předpažit na pravo dolů; b) vztyk $\frac{1}{2}$ obrát v levo, přísunem pravé nohy stoj spatný — upažit; c—d) výdrž.

2. takt. a) krok v pravo v před, stoj zánožný v levo — skrčit paže zápažmo; b) výpad v levo v před — třetí v levo do předpažení vzhůru, pravou do zapažení; c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) celý obrát v pravo, stoj zánožmo v levo, mírný předklon — předpažit dolů; b) krok v levo v před, stoj zánožný v pravo — předpažit; c) předkrokem v pravo $\frac{1}{2}$ obrát v levo, přísunem levé nohy stoj spatný; d) výdrž.

Cvičí druhá — pátá opáčně.

1. takt. a) Půlobrat v levo, výpad v levo v před — předpažit vzhůru; b) vztyk, předkrokem v pravo, stoj zánožný v levo — vzpažit; c—d) výdrž.

2. takt. a) Předkrokem v levo, poklek v pravo — předpažit zevnitř; b) výdrž v kleku — levá ruka uchopí v pasu čís. 3., pravá za špičku nohy; c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) výdrž v kleku — vzpažit zevnitř; b) vztyk zákrokem v levo, půlobrat v pravo ve stoj úkročný v pravo — upažit; c) stoj skřížný, levá před pravou, přinožit pravou, stoj spatný — připážit; d) výdrž.

Cvičí třetí.

1. takt. a) Půlobrat v pravo, výpad v pravo v před — předpažit vzhůru; b) vztyk zákrokem v pravo vně, půlobrat v levo, stoj spatný přísunem levé nohy — levá vzpaží, pravá upaží (v prostřed mezi značkami); c—d) výdrž.

2. takt. a) Stoj úkročný v pravo — vzpažit zevnitř; b) výstup na kolena čísel 2 a 5 (pravá noha položí se na koleno čís. 2., levá se odrazí a postaví se na kolena čís. 5.) — odpažit (dlaně otevřena, poloha hřbetní, paže v jedné přímce s pažema čísel 1 a 6); c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) Seskok v zad, stoj spatný — vzpažit; b) předkrokem v pravo ve stoj spatný, přísunem levé nohy pravá upaží, levá ruka v bok; c) úkrok v pravo, přísunem levé stoj spatný — připážit; d) výdrž.

Cvičí čtvrtá.

1. takt. a) Půlobrat v levo, výpad v pravo v před — předpažit vzhůru; b) vztyk zákrokem v pravo vně, půlobrat v pravo, stoj spatný přísunem levé nohy — pravá vzpaží, levá upaží; c—d) výdrž.

2. takt. a) Stoj předkročný v levo — vzpažit; b) poklek v pravo — upažit; c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) Vztyk přísunem pravé nohy, stoj spatný — předpažit; b) zákrokem v levo vně, stoj spatný přísunem pravé nohy — levá upaží, pravá ruka v bok; c) úkrok v levo, přísunem pravé nohy stoj spatný — připážit; d) výdrž.

IV. Oddíl.

PROSTNÁ.

1. takt. a) Stoj úkročný v levo — upažit; b) stoj zánožný v pravo dovnitř, podřep — vzpažit v oblouk; c) stoj úkročný v pravo — upažit; d) levá stoj přednožný (nachází se u pravé paty na špičce) — pravá ruka vzpaží v oblouk, levá ohne přes pás.

2. takt. a—b) Krok levou v před s mírným výskokem, pravá mírně přednoží dovnitř — předpažit na levo; c—d) totéž opáčně.

3. takt. a) Stoj úkročný v levo — upažit; b) pravá stoj přednožný dovnitř s celým obrátem v levo — výdrž v upažení; c—d) krok merkur v levo stranou.

4. takt. a) Stoj úkročný v pravo — upažit; b) výdrž; c) přísunem levé nohy ku pravé stoj spatný — připážit; d) výdrž.

5.—8. takt = 1.—4. taktu, čili cvičení to se prostě opakuje.

SKUPINA.

Cvičí první — šestá opáčně.

1. takt. a) Stoj úkročný v levo — upažit; b) půlobrat v levo, krok v pravo v před, přísunem levé nohy stoj spatný, předklon — předpažit; c—d) výdrž.

2. takt. a) Vzprím, krok v pravo v před, stoj zánožný v levo — vzpažit; b) předkrokem v levo, půlobrat v pravo, stoj úkročný v levo — upažit; c—d) výdrž.

3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.

4. takt. a) Půlobrat v pravo, výpad v levo v před — předpažit dolů; b) krok v pravo v před, stoj zánožný v levo (náponem levé nohy) — předpažit; c) předkrokem v levo, půlobrat v levo, přísunem pravé nohy stoj spatný — připážit; d) výdrž.

Cvičí druhá — pátá opáčně.

1. takt. a) Výpad v levo stranou — vzpažit zevnitř; b) půlobrat v levo, výpad v pravo v před — zapažit v pravo, předpažit v levo vzhůru; c—d) výdrž.
2. takt. a) Půlobrat v pravo, výpad v levo stranou — vzpažit v levo, upažit v pravo; b) výdrž ve výpadu — levá uchopí v pasu čís. 3., pravá ruka v bok; c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) Půlobrat v pravo, stoj zánožný v levo — předpažit; b) výpad v levo v před — předpažit vzhůru zevnitř; c) vztyk, předkrokem v pravo, půl obrat v levo stoj spatný přísunem pravé nohy — připažit; d) výdrž.

Cvičí třetí.

1. takt. a) Úkrokem v levo v zad, stoj spatný přísunem pravé nohy — vzpažit; b) stoj zákročný v pravo — vzpažit zevnitř; c—d) výdrž.
2. takt. a) Výdrž ve stoji zákročném v pravo — upažit; b) výstup na kolena čísel 2 a 5 — upažit (vystoupí pravou nohou na kolena čís. 2. a uchopí se levou rukou ramena čís. 5, odrazí se levou nohou a vystoupí na koleno čís. 5); c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) Seskok do stoje spatného — vzpažit zevnitř; b) předkrokem v pravo vně, stoj spatný přísunem levé nohy — vzpažit v levo, předpažit v pravo dovnitř; c) úkrokem v pravo, přísunem levé nohy stoj spatný — připažit; d) výdrž.

Cvičí čtvrtá.

1. takt. a) Úkrokem v pravo v před, stoj spatný přísunem levé nohy — vzpažit zevnitř; b) stoj předkročný v levo — upažit; c—d) výdrž.
2. takt. a) Poklek v pravo — vzpažit; b) vztyk, výpad v levo v před — upažit; c—d) výdrž.
3. takt. a, b, c, d) výdrž ve skupině.
4. takt. a) Vztyk, přísunem levé nohy stoj spatný — odpažit; b) zákrokem v levo vně stoj spatný přísunem pravé nohy — vzpažit v pravo, předpažit v levo dovnitř; c) úkrokem v levo, přísunem pravé nohy stoj spatný — připažit; d) výdrž.

Cvičitel'ský běh.**O TĚLOCVIČNĚ SOUSTAVĚ.**

(Pokračování.)

6. Švihadla. Švihadla tvoří přechod od cvičení s nářadím ku cvičení na nářadí. Jsou zejména pravým, vrozeným nářadím dětským, jež se ujalo i mimo tělocvičnu. Podporují zdárně mladou pružnost při námaze téměř nepatrně.

Švihadla rozlišujeme na dlouhá a krátká.

Dlouhé švihadlo je silný motouz, upevněný jedním koncem buď ve zdi nebo na zvláštním stojanu — případně na jakémkoli vhodném místě, na př. na věšáku od činek, na stojanu ku skoku — anebo, není-li kde zavěsit, drží ho cvičenec ve výši prsou. Druhý konec drží vedoucí levou rukou na konci, pravou asi $\frac{1}{2}$ m. od konce a pohybuje jím v pravo i v levo nebo jím krouží.

Na dlouhých švihadlech seznamujeme mládež se základními cviky, které slouží ku propracování dalšího nácviku, a cvičíme zde: 1. na švihadle klidně visícím, 2. na švihadle houpajícím se, 3. na švihadle švihajícím (kroužícím).

Cvičí se: jednotlivě — ve dvojici — trojici i čtyřici, s přiřazením pohybů paží i nohou, skoky na místě, s místa i z rozběhu (poskoky, přeskoky), jedno i obounož, spojené se změnou postojů, bez i s obraty — a to přes klidně visící, houpající se i kroužící švihadlo, dále vběh do kroužícího šv.

a, obdobně též i pod — a průběh kroužící mšvihadlem, jakož i přeskok.

a) Dlouhé, klidně visící švihadlo.

Zde cvičíme hlavně přeskoky — a to s místa, z náskoku, z rozběhu.

1. s místa: na před s obratem $1/2$, $1/1$, $2/1$ v pr. — v l., stranou v pr. — v l. bez a s obratem $1/2$, $1/1$ v pr., v l., stojí-li cvičenci zády ke švihadlu: přeskok na zad prostě neb s obr. $1/2$, $1/1$ v l. a v pr. snožmo, jedno nož, střídno nož — i s poskoky.

2. z náskoku tytéž způsoby jako s místa.

3. — 1., ale z rozběhu, odrazem střídno nož aneb sounož. Vše provádí se buď jednotlivě neb až ve čtyřicích i proti sobě přes švihadlo ve výši kotníků — později do výše poloviny holení — i výše.

b) Houpající se: Rozeznáváme zde předšvih, když švihadlo se k nám přibližuje, — zášvih, když švihadlo jde od nás — nebo srozumitelněji: předšvih — blíží-li se k čelu, zášvih — blíží-li se k zadům.

Cvičíme rovněž: 1. s místa, 2. z náskoku, 3. z rozběhu. Zde přistupuje k způsobům, popsaným pod a) ještě obměna předšvihu a zášvihu, při kterých provádíme skoky — totiž přeskakujeme na před, na zad i stranou buď v předšvihu nebo zášvihu. Současné, nepřetržené přeskoky na před, a na zad opakově.

c) Kroužící: Švihadlo zde opisuje dvojí dráhu — a to: je-li před cvičícím a krouží na zad, kroužíme na zad, je-li za cvičícím a krouží ku předu, jmenujeme švihy ty na před. Poskoky se mohou zde dít několika způsoby — a to na místě, s místa, z rozběhu, u před- nebo u zášvihu.

(Pokračování.)

LITERATURA ODBORNÁ.

S nemalým potěšením sáhli jsme po novém zjevu v naší české tělocvičné literatuře — a sice sokolském časopise, věnovaném sokolské výchově žen. A potěšením ještě větším naplnilo nás, když seznali jsme, jakým směrem redaktorka, sestra Oldra Táborská, list vésti zamýšlí. Pravíť mezi jiným: "... tělocvik ani ve vrcholových formách není sám o sobě cílem, nýbrž toliko prostředkem ..." — Dále přimlouvá se vřele za to, "aby využítkována byla příležitost, již skýtá veřejné vystoupení, aby přítomné ženy přesvědčeny byly o účelnosti a přiměřenosti tělocviků silám a schopnostem každého jednotlivce ..." Z celého článku sestry redaktorky prokmitá touha po tom, aby tělesná výchova žen oetla se na té pravé cestě — aby i každé veřejné vystoupení žen přesvědčovalo, aby nebavilo, ale aby české dívky, české ženy do tělocvičných ústavů vábilo. Řekli jsme na tomto místě nejednou, že směr ženské výchovy tělesné musí určití ženy samy — a ve vlasti naší učiněn byl již mnoho-slibný počátek. Muž při vedení družstva ženského — nemá-li za sebou dlouhou zkušenost, neb lépe řečeno, neobral-li si tělocvik ženský za speciální předmět svých odborných studií — dá se snadno svést na seestí a často zapomíná, že síla a vytrvalost cvičenek daleko zůstává za silou a vytrvalostí jeho. V Čechách sestry ujímají se vedení technického odboru ženských, mají nyní svůj odborný list a tím naše dávná touha, kterou vyslovili jsme před lety, aby v Čechách nastala žádoucí reforma ženského tělocviků, tak aby velel národové i tam chodili se poučovati, blíží se k svému splnění. Časopis "Sokolice" vychází 1. každého měsíce, předplatné obnáší na rok K 1.80 (asi 40 centů) a adresa zní: "Sokolice" Svatošlavova ulice, č. 523, Praha—Nusle. Bohemia — Europe. — Doporučujeme co nejvřeleji našim cvičitelům a jmenovitě všem našim ženským odborům.